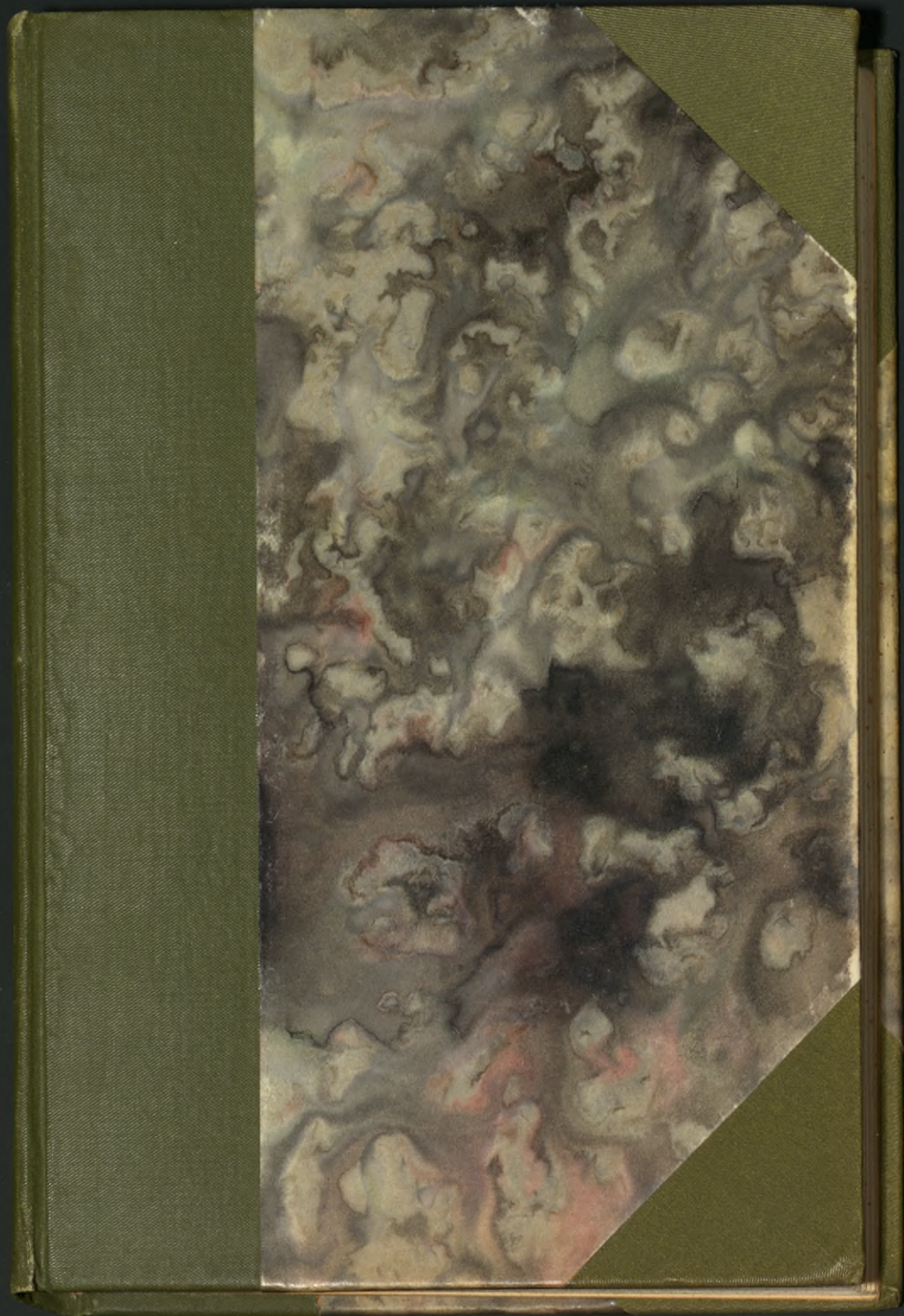

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

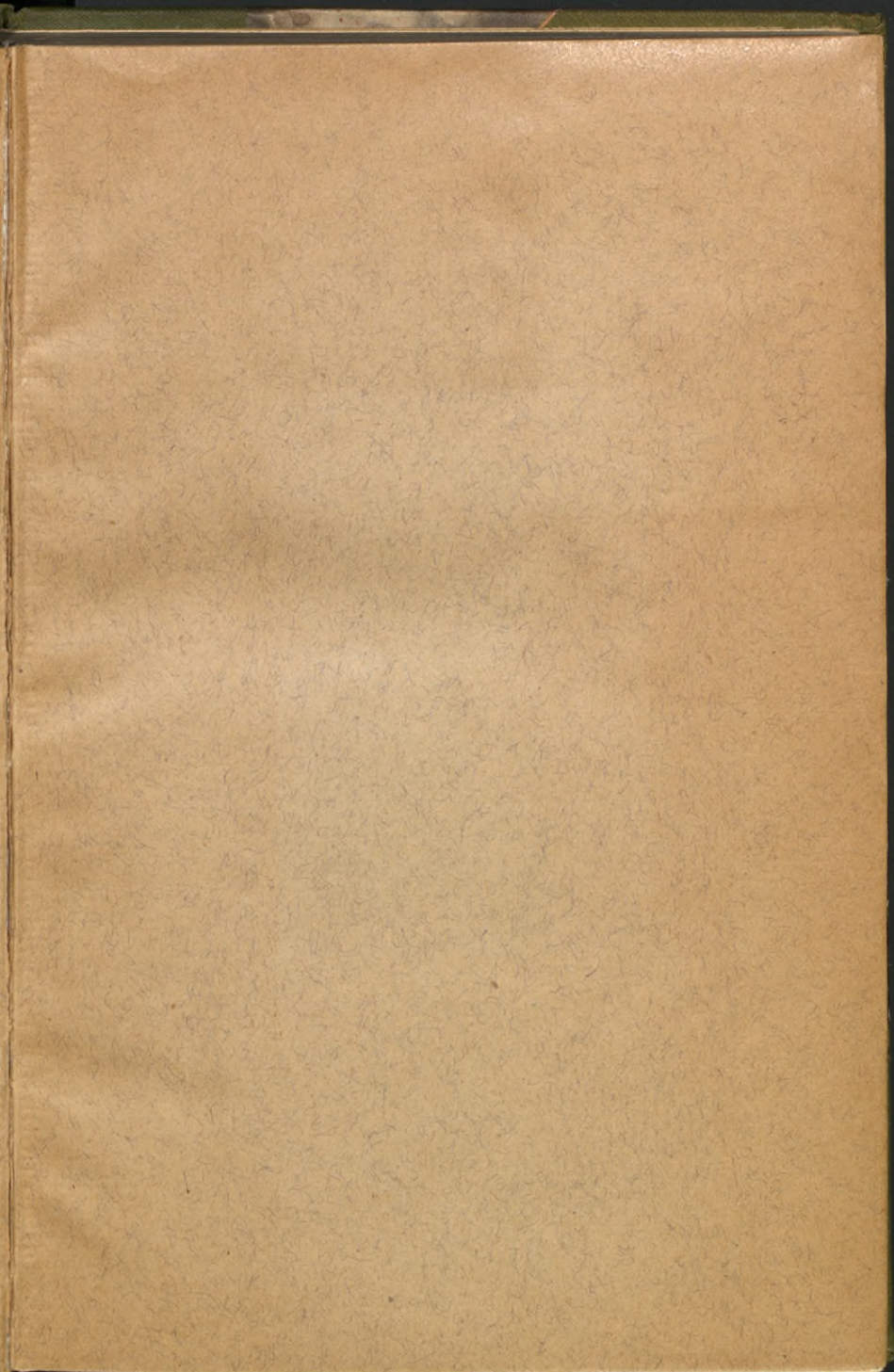
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Peterson
50
Karrick

Allmänna Sektionen

Pedag.
Sv. Barnb.

ESTER BLENDA NORDSTRÖM

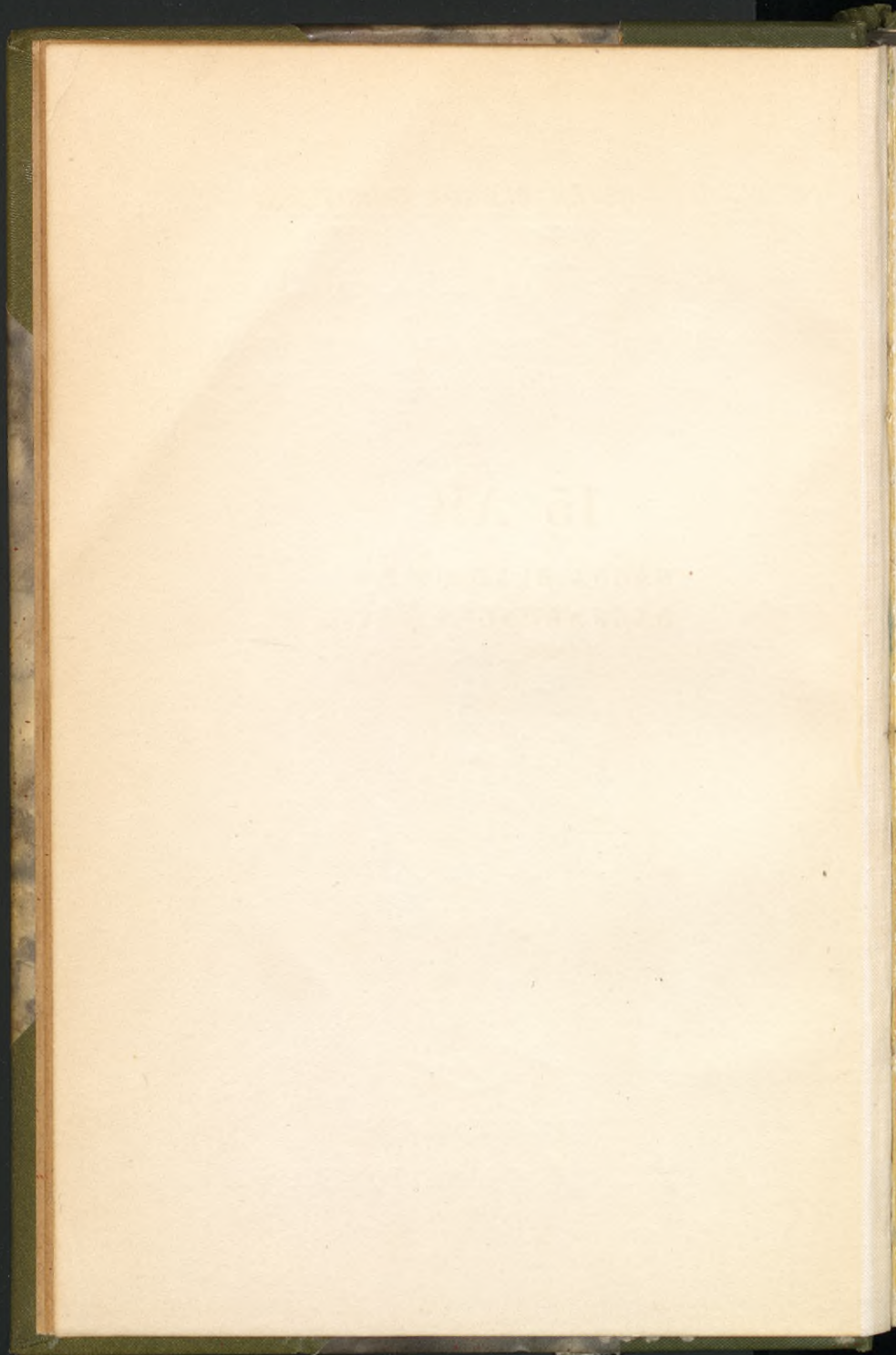
I 5 ÅR

NÅGRA BLAD UR EN
RACKARUNGES LIV

STOCKHOLM

WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

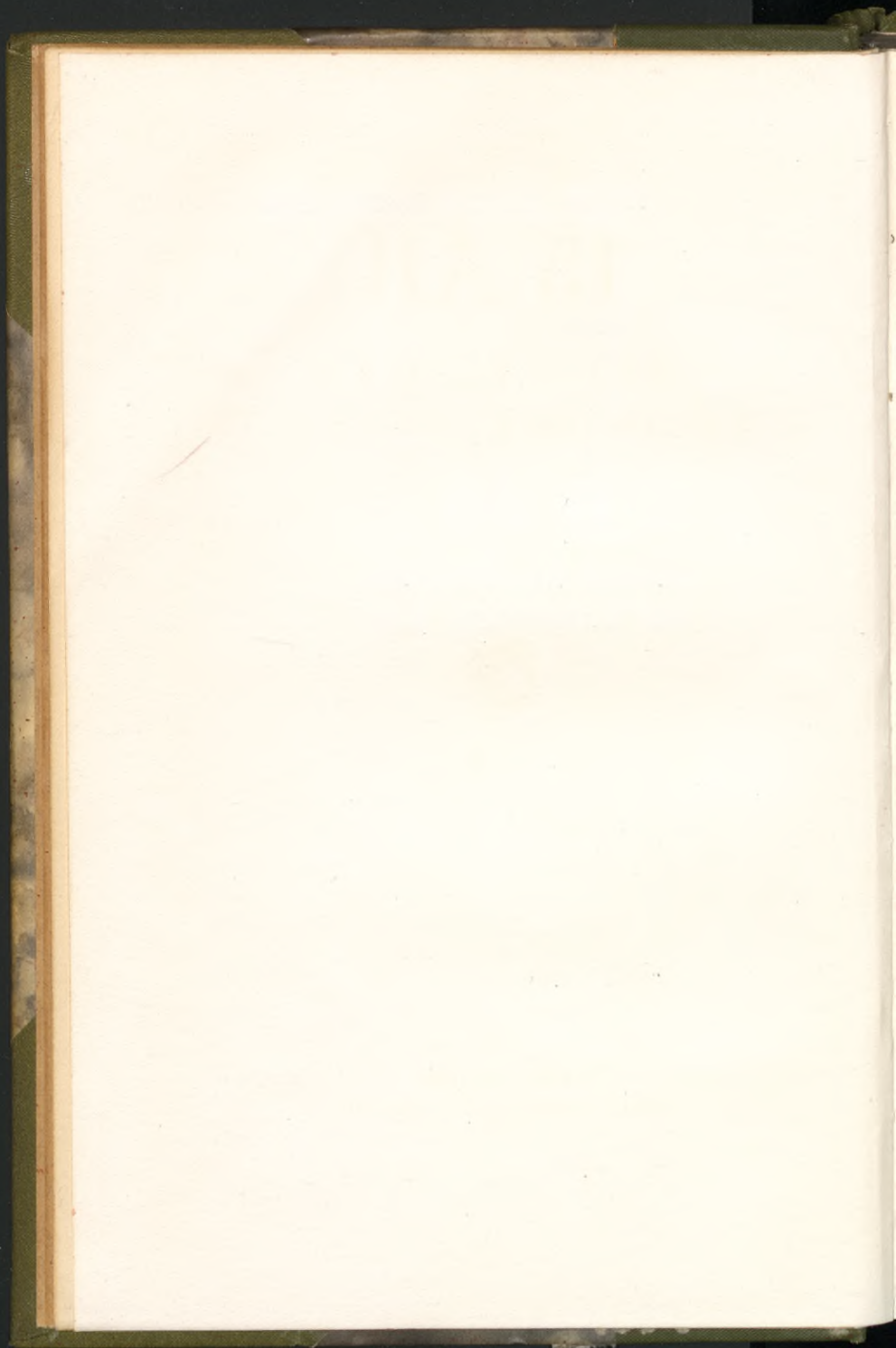
ESTER BLENDA NORDSTRÖM

---

15 ÅR

NÅGRA BLAD UR EN
RACKARUNGES LIV

15 ÅR

NÅGRA BLAD UR
EN RACKARUNGES LIV

AV

ESTER BLENDA NORDSTRÖM

STOCKHOLM
WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

PAPPERSLEVERANTÖR LESSEBO BOLAG

.....
ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEB.

STOCKHOLM

1 9 2 1

*Arvet ej förspill
som dig hörer till . .*

— Nu vet jag i alla fall, att jag älskar honom.

Ann-Mari lutade huvudet i handen och log hänfört mot lampan, som stod framför henne på bordet. Psalmboken låg uppslagen och bredvid den ett papper fullskrivet med Gösta, Gösta, Gösta Arneberg, Ann-Mari Lindelöv, Ann-Mari. Somliga av namnen voro fint utsirade med blommor och blad — nästan som munkskrift, andra voro bara hastigt nedklottrade. Ann-Maris blick sjönk från lampan och ned till bordet, leendet flydde från den stora röda munnen och ögonen sågo framför sig med hela den unga kärlekens ve. Långsamt tog hon en söndertuggad blyertspenna, vände det fullklottrade papperet och började på den andra sidan: Gösta, Gösta, Ann-Mari — om och om igen.

1 — 15 år.

En gång skrev hon djärvt Ann-Mari Arneberg, men då rodnade hon så, att hon nästan fick tårar i ögonen. Så kom hon att tänka på något, blicken blev ivrig och pennan flög: Gösta Arneberg stod det först och tätt inunder Ann-Mari Lindelöf. Varje lika bokstav i hennes och hans namn ströks, och sen kom det allra viktigaste, det, som nästan aldrig slog fel! De bokstäver, som ej blivit överkorsade räknades — ej med siffror, utan med substantiv. Och dessa substantiv voro: kärlek, vänskap, hat. Så länge en bokstav fanns kvar i namnet fortsatte upprepningen, och antingen det blev kärlek, vänskap eller hat på den sista, så var det absolut avgörande. Ann-Mari tog sitt eget namn först:

— Kärlekvänskap hat, kärlekvänskap hat, kärlekvänskap hat, kärlek...

Det fanns intet tvivel längre — sista bokstaven blev kärlek.

— Det visste jag välan! mumlade hon. Det hade jag inte behövt och se efter en gång. Nu ska vi se på honom.

Kärlekvänskap hat, kärlekvänskap hat, kärlekvänskap... Det visste jag också! Men det kunde blott hat, om det bara varit en enda bokstav till. Och det hade väl varit värre ändå. Men Gertrud säger, att det är bättre om dom hatar en, än om dom bara hyser vänskap. Det kan lätt bli kärlek av hat, säger

hon, och det har hon läst i en bok. Men det tror jag inte på.

Ann-Mari suckade djupt och stirrade ned i psalmboken. Men hon såg inte den, glömde läxor och morgondag och allt — såg bara Honom. Hans bleka, intressanta ansikte, för det *var* intressant, fast han kanske hade bra lite hår. Men så såg man hans höga panna så mycket bättre. Och tänk hans ögon! Alldeles bruna och så stora — och ögonbrynen, och näsan, som var precis romersk. Eller heter det kanske grekisk — böjd i alla fall. Och munnen och tänderna! Gertrud säger, att det är löständer, för ingen levande människa kan ha så vackra, men det är ingen sanning. Och han skrattar så mycket, bara för att han vill visa dom, säger hon. Men det tror jag så mycket jag vill. Han skrattar för att han inte kan låta bli, och för att vi ibland ger så fåniga svar på hans frågor. Och hans röst då! Finns det något vackrare på jorden. Tänk, när han läste högt i går det där om Jungfru Maria, som nån har skrivit. Det var så stilt så man kunde dö...

— Hur går det med läxorna Ann-Mari?

Dörren har öppnats och någon har kommit in i rummet. Men Ann-Mari har ingenting hört. Hennes tankar voro hos Honom — hennes själ höjd över vardagslivets tarvlighet och omsorg. Den sträva rösten ryckte henne

obarmhjärtigt åter ned till jordens sorger, och med svag röst svarade hon:

— Åjo tant, jag är klar snart. Men dom ä så svåra alltid till tisdagarna.

— Skynda på då och se till att du kommer i säng sen. Klockan är mycket.

— Ja, tant Helena.

Dörren stängdes igen och Ann-Mari var åter ensam med sina psalmverser och sin kärlek. Men drömmerierna hade fått en knäck — tant Helenas sträva stämma hade fullständigt förtagit all poesi och Ann-Mari högg i på nytt med »Arvet ej förspill». Det var ju ändå till Hans lektion hon läste över — ändå för Honom hon skulle läsa upp verserna!

Hon var femton år och älskade för första gången. Bara ett halvt år hade hon sett Honom — bara ett halvt år hade hon bott i den lilla kuststaden och gått i skolan där — bara ett halvt år hade hon varit inackorderad hos fru Helena Berg, en gammal god vän till hennes moster. — Bara ett halvt år! Hon tyckte själv det kunde vara hundra. Staden var inte för henne och hon inte för staden. I början hade hon nästan längtat sig sjuk efter vägar och stigar och skogar, efter hästar och kor och bönder, men så vande hon sig så småningom. Allting gick, om det också inte var så roligt, och skolan skulle väl ta slut den

med nån gång i livet. Hon köpte en almanack, och i den strök hon över var tilländalupen dag. Så gick det liksom lite fortare framåt mot sommarlovet. Men det var bara de två första månaderna. Sedan kom *Han* in i hennes liv. Han var lärare. Han var präst och ung och glad — han var vacker, åtminstone i Ann-Maris ögon, han var ädel. *Det* var han! Och han kunde skratta så högt och klart som ingen annan, och alla hans vita tänder lyste. Han skrattade ofta åt Ann-Mari, isynnerhet åt hennes uppsatser, ty han var lärare i både svenska och kristendom. Men en gång hade han inte skrattat — hon hade skrivit något om skogen och ensamheten, och han var så allvarlig och mild, när han räckte henne kriaboken tillbaka.

— Det är bra, Ann-Mari, sade han. Det är många stavfel, men ni vet vad en skog är och vad ensamhet är.

Det var så fint det, att han aldrig sade du, som alla de andra lärarna och lärarinnorna. Om man talade med honom på gatan t. ex. sade han t. o. m. Fröken. Och när han sade de orden om Ann-Maris uppsats var det, som han med ens blev *Han*. Med stort och överjordiskt H. Hon strök ännu om kvällarna över den gångna dagen och gladdes ännu åt, att den var över, men det dröjde inte så länge förrän glädjen gick bort. Var dag som gått,

blev en mindre i Hans närhet. Hon drömde om honom, hon tänkte på honom, hon rodnade som en ros bara hon såg en flik av hans rock i ett gathörn — hon gick förbi det hus där han bodde, och hjärtat klappade så hon blev andfådd. Hon skrev brev till honom, som hon aldrig vågade skicka naturligtvis, hon hade till och med skrivit en dikt en gång, men tyckte själv att den var »fåni». Och så kunde hon inte hitta mer än ett bra rim till Gösta. Och det var trösta. Hon var svindlande olycklig och svindlande lycklig. En gång, när han sade ett berömmande ord om något hon deklamerat, blev hon så vidunderligt glad, att tårarna stego upp i ögonen. En annan gång kunde hon gråta sig till sömns för att han inte sett på henne en enda gång under lektionen. Å, hon älskade honom! Varje kväll när hon lagt sig och allt blev tyst och mörkt, så vävde hon de härligaste drömmar om sig själv och honom. Han blev sjuk i en sjukdom så smittosam och farlig, att alla flydde — inte ens en läkare vågade gå till honom. Då kastade Ann-Mari allt och gick till hans sjukbädd, vårdade honom med fara för eget liv, och när han var räddad undan döden, fick hon sjukdomen efter honom och dog med ett leende och hans hand i sin. Eller han höll på att drunkna och hon ilade till, kastade sig i och kämpade för hans liv, men drunknade själv. Alltid slutade det

sorgligt. Hon diktade aldrig så, att de fingo varann. Och aldrig drömde hon det heller. Men kväll efter kväll spann hon vidare på de historier hon älskade att fantisera samman, kväll efter kväll somnade hon med tårar i ögonen — framtvingade av de sorgliga och hjärtslitande scener i vilka hon själv var hjältinnan och Han hjälten. Och hon sade sig själv, att aldrig, aldrig någonsin hade en människa varit så olycklig som hon, älskat som hon och varit oförstådd som hon.

I kväll drog hon ut sin skrivbordslåda, när hon äntligen var klar med läxorna, och tog fram ett litet skrin av rött skinn. Och så tog hon fram en nyckel, bunden om halsen på en snodd. Med den öppnade hon högtidligt skrinets lås och tog fram en Dagbok. I den skrev hon ibland om kvällarna med sin finaste stil. Varje sida andades det djupaste svårmod — rent av leda vid livet, och där fanns också den dikt hon gjort. Nu tog hon bläckpennan, dopade den i bläckhornet och präntade så bläcket stänkte — ty pennan var lite skev:

»Den 1 mars. Nu kommer vårens månad, men i mitt hjärta stannar vinter nog kvar.

* såg mig inte i dag en gång. Och nu är det bara nittisex dagar kvar tills jag skall hem. Då glömmer nog * mig alldeles.»

Så läskade hon omsorgsfullt, lade boken in i skrinet, låste det med nyckeln och ställde in

det i lådan igen. Sen tog hon almanackan, strök över första mars och slog ihop den igen. Och så lade hon huvudet på armarna och grät.

Lilla Ann-Mari! Ack — hon var femton år och älskade för första gången!

Ann-Mari och Gertrud Vinge gingo hemåt från skolan. De voro »bästa vänner» märkvärdigt nog, ty kontrasten dem emellan var nästan mer än slående. Gertrud var dotter till stadens borgmästare — hon var liten och rund och ljuslockig med en ständigt skrattande körsbärsmun och ett par tindrande bruna ögon, som alltid skrattade de också. Hon var lika gammal som Ann-Mari och sina föräldrars enda avgudade barn. Hon var höjden av allt vad elegant hette i skolan och hade fullkomligt sluppit undan de första tonårens magra klumpighet och blyga bortkommenhet. Hon var redan en färdig liten världsdam och föremålet för en massa skolpojkers ömma låga. Vilket behagade henne, men på intet sätt hindrade henne att skratta åt de bevis på dyrkan hon alltsomoftast fick mottaga. Ann-Mari både beundrade och tyckte om henne. Hon beundrade hennes säkra, ogenerade sätt, hen-

nes förmåga att alltid skratta och ha roligt och att alltid vara kvick och färdig med de lämpligaste svar på de dummaste frågor. Om en pojke någon enstaka gång nedlät sig att tala med Ann-Mari, blev hon så förlägen, så hon visste knappt om hon var stum eller om hon verkligen kunde tala — alltid tyckte hon att pojkar voro »fåniga» och kunde inte begripa, att man kunde ha något att svara, när de pratade med en om allt möjligt, som det inte var värt att spilla ord på ens. Hon hade varit på en gymnasistbal en gång i höstas, och något tråkigare hade hon aldrig upplevt. Men Gertrud påstod, att det var den roligaste tillställning hon nånsin varit på. Men då ska man väl vara så vacker som Gertrud också! Ann-Mari fick inte dansa mer än tre danser, och när hennes kavaljerer pratade med henne, så svarade hon knappt. Hon såg och hörde hur alla de andra flickorna skrattade och fnittrade åt allting, precis som om allt vad pojkarna sade var det kvickaste och roligaste de nånsin i sitt liv hört. Ann-Mari tyckte bara de voro dumma, men hon avundades dem ändå. Hon hade gärna velat skratta med, om hon bara kunnat.

Hon tänkte på det nu, där hon och Gertrud vandrade arm i arm med böckerna i handen — Gertrud hade nyss talat om, att så fort hon blivit konfirmerad skulle hon

få ha en stor bal, och det var en självklar sak, att Ann-Mari skulle vara med. Men Ann-Mari gick just och funderade på, att hon helst inte ville. Och mitt i Gertruds hänfönda beskrivning av de kottiljonsdekorationer hon skulle ha, bröt Ann-Mari av:

— Du — jag kommer nog inte!

— Kommer du inte! På min bal?!

Gertruds ögon blevo runda av häpnad, och hennes röst var förvåningen och vantron personifierad.

— Nehej! sa Ann-Mari. Jag glömmer aldrig den där gymnasistbalen, och jag är för ful för att få livat borta på bjudning.

Nu var det sagt, men hon rodnade förfärligt och kände sig gränslöst generad över att på det sättet ha blottat det, som i hemlighet ständigt gjorde henne sorg.

— Å! sade Gertrud med en fnysning. Du är välan inget särskilt ful heller. Fast du ä så lång och mager förstås. Det är du. Men min pappa sa häromdagen, att du var den enda av alla mina flickbekanta, som inte var dum. Du är inte så tuddig, sa han, och när du skrattar ä du riktigt snygg sa han.

Ann-Mari log svårmodigt. Hon försökte tänka sig den högtidlige borgmästaren använda ett sånt uttryck: riktigt snygg. Lika väl skulle han kunna ge sig till att gå på händerna över stora torget, men hon förstod i

alla fall, att om Gertruds relation av yttrandet också var något ledig, så fanns det nog någon grund till det i alla fall. Och hon kände en glad liten känsla av tacksamhet i sitt hjärta.

— Förresten, fortsatte Gertrud, så finns det dom, som ä mycke fulare än du. När du kommer ridande är du riktigt stilig.

— Jag kan välan inte rida omkring på en bal heller, sade Ann-Mari surmulet. Förresten struntar jag i hur jag ser ut.

Med denna grova osanning avslutade hon den delen av samtalen och började vissla, högt och ljudligt, till Gertruds förfäran och en gammal dams tydliga ogillande.

— Men Ann-Mari, tyst för all del! Är du tokig — mitt på gatan!

Men Ann-Mari gav katten i det. Hon visslade för att hon inte skulle gråta — det var en vana hon haft i många år. Så hon klämde Gertruds arm intill sig och drog henne med under protester. När de svepte om gathörnan vid tonerna av: »En sjöman for till Rio, men han kom strax igen...» marscherade de nästan omkull en lång ung man, som kom gående från andra hållet. Han stötte mot husväggen, lyfte på hatten och visade en rad bländvita tänder. Men Ann-Mari blev dödstyst med ens. Hon gjorde en hastig, knyckig nigning, släppte Gertruds arm och rusade i väg

med nedböjt huvud och blossande kinder. Vissla var inte att tänka på längre — läpparna skälvde av undertryckt gråt. Och den var snart inte undertryckt heller. Tårarna kommo störtande — det fanns inget att göra åt den saken. Att det just skulle vara han, *Han*, som hon skulle möta, visslande som en gatunge. Vad skulle han tro, vad skulle han tycka? Fanns det någon olyckligare än hon. Fanns det *Någon*, som var så förtvivlat, ohyggligt, gränslöst lycklig? Att möta den man älskar — och möta honom så! Hon hade nästan knuffat ikull honom. Han hade slagit mot husväggen av farten. Kanske han hade gjort illa sig. Å! Och honom, som hon skulle vilja vara dörrmatta åt, som hon skulle kunna dö för, när som helst. Precis när som helst! Om han kom nu och sade Ann-Mari — nej, fröken Ann-Mari kanske han hellre skulle säga, eller fröken Lindelöv . . . Nej, bara Ann-Mari skulle han säga. Ann-Mari! mitt liv beror på, att du dör just nu. Så skulle jag säga: jag dör genast — jag går till hamnen och kastar mig i. Eller om han bara skulle säga: Ann-Mari, som den där som jag läste om: Ann-Mari. Doktorn säger att jag är mycket sjuk och att endast allt blod en annan människa har kan rädda mitt liv. Så skulle jag säga: Ta allsammans mitt — jag vill ändå inte leva. Eller om . . .

— Va ä de med henni, Ann-Mari! Går ho å gråter?

Ann-Mari såg upp, torkade av tårarna med en bläckig hand och log.

— Tjänis Nilsson! sade hon med darrande röst. Inte visste jag att jag lipade. När kom han till stan?

— I morse, svarade Nilsson och skuffade mössan längre bort på nacken. Jag ä inne me ve te stassfiskaln. Men va i jösse namn går de åt na?

Ty Ann-Maris leende var borta igen och tårarna föllo alltjämt. Nilsson var skeppare och Ann-Maris personliga vän. De hade inte känt varann så länge — tre, fyra månader kunde det kanske vara — men vänskapen var fast och orygglig, och Nilsson förklarade för alla som ville höra på, att Ann-Mari var »kläm-mig». Och det tyckte Ann-Mari om Nilsson också. Så högaktningen var ömsesidig. Och när nu Nilsson stod där framför henne i sin rödbrokiga islandströja och sina veckiga, smetiga byxor och trohjärtat stirrade på henne med sina små ögon, som sågo så porslinsblå ut i det röda ansiktet, så torkade Ann-Maris tårar ändå till slut. Hon skrattade åt sig själv och visslingen och nästan åt olyckan också. För Nilsson såg så komisk och konsternerad ut, att det inte gick att sörja längre.

Så hon började skratta, innan tårarna ännu hunnit torka och sade:

— Äsch — vi ger tjuven i mej och mitt lip, Nilsson! Jag bara grät ett tag för jag var lessen.

— Har nån vari jävli mot na? frågade Nilsson, och det låg en aning om hot i rösten, som tröstade Ann-Mari mer än något annat kunnat göra.

— Nej då! De ä bara jag själv som ä fåni. De går över. Vart ska Nilsson gå nu?

— Först te stassfiskaln å sen tebaks te Venus. Ska ho bli me?

— Jag går till Venus mesamma, så väntar jag till Nilsson kommer. Är Emma med in?

— Va så säker. Hon ska allti ha kaffi å grejer, om jag så reste te stan vareveli vicka. Ajöss då så länge!

Nilsson rörde vid mössan med pekfingret, strilade ut lite tobakssås och vaggade gatan uppför, medan Ann-Mari travade utför, mot hamnen. Hon hade till och med glömt Honnom en kort sekund. Hon sjöng för sig själv och skuffade mössan mer på nacken — troget kopierande Nilssons gest nyss. Hon vaggade också som han, och lyckades underbart väl med den imaginära tobakssåsen. Då skrattade hon högt och märkte med ens, att himlen var blå, att solen sken varm och vårljus, och att snön droppade från alla tak. Hon glömde

alldeles, att i hennes hjärta skulle »vintern stanna kvar» — Gud vet om hon inte till och med glömde kärleken. I stället for hon in i en liten butik, som hon passerade, köpte en läckerhet benämnd »klubba» och nästan dansade ned till hamnen med den i mun. Hon smålog för sig själv, när hon tänkte på vad Gertrud skulle sagt om hon mött henne nu — ena kinden svällde ut i en väldig bula, och träbiten, som var klubbans skaft, stack rätt ut ur hennes stora mun, mössan satt på sned och kappan var uppknäppt. Och hennes långa ben rörde sig hastigt och utan spår av elegans, det korta håret flög åt alla håll — en tjock test låg rätt ned i pannan, och ansiktet var lite grimligt av gråten nyss. Men det gjorde ingenting. Det var lika roligt för det. Och nere i hamnen låg Nilssons »Venus», smäcker och fin, och vaggade sakta i vårbrisen. Och på Venus' däck satt Nilssons Emma.

Nilssons Emma var ett fruntimmer för sig. I hemlighet kallades hon Goliat av vänner och bekanta — men bara i hemlighet! Ty hon gjorde skäl för namnet. Stor och grov och morsk var hon. Nilsson själv hade en djup och hälsosam respekt för henne, och den delades av alla hon kom i beröring med. Men ändå var hon omtyckt. Det fanns ingen så hjälpsam som Emma, ingen som så kunde ta ett riktigt karlatag för en vän om det behövdes. Hon seglade skutan fullt lika bra som Nilsson, och skulle han till stan, så var det inte tal om, att hon inte följde med ifall det fanns någon möjlighet — man kunde aldrig veta vad som kunde hända, och det var inte utan, att Nilsson var lite glad i »starkt», så både han och »Venus» slingrade betänkligt på hemvägen ibland. Var Goliat med, så aktade han sig väl att ta mer än han tålde. Och därför var Goliat med.

Denna marsdag satt hon i det välsignade solskenet och lappade en trasig fock, och när Ann-Mari kom farande över landgången, sjöng hon just med hög röst sista versen i en andlig sång. Men när hon hörde trampet bröt hon av mitt i »Kanans land» och smålog vänligt.

— Si gudda Ann-Mari! sade hon och räckte fram handen. Ä ho ute å går i sommarväret.

— Ja, sade Ann-Mari och satte sig på en uppdragen friholt. Och Goliat ä i stan i sommarvädret.

Ann-Mari var den enda levande varelse, som vågade kalla Emma för Goliat och det bara, när hon såg, att humöret var bra. Men det visste hon i dag, för det hade hon hört av Nilsson en gång under ett förtroligt samtal, att när Emma sjöng »Kanans land», då var hon bara solsken.

— Ho me sin Goliat! sa Emma nu bara och småmyste. Egentelien skulle jag ge na en hurvel.

— Inte! sa Ann-Mari och makade sig bättre tillrätta. Har ni hört någet från Bertil?

— Vi hade brev på posten i förre vickan. Han var i Rio Schaniro då. Han kummer hem te sommern å han mådde bra å hadde hälsan.

— Det är väl längesen han var hemma nu?

— Sex år sen. Men nu har han fått hyre

på en svensk båt, så nu går de ju lättare för honom å ta sej hemåt.

— Tänk — sex år! Kanske inte Emma känner igen honom en gång.

— Känner igen! Jo vars, nog känner jag igen pójken, om han så hade vari borte i tjuge år allti. Han är tjutre år nu. Tänk de, att pójkaslunten har blitt så gammel. En tycker de ä ingentingens sen han låg å kajkede i lillbåten våran ute på skären å en gick i hjärtängslan jämt, att han skulle bli där. Jaha — han ä gammel å vuxen kar nu.

Emma såg begrundande framför sig och hennes ögon fingo något obeskrivligt ömt och vackert i uttrycket. Ann-Maris blick var oavvänt fästad på henne, och hon kände med ens som om tårarna ville komma igen. Det bävade lite kring munnen, när hon stilla sade:

— Jag skulle gärna villa vara Bertil, Emma. Och ha varit borta i sex långa, långa år och så komma hem till Nilsson och Emma.

— Å! sade Emma. Så ho kan prate! Ho ä en fin fröken och har allt va ho kan ønske sej. De ä nog inte allti så roligt te vare en fatti sjömanspójke. Ho får lärdom, å rik å ho väl me. Å frisk å gla också. En ska inte säje sånt Ann-Mari.

— Nej, kanske det. Jag har ju moster förstås, och hon är väldigt snäll och bra, fast hon nästan aldrig är i Sverige. Men jag har

ingen mamma och ingen pappa heller. Och Bertil han har Emma och Nilsson han.

— Lillade barn! sade Emma och rösten för-lorade med ens all strävhet. Där sa ho något, som va sannt å visst. Ja tänkte aldri på de ja. Ho har nog sitt, så liten ho ä, å så bra ho har et för resten. Mor å far ä nog de bäste en har här i livet, om en också inte begriper'et så väl mens en har dom. Men ho ska si Ann-Mari, att de kan gå bra i livet ändå. Om bare nåre år till så ä ho gammel nog te få sej e man. Å då glömmet ho nog te sørje över att ho ä ensam.

— Neej då, Emma. Jag ska *aldri* nånsin gifta mej. Man kan nog aldrig få den man vill ha.

Och så suckade hon och kom med ens ihåg Honom, som hon nästan glömt en hel timme. Men Emma bara skrattade och runkade på huvudet.

— Jöja mej! Har ho såne bekymmer redan. Då ä de bäst jag bjuder na på en tår kaffi — de ska va bra. Kum me te skansen så ska vi si åt.

Nere i den lilla skansen var det dunkelt och varmt och luktade härligt av sill och tjära och kaffe och mat och fotogen. Ann-Mari älskade den skansen. Hon älskade de små runda fönsterna, lukten, kojerna, bilderna på väggarna — allting var härligt tyckte hon.

Och medan Emma satte fart på fotogenköket gick Ann-Mari omkring i det trånga lilla rummet med händerna på ryggen och beskådade allt, som om hon sett det för första gången. En »handmålad» tavla föreställande fullriggaren »Anriade» tilltalade henne mest. Nilsson sade, att n:et stod på »gali ställe», men han kom inte själv så precis ihåg var det skulle stå. Han hade varit båtsman på det skeppet en gång för många år sen och finare seglare har aldrig funnits på denna jorden. När han kom i tagen och berättade om den tiden, så slutade han aldrig, och tacksammare åhörare än Ann-Mari fick man leta efter. Han hade inte målat tavlan själv, men inte långt ifrån heller. Det hade smen i Käppbyn gjort, men Nilsson hade stått bredvid och talat om precis, hur han ville ha den. Ramen var av snäckor från Söderhavsöarna, och den hade Nilsson köpt i Las Palmas en gång. Men när tavlan över »Anriade» blev färdig, så var den för liten för ramen, så smen fick måla en till. Men Nilsson var inte sämre karl, än att han kunde betala för båda, så mitt emot på andra väggen, över Emmas koj hängde en precis likadan »handmålad», bara lite mindre. När Bertil en gång fick egen skuta, så skulle han få den. Smen i Käppbyn var en kniv till att måla — till nästa jul skulle han få beställning på självaste »Venus». Men det var en hem-

lighet, som bara Ann-Mari visste. Emma gillade inte sånt onödigt slöseri, så Nilsson teg stilla med den saken.

Under »Anriade» hängde ett fotografi av Bertil i konfirmationsstass. Hans ljusa, knollriga hår låg sedigt och vattenkammat över en kullrig panna, kragen var så vid, att den smala halsen fullständigt fritt och ogenerat kunde röra sig inuti, rosetten satt lite snett, och det var en källa till evig förargelse för Emma, som aldrig kunde tas ur den tron, att det var fotografens fel.

— Han gjordet me vilje, för han va ovän me Nilsson! sade hon. Han sa att Nilsson hade luret honom me ruten fisk en gång, men dä va osanning från börjen te slut. Å för denskull lät han pöjkstackern få rosetten på sne. Han ä dö nu förresten, så de kan va desamma!

När Ann-Mari sett sig mätt på Bertil, gick hon över till andra sidan och ställde sig att betrakta ett annat fotografi. Det föreställde en ung man i flott och svajig dress, en svart lock hängde ned i pannan och munnen smålog förföriskt under en liten svart mustasch.

— Vad är det han hette nu igen, Emma? frågade hon.

— Vem? Jaså Doffsén.

— *Varför* fick han ett sånt konstigt namn?

Jag har aldrig hört något så besynnerligt förnamn.

— Jaa, nog ä de väl konstit kan ja tro. Men se mor hadde läst följetången i tidningen mens ho gick me'n, å där va ett manfolk som va så obeskrivligt bra å utmärkt. Å han hette Doffsén. Å då så sa mor mesamme ho fick vete att de va en pôjk, att Doffsén Emil skulle han hete. Far kvittade de lika va ho kallede oss, men prästen tyckte de va underlit. Men Doffsén blev han döpt te. Nu är han i Amerika å har de bra — gift å alltingen å heter Nelson. Doffsén Nelson. Märkvärdit att de blev folk å den, så stolti å vild, som han va.

— Var det inte han, som sjöng så vackert?

— Vackert vet ja inte, men sjongde gjorde han jämt. Å mor, som liksom va lite allvarlit sinnad, ho va etter honom jämt för hans evige sjongande. Ja minns en gång... men sitt ner å drick kaffi nu Ann-Mari! Ja prater så ja glömmmer å alltingen.

Ann-Mari slog sig ned vid det avlånga, omålade träbordet, fick sig en kopp rykande kaffe och ett stort fat vetebröd och kände sig som en stor och fullvuxen person. Emma place-
rade sig på kojkan-
ten med en kopp i ena handen och en sockerbit i andra, och bågge
sutto högtidligt tysta en stund.

— Vad var det hon mindes? sade så Ann-Mari. Om Doffsén?

— Jo, sade Emma och småskrattade. Det var om hans sjongande. Han hade vatt inne i stan på höstmarknen en gång, när han va så där en fjotan, femtan år. Å där hade han köpi sej en hel bok me viser utå nån posentivspelare. Han hade ju inte tänkt sej te å vise dom förstås, men på kvällen, när han skulle ta åv sej rocken föll dom ur ficka å mor feck syn på eländet. Först feck han sej en hurvel, så de small i stuga, å sen tog ho boken ifrån en. Å både vi å han trodde, att de va slut me de. Men se mor ho va en sum kunne räkne ut et. På morron klocka fem väckte ho Doffsén — på vintern steg vi aldri opp förrän sex, halvsju, å Doffsén han va så gla i söve så en kunne knappt få'n vaken då. Men mor ho drog opp en ur sängen klocka fem, å satte visboken i hännerna pån: Har du köpt viser så ska du sjonge! sa hon. Sjong nu! Å sannerligen feck inte Doffsén låven te å sätte sej å sjonge mitt på bläcksvarte måron. Å ho kan va säker på, att vi låg i sängera å skrattede. En hel vicka väckte ho oppen varende måron å pöjkstackern feck sjonge. Har du köpt viser så ska du sjonge dom me sa ho varende gång. Sen blev de slut på sjonge så ho hörd'et. Ja, mor ho kunne räkne ut et. Ho ska väl ha påtår Ann-Mari?

Jo, Ann-Mari ville ha påtår, och sen satt hon hos Emma en god stund och lyssnade till

gamla och nya historier. Men bakom allt skrattet satt den svidande tanken på Honom. Hon kunde inte glömma mer. Och när hon äntligen reste på sig för att gå, så tog hon farväl av Emma och den varma skansen med tyst, sorgsen stämma.

— Ajö Goliat och tack så mycke! Jag hinner inte vänta på Nilsson för jag måste hem till middan. Hon får hälsa honom. Kanske jag hinner hit i morron innan ni seglar. Om jag finge stanna kvar ändå, Goliat. Och segla iväg med er till Ytterkobben. Jag längtar så härifrån.

Emma såg på henne ett ögonblick. Något i flickungens ögon måste ha rört henne och gått rätt ned i hennes hjärta, ty med en förlägen åtbörd räckte hon ut sin hand och lade den ett ögonblick på Ann-Maris axel.

— Ho ska inte va lessen Ann-Mari! Å ho ska äte så ho blir tjock — ho ä ändå magrere nu än sist jag såg na. Man kan inte va gla om man inte ä stark å fresk. Å vill ho komme te Ytterkobben, så ska bå Nilsson å ja ta väl imot henni. Ho ska bara inte va lessen.

— Tack ska hon ha, Emma! Om jag får önska mig något på min födelsedag, så ska det bli att få resa till er. Adjö igen då och hälsa Nilsson.

I dörren vände hon sig om och sade, innan hon började klättra upp för den branta trappan:

— Jag ä inte så lessen, Goliat. Jag ä bara lite fåni!

När Ann-Mari kom hem var klockan mer än en halv timme efter middagstid, och hon fick sig en kylig tillrättavisning av fru Berg, som var en dam med bestämd uppfattning om barn och tider och uppförande. Hon var en gammal ungdomsvän till Ann-Maris moster och räknades av sig själv och andra till stadens spetsar. Hon var änka efter en ryttmästare, och fastän nära femtio år, kunde man ännu i hennes högdragna ansikte se spår av en anmärkningsvärd skönhet. Men ögonen voro kalla och likgiltiga, munnen liksom hopknipen om ord, som den inte brydde sig om att säga och rösten kyligt klar, utan värme och liv. Hon hade aldrig haft några barn själv, och att Ann-Mari överhuvudtaget blivit mottagen i det eleganta hemmet berodde uteslutande på dess ägarinnas vänskap för hennes moster. Barn voro i fru Bergs ögon ett nödvändigt, men besvärligt ont, som helst en-

dast borde finnas på långt och säkert avstånd från den vuxna mänskligheten — till åldern räknade hon Ann-Mari som »ung flicka», men vad karaktär och uppförande beträffar måste fru Berg motvilligt erkänna, att hon ännu var en fullständig barnunge. På sista tiden hade det kanske kommit ett stänk av större allvar och stillhet över henne, och fru Berg började se på henne med mera välvilja, vari blandade sig en viss stolthet över resultatet av sex månaders ihärdigt bedrivet uppfostringsarbete.

Den första tiden hade Ann-Mari gett fru Berg den ena chocken efter den andra. I synnerhet gällde detta hennes sätt att stifta bekantskap med de mest besynnerliga personer, utan tanke på deras extraktion eller ställning i samhället. Hon saknade absolut all känsla av egen överlägsenhet, hon behandlade alla lika, och hade tydligen inte den minsta känsla av, att hon i socialt hänseende stod högt över dem hon sammanträffade med på sina underliga strövtåg i staden och dess omnejd.

— Du skall hålla på din värdighet, min flicka! hade fru Berg sagt en gång, då hon överraskat Ann-Mari i ett animerat samtal med en målare, som stod och strök ett plank utanför lasarettet. Hennes ogillande var lika uppriktigt som i hennes tycke befogat. Där kom hon gatan fram, allvarligt samtalande med kyrkoherden, och när hon svänger om hörnet

får hon syn på Ann-Mari sittande på en bräd-stapel i livlig och högröstad konversation med en obeskrivligt nedsmord och rödlockig målare, som bullersamt och plebejiskt slog upp de mest rungande skratt. Fru Bergs aristokratiska ansikte färgades av en svag rodnad och rösten var inte mild, när hon ropade:

— Ann-Mari, kom genast hit!

Ann-Mari såg upp, smålog och nickade, räckte handen åt målaren och sade:

— Ajöss då Anderberg! Vi träffas välan i morron ett tag igen.

Och så gick hon ifatt fru Berg och kyrkoherden, som tysta togo emot henne och lika tysta fortsatte sin promenad gatan framåt, med Ann-Mari travande bredvid i rännenstenen, eftersom trottoaren var för smal att rymma dem alla tre. Slutligen upplät fru Berg sin röst och sade dessa, redan anförda ord:

— Du skall hålla på din värdighet, min flicka.

Ann-Mari tvärstannade, såg frågande upp och sade med höjd röst:

— Hur då menar tant?

— Man stannar inte på gatan så där, och man talar lågt, så inte alla som gå förbi kan höra vad man säger. För att återgå till det jag nyss sade, så menar jag, att du bör komma ihåg, att du inte är en barnunge längre, att du bär ett namn, som räknas till ett av de

bästa i denna landsändan, och att din ställning i samhället förpliktar dig till ett uppförande, som är höjt över allt klander.

— Men vad har jag gjort? frågade Ann-Mari häpen. Har jag gjort något galet nu igen?

— En fin flicka placerar sig inte på en brädstapel mitt på en av stadens förnämsta gator och pratar med en målare, som vore han hennes like. Både kyrkoherden och jag hörde vad du sade, just som vi veko om hörnan, och det låter oss förstå, att tonen i samtalet dessutom inte var sådan, som den borde vara.

— Vad sa jag då? frågade Ann-Mari och såg från den ena till den andra. Jag kan inte minnas alls vad jag sa.

— Du använde dig av uttryck, som jag inte ens förstår. 'Nu försöker allt Anderberg att smäcka i mig en högl' — var vad jag hörde dig säga, eller snarare ropa. Ett sådant språk använder inte en ung dam, som är konfirmerad, och alltså av de vuxna måste räknas som vuxen. En fin flicka använder alls inte ett sådant språk för övrigt — det gör möjligen en gatunge. Hur visste du förresten, att mannen hette Anderberg — är bekantskapen av äldre datum?

— Jag har bara känt honom ett par dar! svarade Ann-Mari med hängande huvud. Han

har stått där och målat i två dar. Och Anderberg vet jag, att han heter, därför att jag frågade honom om det förstås. Annars kunde jag inte ha talat så bra med honom.

— Förmodligen kallar väl han dig i gengäld för Lindelöv eller Ann-Mari eller kanske rent av för du?

Fru Bergs stämman var bitande ironisk, och kyrkoherden drog upp sin näsduk och snöt sig ljudligt. Ann-Mari skrattade lite och såg sin tant rätt in i ögonen, när hon svarade:

— Han vet inte vad jag heter alls. Han frågade mig om det, men då skojade jag med honom och sa, att det säger jag inte. Och då sa han, att det kvittar lika för jag kallar henne hon, för det kan aldrig slå fel, sa han.

— Eleganta sällskapsvanor, sade fru Berg isande. Men kyrkoherden brast i skratt, trots aktningvärda försök att låta bli och spoli-erade på det sättet stämningens dystra allvar.

— Anderberg är ett original, sade han. Men en hygglig och bra karl. Hans största fel är en väl livlig fantasi, men han har också varit med om en hel del i världen. — Jag måste tyvärr ta avsked här. Jag har en sjuk jag skall besöka. Om det är lämpligt, att jag tittar in till fru Berg ett ögonblick i morgon förmiddag, så kanske vi kan ordna basarfrågan då.

Och kyrkoherden tog avsked — ännu med

ett litet leende i mungipan åt Ann-Mari. Fru Berg och hon fortsatte den högtidligt långsamma promenaden hemåt.

— Nå, sade fru Berg plötsligt. Vad var det för något han försökte »smäcka» i dig? Jag antar att detta högst besynnerliga uttryck betyder, att du trodde karlen narrades för dig.

— Ja! Smäcka är att försöka lura i en något, som är lögn, förklarade Ann-Mari välvilligt och noggrant. När jag sa det där, så hade han just berättat om en negerkung, som stal ett par byxor för en missionärska — hon hade nyss haft tvätt och hängt ut allt till torkning, och så virade han en turban kring huvet av dom.

Fru Berg rodnade och var mållös en lång stund.

— Min kära Ann-Mari, sade hon sedan, när hon hämtat sig lite. Jag ber dig förskona mig från dina och herr Anderbergs resone-mang för all framtid. Samtidigt som jag absolut förbjuder dig att inlåta dig på några som helst samtal med honom eller någon annan, som du inte känner. Vad skulle din moster säga, om hon visste hur du uppför dig?

— Moster har alltid sagt, att man inte ska vara högfärdig och tro att man är något, för att man händelsevis har blivit född, så man har pengar och får uppfostran och har det bra. Och det sa prästfrun, där jag bodde i

två år också. Det är inte alla, som kan få det bra i livet, sa hon, men därför ska man inte tycka, att man är någe märkvärdigt själv, för att man kan lite mer och har lite mer än andra. Kyrkoherden sa ju, att Anderberg är hygglig och bra, fast han kanske ljuger lite. Jag tror till och med att *tant* skulle tycka det var livat att tala med honom.

— Tack, min vän, sade fru Berg torrt — negerkungar har aldrig intresserat mig något nämnvärt . . . Och vad det beträffar, som du nyss sade om din moster och fru Dammel, så delar jag fullkomligt deras åsikt. Man skall inte förhäva sig, för att man intar en högre ställning i samhällslivet än så många andra, men man skall heller inte sänka sig till deras nivå och fraternisera med dem. Du är för liten att förstå skillnaden, och nu talar vi inte mer om den saken.

— Men *tant* Helena! Jag måste fråga om en sak. Anderberg har ett avhugget negerhuve, som är alldeles torkat, hemma hos sig. Han har fått det i Afrika, när han var målare hos missionärerna, fast han inte alls ä andlit sinnad själv — och han lovade, att jag skulle få komma och titta på det. Kan jag inte få göra det? Det vore så väldigt livat. *Tant* skulle bara *höra* honom berätta om levande begravingar och giftiga ormar och allt möjligt. Han kan tala negerspråk också, och det

låter precis, som när man bubblar i ett fat vatten. *Kan jag inte få se på huvet?*

Men fru Helena Berg ansåg inte att avhuggna negerhuvuden ingingo som nödvändiga moment i en ung flickas uppfostran, så Ann-Mari fick inte lov. Och blev dessutom absolut förbjuden, att någonsin mer andas om så fruktansvärda och ohyggliga saker i fru Bergs närvaro.

Det var flera månader sen detta med Anderberg hände, och sedan dess hade Ann-Mari visserligen troget hållit sitt löfte att inte beskåda negerhuvudet eller tala därom med fru Berg, men vänskapen mellan Anderberg och henne stod i alla fall fast. Som han var en mycket skicklig och pålitlig målare hade han till och med fått i uppdrag, att nu till våren stryka fru Bergs hus och hade redan börjat sätta upp ställningarna, så Ann-Mari hade rikliga tillfällen att utvidga sitt vetande om Afrika och negrernas liv. Vilket vetande hon sedan generöst portionerade ut till kamrater och andra intresserade åhörare. Främst då Nilsson och Emma. Nilsson var tillåten som bekantskap. Han hade i många år försett fru Bergs hushåll med ved; och hon sade en gång till Ann-Mari:

— Han är en slarver, men han är beskedlig. Och Emma är präktig och håller honom i tukt och herrans förmaning.

När fru Berg var så pass entusiastisk betydde det en hel del och Ann-Mari hade alltid gott samvete, när hon kom tillbaka från ett besök på »Venus». Så ock denna speciella marseftermiddag.

— Jag har varit nere på »Venus» ett slag! förklarade hon på fru Bergs fråga var hon hållit till så länge. Nilsson är i stan och Emma med förstås.

— Sade hon något om ägg till mig?

— Nej. Men jag kan gå ner och fråga om tant vill. Jag har just inga läxor tills i morron.

— Du kan göra det då, när du har ätit, men bli inte längre än du behöver. Jag tycker inte om att du är ute, sen det blir mörkt.

Varför Ann-Mari gav sig av igen, när midnatten var överstökad. Ute var det blå, drömande vårskymning med drivande skyar och en ensam stjärna vid horisonten. Allt var likom så stilla och konstigt, tyckte Ann-Mari. Alla ljud hördes så avlägset, och ett skratt, som klang till inne från en mörk portöppning, kom henne nästan att få tårar i ögonen av svårmod och något besynnerligt ensamt, som satt i bröstet och sved. Långsamt gick hon en smal gränd utför mot hamnen. Det doftade så starkt i luften av tång och saltvatten, stegen ekade så underligt mjuka mellan husen, och en sky, som seglade alldeles rosenfärgad

och för sig själv på himlen, såg ut som ett stort, vänligt leende ansikte. Å — den var lik *Hans* ansikte! Och utifrån sundet kom de drillande tonerna av ett handklavér — så stilla och avlägset, att man knappt tänkte på det ens. Det strök en halvljum liten vind nere vid vattnet, som krusade sig under den — skutorna lågo som svarta silhuetter mot den guldröda aftonskyn, och längst borta blänkte en fyr.

Ann-Mari gick så sakta hon kunde, men hon märkte det knappt. Hon bara kände den där underliga svedan i bröstet och det var, som ville hon gråta, fastän hon lika gärna ville le. Den stjärnan därborta över Storö höll hennes blick fast, så hon inte kunde vända den bort — hon snubblade över kablar och kättingar, men ändå vände hon inte ögonen från den stjärnan. Hon gick förbi »Venus» utan att märka det, och när hon äntligen upptäckte det, vände hon bara stilla om, utan att ens reflektera över sin distraktion. Men på »Venus» var allt tyst och svart — både Nilsson och Emma voro i land, och Ann-Mari hade intet annat att göra än gå igen. Lite obeslutsam stod hon kvar på däck med ögonen på nytt fästade på den enda stjärnan, som glimmade så blek och vit mot den svarta landkonturen. En fiskekutter, som stävade in mot hamnen skynde den ett ögonblick. Då såg sig Ann-

Mari om med en djup suck, som darrade lite innan den var slut, och så sjönk hon ned på en vedstapel och lade sig framstupa med huvudet på armarna. Och där grät hon — tysta, unga, oförklarliga tårar, som fyllde hennes hjärta med lycka och vemod. Hon tänkte på ingenting, hon visste ingenting mer, än att det var så vidunderligt att leva — och så bedrövligt. Genom de slutna, tårdränkta ögonlocken såg hon ännu i minnet stjärnans glans, »Venus» rullade sakta och över hennes huvud drog vårens vind med en susning i tackel och tåg.

Ann-Mari, sade Gertrud på en rast i skolan. Jag ska tala om något för dej.

— Vad då?

— Gissa vad?

— Kan inte.

— Jag vet en som är kär i dej.

— Äh!!!

— Det är säkert.

— Visselunda inte! sade Ann-Mari. Det uttrycket hade hon lärt av Anderberg.

— Visselunda! svarade Gertrud, som lärt det av Ann-Mari. Men du behöver inte rodna så förfärligt för det, för det är inte den du tror.

Tror! sade Ann-Mari. Milde fader så dum du är! Vem skulle jag tro då?

— G. A., sade Gertrud hemlighetsfullt.

— Jag tycker synd om dej, sade Ann-Mari allvarligt. Jag känner intet nån som heter G. A. en gång.

Och vid denna uppenbara osanning såg hon så fullkomligt oskuldsfull ut, att Gertrud nästan lät sig bedragas ett ögonblick. Men så skrattade hon ett slutt litet skratt och sade:

— Han gick över skolgården nyss.

— Vilken han?

— G. A.

— Det gjorde han *inte* det! brast det ur Ann-Mari i hastigheten, och strax var Gertrud färdig med ett triumferande fnitter.

— Men det var inte honom jag menade i alla fall, när jag sa det där nyss, fortsatte hon. Jag menar nån helt annan, som du inte kan gissa, om du höll på i hundra år.

— Jag struntar i vem det är, sade Ann-Mari mera expressivt än elegant. Nu ringer det förresten, så du hinner inte tala om det ändå.

— Jag ska skriva det, sade Gertrud, när de gingo in till lektionen.

Och mycket riktigt. Medan Ann-Mari var framme vid kartan för att peka ut en stad i Sibirien, som hon inte visste alls var den låg, hade Gertrud genom en serie villiga händer till hennes plats befordrat en liten konstrikt sammanlagd brevlapp, som lagts under geografien.

— Lyft på boken, viskade Ann-Maris granne. Det är från Gertrud.

Ann-Mari tog försiktigt biljetten, öppnade den ändå försiktigare i knät och läste:

»Det är Elof Lennstedt och han är kär i dig. Det sade K. D. till mig i går. Han går utanför erat hus varenda eftermiddag och han har sagt att du är väldigt stilig. Just att du är så mager är stiligt säger han. Pojkarna skojar nedrigt med honom, Jag ska bjuda honom på min bal. Akta dig så inte Mobban får se det här. G-d.»

»Mobban» var lärarinnan och känd för särdeles skarpt väderkorn, när det gällde privata meddelanden under lektionen. Men denna gång hade hon inte haft ögonen med sig, och när hennes falkblick strök över klassen fanns intet ansikte mera oskyldigt och uppmärksam än Ann-Maris. Nu gällde det bara att få ett svar avsänt, ty naturligtvis fordrade ett sådant meddelande ögonblickligt svar. Elof Lennstedt! Ann-Mari fnös föraktfullt. Den där bleka, rödfnasiga, gulhåriga pojken, som hon dansat med på gymnasistbalen i höstas, och som hon tyckte var fänigast av allesammans, om något sådant var möjligt. Kär i henne! Hon försökte se fullständigt oberörd ut, fullt på det klara med, att Gertruds ögon forskande voro fästade på henne — försökte också att känna sig fullständigt oberörd, men längst inne i hjärtat förnam hon ändå som en liten stolt glädje, att hon som så många av kamraterna och som Gertrud framför allt, hade någon som brydde sig om henne och märkte,

att hon fanns till. Det där om »väldigt stilig» hade nog Gertrud hittat på, men i alla fall . . . Inte för att Ann-Mari fäste sig vid ett enda dugg om så femti Elofar voro kära i henne, men hon måste väl svara Gertrud ändå. Och mycket försiktigt drog hon ned papper och penna i knät, väl vaktande, vart »Mobbens» skarpa ögon hade sin gång, och skrev:

»Du ska inte försöka inbilla mig något strunt och jag tror dig inte så mycket som så. Fast jag har sett E. L. flera gånger på sista tiden gå förbi om eftermiddagarna där jag bor och se fånig ut. För det gör han. Bjud honom *inte* på din bal, för då kommer inte jag. AM.»

Så vek hon ihop papperslappen, lika elegant och konstrikt, som Gertruds nyss — ritade ett par hemliga tecken på baksidan, och skrev till sist Gertruds namn på framsidan. Och så sändes den ut på sin osäkra vandring, under vilken både adressaten och avsändaren sutto i andlös spänning. Men »Mobban» hade ingen lycklig dag, och biljetten kom oupptäckt fram, varefter Ann-Mari sjönk tillbaka i drömerier. Hennes öron voro stängda för Sibirien och dess tundror och juvelrika berg, hennes ögon stirrade envist och ihärdigt på kartan, utan att se den — hon märkte inte ens, att läxan var förhörd och att alla slogo upp sina böcker för att gå igenom den nya. Men

»Mobbans» skarpa röst väckte henne snart, och hon fick höra några välförtjänta ord om slöhet och ouppmärksamhet. Men inte ens då grep den tunga vardagen in i hennes drömmar — hon slog upp geografin på måfå och fortsatte med sina egna tankar.

Det var santt att E. L. flera dagar å rad flanerat fram och tillbaka utanför det hus hon bodde i — två gånger hade hon mött honom på gatan, och då hade han hälsat. Ena gången såg det ut, som om han hade tänkt stanna, men Ann-Mari skyndade så fort in genom trädgårdsgrinden, att han inte hann säga ett ord. Han hade blivit lite röd också båda gångerna — det kom hon ihåg nu. Tänk, om han verkligen var kär i henne! Hon smålog ut i luften för sig själv, slog upp ögonen och mötte »Mobbans» vredgade blick.

— Ann-Mari Lindelöv — fortsatt! befallde en sträv röst.

Ann-Mari stirrade hjälplöst ned i sin bok. Där lyste ett Buddhatempel i Kina henne till mötes, men som det var Sibirien hon skulle läsa om, så var det till ingen tröst. »Mobban» såg på hennes förvirrade ansikte med stenhård blick, förklarade att Ann-Mari Lindelöv hade blivit fullständigt ohjälplig på sista tiden, att hon borde skämmas, att nästa gång något sådant hände skulle hon få anmärkning för oskick, att . . . ja en hel del mer, som Ann-Mari

åhörde med ödmjukt sänkt huvud, men med lämligen oberört inre. Såna, rent yttre saker, tog hon alltid med stoiskt lugn, och så fort »Mobban» tystnat tog Ann-Mari reda på rätta sidan och stället och började läsa med klar röst, så långt den förbittrade lärarinnan ville tillåta henne att fortsätta. En ny storm var i antågande, men som klockan ringde just då, slapp hon rätt lindrigt undan.

Det var sista lektionen för dagen, och med ett brak flögo alla pulpetlocken upp så fort lärarinnan gått, nästa dags läxor diskuterades medan böckerna gjordes i ordning, och så småningom tömdes klassrummet och tamburen. Ann-Mari dröjde med flit så länge som möjligt — hon ville helst slippa tala med Gertrud just nu. Men utanför stod Gertrud troget väntande, med skrattlystet ansikte och skälmska ögon.

— Nåå — vad säger du om E. L.? var hennes första fråga, när de hunnit utanför grindarna till skolgården.

— Äsch! sade Ann-Mari. Någet så fånit!

— Men det är verkligen sannt, och han har bett K. D. att vi ska gå ut alla fyra och gå på lördag. Han är mycket begåvad, säger K. D., och han får nog finaste betygen i studenten i år.

— Dom kan han ha för mej! sade Ann-Mari med låtsad surmulenhet. Men ajöss me dej!

Jag måste sno mej, för jag ska vara och spela klockan fem, och jag kan inte ett dugg. Kommer du opp i kväll och läser läxer?

— Inte i kväll, för vi har främmande. Jag kan allihop redan.

— Engelskan med? Då kan du gärna ge mej dina glosor om du har dom här.

Ann-Mari fick glosorna och travade hemåt, så fort hennes långa ben kunde bära henne. Hon hade ännu korta kjolar, »opassande korta», sade fru Berg, men inga jordiska makter hade förmått henne att få Ann-Mari till att ändra den saken. Men nu skulle hon ha en ny vådräkt, och när den beställdes hade fru Berg dekreterat, att kjolen skulle göras tio centimeter längre än vanligt. Till hennes oerhörda häpnad och glädje hade Ann-Mari svarat, foglig som ett lamm:

— Hur lång som helst för mej.

Och fastän hon utvärtes tog på sig en martyrmin, när detta medgivande gavs, så klapade hennes hjärta lite fortare, och för första gången i sitt liv blev hon medveten om en önskan, att göra sig så vacker och tilldragande och vuxen som möjligt.

Men den kjol hon nu hade på sig var anmärkningsvärt kort, och hemfärden gick mera fort än elegant. Hon hann bara nicka i förbifarten åt Anderberg, som stod vid takrännan och visslade, och så fort hon kom inom dörren

fick hon av sig ytterkläderna och rusade in till flygeln. Det var Ann-Maris specialitet att gömma allting till sista stunden, både läxor och annat arbete. Hon lärde lätt och glömde lika lätt. Nu ramlade hon igenom skalor, etyder och »stycken» med rasande fart, och när middagsbudet kom, infann hon sig i matsalen med tämligen gott samvete vad spelläxan be-
träffade.

Middagsmålet var Ann-Maris fasa. Där satt hon mitt emot fru Berg i ensamt och dystert majestät — Kristin, en ung och vädresserad husa, lade sitt eljest så muntra ansikte i allvarliga veck och rörde sig snabbt och ljudlöst mellan fru Berg, Ann-Mari och serveringsbordet. Hennes svarta klädning, vita lilla förkläde och styvstärkta mössa voro fullkomliga mönster av stillsam och sober tjänarelegans. Ibland kunde Ann-Mari glömma sig själv och sin värdighet ända därhän, att hon blinkade eller gjorde en gubbe åt Kristin bara för att se, om hon skulle kunna hålla sig lika gravlikt allvarsam ändå. Och då kunde en lätt skälvning förmärkas i Kristins runda, rosiga ansikte, men det var också allt. Denna dag var Kristin allvarligare än någonsin och också en smula blek, tyckte Ann-Mari. Men annars var allt sig likt. Ann-Mari drack sitt vatten, som vanligt, fru Berg sitt rödvin, och stämningen var som vanligt den också — tyst och förnäm.

— Hur gick det i skolan i dag Ann-Mari? frågade fru Berg, när soppan bars ut. Samma fråga på samma tid varenda dag.

— Åjo, inget vidare, svarade Ann-Mari, Mobban blev arg . . .

— Ann-Mari! Hur många gånger har jag inte sagt dig, att det ordet inte får användas av en fin flicka. Ond heter det. Och vem är Mobban?

— Å, en lärarinna, mumlade Ann-Mari. Fröken Moberg. Hon kallas för Mobban av hela skolan.

— Vulgärt och ohöviskt i högsta grad. Du får inte kalla någon vid öknamn. Det är både fullt och elakt.

— Hm, sade Ann-Mari och drack sitt vatten, medan en halvkvävd suck svepte ut i rummets tystnad. Sedan sades inte ett ord förrän middagen var över, då Ann-Mari tackade och neg och försvann i sitt rum för att göra sig i ordning till spellektionen.

Anderberg visslade fortfarande och solen började luta åt horisonten, när Ann-Mari smällde grinden i lås efter sig och vandrade iväg med notrullen under armen.

Klockan närmade sig sex, när Ann-Mari kom från spelningen, och hela västerhimlen var blossande röd. Det stod som en ljumhet i luften, och på en rabatt i stadsparken fick Ann-Mari syn på en klunga nyss uppkomna snödroppar. Hon stannade, lutad över ståltrådsnätet, och stod en lång stund i tyst beundran, men just som hon rätade på sig för att gå vidare hälsades hon av en obekant röst:

— Godafton, fröken Lindelöf!

Ann-Mari såg upp, kände igen röstens ägare, rodnade åt hans rodnad och svarade kort:

— Goddag, herr Lennstedt!

Så blev det tyst en stund. Ann-Mari stod och dinglade med notrullen, herr Lennstedt hostade ett par gånger och slog sig på ena benet med handskarna, som han hade i handen. Så sade han, och rösten, som var i målrottet slog över lite i falsett på sista ordet:

— Fröken har varit och spelat kan jag se?

— Ja.

— Tycker ni det är roligt?

— Inget vidare.

Tystnad. Herr Lennstedt hade tydligen uttömt sina resurser, Ann-Mari stirrade frånvarande ut i luften och såg ytterst ointresserad ut. Herr Lennstedt hämtade styrka och mod genom att åter slå sig på benet med handskarna, hostade ett slag och frågade:

— Ska ni gå hem nu?

— Varför det?

— Å, jag bara undrade. Det är så vackert väder i kväll, så man borde ta en promenad.

Ann-Mari tyckte i sitt stilla sinne att han var »fåni», men han såg så olycklig ut, att hon svarade, vänligare än hon ämnat:

— Jaa, det är väldigt fint. Jag tänker gå ner till hamnen ett tag.

— Det hade jag också tänkt, sade herr Lennstedt med ljusnande blick. Kanske vi kan få sällskap?

— Om ni ändå ska ditåt så! svarade Ann-Mari utan entusiasm, och så satte de i gång. Tysta och lite förlägna, båda två. Isynnerhet herr Lennstedt, som fortfarande viftade med sina handskar och hostade lite nervöst då och då. Ann-Mari försökte titta i smyg på sin följeslagare, men han gjorde samma manöver, och så rodnade de bägge och började prata på samma gång, i sin iver att synas ogenerade.

Ingen hörde vad den andra sade, och så blev det skratt. Det var bättre.

— Kom ska jag ta notrullen, sade herr Lennstedt beskyddande, och Ann-Mari släppte den fogligt för hans manligt starka grepp.

— Ska ni opp i studenten i vår? frågade Ann-Mari.

— Ja. Det påstås det, sade herr Lennstedt med lätt skämt i tonen.

— Är ni inte rädd?

— Änåvars! Man kan ju inte mer än spricka.

Med överlägset filosofisk nonchalans.

— Vad ska ni bli för något?

— Jag vet inte riktigt ännu. Kemist, tänker jag.

— O! sade Ann-Mari. Det var väldigt!

Och så skrattade de igen. Ann-Mari började tycka, att han var inte så dum ändå kanske.

— Hade ni roligt på vår bal i höstas? frågade herr Lennstedt plötsligt.

— Inte så värst, svarade Ann-Mari prompt, men en smula oartigt.

— Tänk, inte jag heller! Jag är inte vidare road av dans, men flickor brukar tycka om det. Men det var ändå en betydelsefull kväll för mig.

Tystnad. Och krampaktigt slående med handskarna mot benet.

— Varför det då? frågade Ann-Mari luftigt.

— Det var där jag blev bekant med er, sade herr Lennstedt. Men ni kanske inte kommer ihåg en gång, att vi dansade tillsammans?

Detta med en lätt förebrående fråga i rösten, som oväntat gjorde ett litet fasetthopp. Herr Lennstedt blev alltid mycket generad, när hans röst gjorde honom detta spratt. Han ansträngde sig att göra den så grov och manlig som möjligt, men rätt vad det var, så kunde den ge sig till att göra såna där små hopp, och då blev den unge gentlemannen lika röd, som den eldröda halsduk han älskade att bära. Ann-Mari tyckte det lät komiskt, men hon behärskade sin skrattlust och svarade med vänligt eftertänksam ton:

— Jo, jag tror visst jag minns det.

Precis som om hon haft så fullt med kavaljerer, att det sannerligen föll sig lite svårt för henne att minnas den ena eller andra!

— Jag kan aldrig glömma det, svarade herr Lennstedt med djupt vemod och sin allra grövsta röst. Jag har tänkt på det hela tiden sen dess.

— Har ni? sade Ann-Mari mitt emellan blyghet och skratt. Varför det?

— Det ska ni få veta en annan gång, svarade han mystiskt. Det var ett underligt sammanträffande, att vi skulle mötas i kväll.

Där sade herr Lennstedt en stor osanning,

men det visste inte Ann-Mari. Det var inte egendomligt alls, eftersom han för längesedan genom hemliga källor listat ut, var och när hans tillbedda tog sina musiklektioner. Han hade mer än en gång väntat henne i stadsparken och också sett henne, fastän han aldrig haft tillräckligt mod att nalkas och tilltala henne. Så det enda underliga med sammanträffandet var, att det verkligen blev ett sammanträffande.

Nu hade de hunnit ned till hamnen, och just som de passerade sista huset före hamnplanen sade herr Lennstedt med vårdslös världsmannaton, fast hans hjärta bultade vilt:

— Här är ett konditori? Ska vi inte gå in och få en kopp choklad eller något?

— Nehej tack, snälla herr Lennstedt, svarade Ann-Mari skrattande, men blev mycket röd. Jag måste nog skynda mig hem nu — klockan är väl snart sju och jag får inte vara så länge ute.

Men herr Lennstedt ville inte höra talas om något sådant.

— När jag nu äntligen en gång har träffat er, sade han djärvt, så kan ni väl stanna ute ett litet tag till.

Ann-Mari såg upp på honom och log — han var verkligen lite längre än hon, och han hade riktigt vackra blå ögon, fastän ansiktet var lite rödprickigt och håret väl gult. Herr Lenn-

stedt höll andan, när Ann-Mari log. Hennes stora mun öppnades en liten smula, bara så man såg en skymt av de vita tänderna, och hennes mörkblå ögon drogo ihop sig lite och logo de också. Näsan var full med små bruna vårfräknar, men det var bara vackert. Om hon velat stå så i hundra år och le mot honom, så hade herr Lennstedt mer än gärna stått stilla lika länge och bara sett på henne — med bankande hjärta och blodrött ansikte. Men ack! — bara en kort sekund varade leendet. Plötsligt stelnade det och ögonen vidgades, en het blodvåg sköljde över hennes ansikte och med brådskanie, kylig röst svarade hon:

— Nej, jag måste gå nu! Adjö herr Lennstedt. Tack för sällskapet.

— Men får jag inte följa er hem en gång? frågade den unge mannen alldeles konsternerad och olycklig.

— Nej då, tack. Jag springer opp den här lilla gränden så är jag strax hemma. Ajö!

— Ajö! svarade herr Lennstedt, och hans röst var alldeles klar som en ung gosses. Han orkade inte hålla den grov längre, så bedrövad var han.

Och Ann-Mari gick med en nick. Utan att se varken åt höger eller vänster — tillbaka var inte tal om! Med snabba steg, som flydde

hon undan något. Och kvar stod en ensam ung man med mössan i handen och håret rufsigt av kvällsbrisen. Han stod där bara och såg efter henne med förtvivlan i hjärtat och undran i själen. Vad hade han gjort, att hon så plötsligt och likgiltigt skulle gå sin väg? Vad hade han förbrutit?

Ack, ingenting! Han skulle bara veta, att över hans axel hade Ann-Maris blick plötsligt upptäckt Honom, som sakta kom gående åt det håll, där hon stod med sin kavaljer. Det var därför leendet stelnade, därför rodnaden drog över hennes kinder, därför hon ilade så snabbt åt motsatt håll. Tänk, om Han skulle sett henne med en annan — med en stackars liten dum gymnasist, som inte var värdig att lösa hans skoremmer. Ann-Mari flög som en jagad hind uppför gränden, då hon bakom sig hörde springande steg och hörde en röst ropa sitt namn.

Det var herr Lennstedt. Med hennes notrulle i handen — hon hade glömt den i brådskan.

— Fröken Ann-Mari! flämtade han, när han kom fram, andfådd efter språngmarschen. Ni blev väl inte ond på mig nyss? Kanske för det där jag sa till er om konditoriet?

— Neeej då! skrattade Ann-Mari.

— Men ni sa ajö så hastigt?

— Det var bara för att jag hade så brått-
om hem. Jag får inte vara ute så här sent
för min tant, som jag bor hos.

— Å, jäså bara för det! sade herr Lenn-
stedt lättad och log, han också. Så började
han slå med handskarna igen och övervägde
tydligen en fråga. Till slut kom det:

— Säj — kan jag inte få gå ut och gå med
er nån annan gång? I morron?

— I morron ska jag bort, svarade Ann-Mari.

— I övermorron då?

— Jag vet inte. Kanske nån gång. Ajö,
herr Lennstedt och tack så förskräckligt
mycket för besväret med noterna. Nu *måste*
jag gå.

— Ajö, fröken Ann-Mari! Tack för i kväll.

Herr Lennstedts röst lät helt glad och grov
igen. Men när Ann-Mari försvunnit om hörnan
drog han en djup, djup suck och stirrade länge
på den fläck, där han sist sett henne, och han
såg för sin själ hennes strålande leende och
hennes lustiga, fräkniga näsa. Han öppnade
långsamt sin hand, som varit hårt knuten om
något, och tittade ned i den. Där låg ett svart
bomullsband, som Hennes notportfölj varit
ombunden med. Det bandet betraktade han
länge, suckade åter djupt och tungt, kastade
en hastig blick omkring sig för att se, om
någon var i närheten. Men den smala lilla
gränden var tom. Då lyfte han bandet och

höll de ett ögonblick tryckt mot sina läppar,
suckade igen och vandrade sakta och med
nedböjt huvud åt hamnen till.

Han var sjutton år och älskade för första
gången.

Dagen därpå hade Ann-Mari brev från sin moster, som var på resa i Italien. Ett långt, ömt brev fullt av kärlek och omtanke, och som kom Ann-Maris hjärta att krympa samman av längtan efter den enda på jorden, som hon brydde sig om och som brydde sig om henne. Brevet slutade:

— Och om du får så långt påsklov, att det är någon idé, får du resa till Hålundsborg och vara där den tiden och träffa dina älskade hästar och hundar och vad det mer är för skyddslingar du har. Jag har skrivit det till tant Helena med samma post och tror nog inte hon har något emot det. Jag kommer hem om en månad eller så, och då väntar jag att finna min lilla vildbasare frisk och glad och duktig. Till min glädje hör jag att de äro nöjda med dig i skolan, så jag börjar tro, att du äntligen trampat ur dina vildhjärneskor, och för framtiden blir en lugn och stadgad liten dam.

som inte skrämmer vettet ur allt och alla med dina galna upptåg. Något som skall glädja dig ytterligare kan jag också tala om: jag har fått de sista tvåhundra kronorna från din vän Josef, som alltså har visat sig värdig din goda tro på honom och tycks reda sig utmärkt därborta i den andra världen . . .

Ann-Mari var vild av glädje. Hon flög ut i köket till Kristin och kokerskan Johanna, viftade med sitt brev och skrek ut till vem som höra ville, att hon skulle få resa till Hålundsberg i påsk, att moster var en heders, att Josef var en heders, att hela världen var det bästa som fanns att leva i, att . . .

— Jesses, så hon går an! sade Johanna. Dä ä då väl, att inte frun ä hemma.

— Jaha, svarade Ann-Mari och lade sitt ansikte i kyliga, högtidliga veck och lyfte näsan i trogen kopia av fru Berg. Min kära Ann-Mari! En fin flicka är inte så högljudd och obehärskad, en fin flicka . . .

Längre hann hon ej, ty inte en gång Johanna, som annars var bisterheten själv, kunde hålla sig allvarsam inför det fullkomliga återgivande av fru Bergs röst, ton och uttryckssätt, som Ann-Mari presterade.

— De va väl å si na lite gla igen, sade Kristin, när munterheten lagt sig. Ho har gått å sitt ut som döen själv den här sista månan. Har ho glömt sörgerna nu?

— Ånej, suckade Ann-Mari. Man glömmer inte så lätt, Kristin. Men man kan glömma ett tag, i alla fall. Och så får jag ju resa till Hålundsborg i påsk och rida så mycket jag orkar och vara med skogvaktarn på jakt och gå i lagårn och alltmöjligt, som ä mycke bättre än gå i skolan och bo i en stad. Och så har Josef betalt alla pengarna, och jag får nog också snart brev från honom.

— Vem i allan dar ä Josef? frågade Johanna.

— Josef! Å de ä en som jag känner mycke väl. Han slog ihjäl sin morbror för att han var elak mot en liten puckelryggig flicka, som var Josefs kusin. Hon hette Emma. Och han kom på fängelse och sen ville ingen ha honom varken till dräng eller annat, fast han var den snällaste som tänkas kan. Och så bad jag moster hjälpa honom med pengar så han skulle kunna resa till Amerika, och det gjorde hon. Och det är bara lite mer än två år sen, och nu har han redan betalt igen vartenda öre, fast han inte alls hade behövt det. Och han skriver till mej varenda månad — Johanna har välan sett, att jag får brev från Amerika ibland?

Jo, det hade både Johanna och Kristina sett och undrat lite smått också, vem det kunde vara ifrån. Men att det var från en mördare, det hade de aldrig kunnat tänka sig och sutto

nu alldeles tysta av häpnad. Tills Johanna plötsligt utbrast, med känsla och övertygelse:

— Jämmerligen om frun visste det!

Och hon runkade på huvudet och såg på Ann-Mari med skräckslagen vördnad.

— Å hon har känt å talt me en rikti mör-dare, lilla barnet som hon ä?

— Jadå, sade Ann-Mari allvarsamt. Många gånger om dan — fiskat och varit med honom och talat med honom om allt möjligt. Något så snällt som han finns inte, och när jag blir myndig och får göra som jag vill, så ska jag resa ut till Amerika och hälsa på honom. För det har jag lovat.

— Gubevaramejväll sade Johanna. Hon ä en konsti en, dä ä då säkert å visst.

Ann-Mari skrattade, stal ett stort stycke sockerkaka och försvann genom dörren under Johannas förgrymmade protester. Inne i sitt eget rum läste hon än en gång igenom mosterns brev, kände hur gråten började krympa samman halsen och stämde kavat upp en gäll visseldrill för att bekämpa den. Fönstret stod öppet och en bukett påskliljor, som Kristin nyss satt in, blänkte i ögonen likt solstrålar. Men ute var det mulet och över sundet drev tunga grå regnskyar. Ann-Mari lutade sig ut med armbågarna på fönsterbrädet, och lät blicken fastna i den fjärran grå horisonten. Mellan trädgårdens bokar såg

hon den taggig och sönderdelad av trädkro-
norna — ett vitt segel skymtade långt ute och
en ångare strök över vattnet med sitt låga
skrov och röken i plym efter sig. Men hon
märkte det inte — bara såg och såg på den
grå linjen tills ögonen svedo. Vad hon tänkte
är inte gott att säga, därför att det egentligen
inga tankar var. Hon stod och mindes. Hela
sitt korta liv stod hon och mindes — inte dag
för dag, inte år för år ens, men små episoder
och bilder, som etsat sig in i hennes hjärta.
Barndomen på Hålundsborg, några skolår i
Stockholm, och de två sista åren i den lilla
småländska prästgården.

En gång, när hon var fyra år, hade hon
lyckats smyga sig ut alldeles ensam och på
något förunderligt sätt tagit sig långt in i
skogen. Det var sommar och klara dagen,
men inne i skogen var det alldeles mörkt och
alldeles tyst. Och när hon blev trött på att
pallra omkring satte hon sig på en tuva för
att vila. Och den tuvan var full med etter-
myror. Lilla förvillade Ann-Mari skrek och
grät och sprang för att komma undan plågan,
men den följde med och blev allt värre. Och
ingen fanns som kunde höra henne. Hon föll
över grenar och ris, hon grät så hon hickade.
Till slut hörde någon henne — en stor svart
karl med ett skägg som stod rätt ut kring
hans ansikte. När Ann-Mari fick se honom

skrek hon ändå mer — hon trodde det var »sotan», som barnjungfrun brukade skrämma henne med och vände dödsrädd åt ett annat håll. Men han hann henne med ett par steg och lyfte upp henne på armen och tryckte henne intill sig:

— Gulle, gulle lell! sade han på ett konstigt språk, men rösten var så len och mild. Så fick han se myrorna som kröpo omkring på hennes lilla hals och nakna armar, och satte av i språng längre inåt skogen med henne i famnen. Men hon var inte rädd längre alls. Så satte han ned henne vid en bäck, klädde av henne i rivande fart och doppade ned henne i det iskalla vattnet. Då skrek hon igen, men tystnade snart — det lindrade svedan och han höll henne så säkert, fast inte hårt så det gjorde ont.

— Gulle, gulle stackar! sade han hela tiden, när han såg hennes lilla rödstrimmiga, svidande kropp.

Sen trodde hon aldrig mer på »sotan». Ann-Mari smålog lite åt det minnet och åt många andra minnen förbundna med Börje — den långa svarta skogsmannen. Han fick bli kvar på gården som arbetare, och var kvar där ännu. Han vände aldrig åter till den avlägsna kant av Värmland han kom ifrån, och hans kringstrykarliv tog slut den gången han räddade Ann-Mari undan ettermyrornas fasor.

Men ännu kallade han Ann-Mari »Gulle, Gulle lull». Och hon honom för »sotan».

Hon stod där och mindes så mycket annat. Om hon slöt ögonen kunde hon höra forsens dån vid Hålundsborg, kunde se sig själv som liten stå och stirra in i det vita skummet för att få se Näcken, som Börje brukade berätta om. En jungfru de haft hade dränkt sig i den forsen sedan, och efter den händelsen vågade Ann-Mari sig aldrig mer dit. — Hennes skolår i Stockholm drog förbi, och hon avskydde blotta minnet av dem och liksom hastade förbi dem med tanken. Så kommo de två sista åren i prästgården, och dem dröjde hon vid med ett lyckligt leende. Hon såg Lagan sommarblank och hängbjörksbeskuggad, en båt, som gled från den ena stranden till den andra, ett flöte, som drogs ned, djupt och häftigt av en nappande aborre, en gammal häst, som betade på en grön äng — skridskoisen på sjön och vinterskymningens grå, som smög utmed stränderna, den röda lilla prästgården . . .

Och på nytt knöt sig tårklumpen i halsen och ögonen, som alltjämt stirrade på horisontens taggiga linje, fylldes med tårar. Inte av sorg, inte av längtan ens — bara för att det satt något obestämt ljuvt och smärtsamt inne i bröstet, som liksom tvang henne att le och gråta på en gång.

Ann-Mari, Gertrud Vinge och fem andra flickor ur klassen skulle bilda en förening. Det var avgjord sak, och man skulle sammanträda i kväll för att komma överens om stadgar, namn och ideella syften. »Sammanträdet» skulle äga rum hos Gertrud och ta sin början klockan sex och Ann-Mari gav sig med nådigt tillstånd av lite före detta klockslag. Det småregnade och blåste en snål, kall vind, och Ann-Mari frös så hon småhuttrade trots regnkappa och galoscher. Men hon brydde sig just aldrig om såna småsaker — hon gick med nedböjt huvud och kämpade mot blåsten och spann vidare på minnena, som mosterns brev väckt i hennes hjärta. Hon såg på sig själv och sitt förflutna liv med ett litet ömkande leende:

— En sån barnunge jag var! tänkte hon. En sån barnunge både i prästgården och här den allra första tiden. Nästan allting var sko-

jit, bara jag slapp läsa för mycket och fick vara ute så mycke jag ville. Inte bryr jag mej om sånt nu! Inte är det livat att göra några spratt och hitta på rackartyg åt nån människa — inte ett enda dugg heller! Nu har jag min sorg — nu har jag min kärlek och bara önskar, att jag vore stor. Och vacker förstås! Och att jag kunde allt möjligt, som man ska kunna. Spela och sjunga och dansa och prata om fåniga saker, som om jag tyckte det var skojit. Men det lär jag mej välan aldrig. *Vad är det fatt med er då?*

Detta sista hörde inte till monologen, utan yttrades med hög, ängslig röst och riktades till en skepnad, som stod stödd mot en lyktstolpe och grät så hela kroppen skakade. Det var en liten smal, ynkelig gestalt, svept i en gammal trasig schal, och innifrån schalen hördes ett svagt kvidande ljud, som lät en ana, att ett litet barn doldes därinnanför.

Ann-Mari stod stilla och bara såg. Så gick hon närmare och lade armen om skuldran på den skakande lilla kvinnan.

— Säj, vad är det? Är ni sjuk eller är barnet sjukt eller ä ni lessen för nåt särskilt?

— Va de röra dej! kom svaret buttert med en hes, gråtbruten röst. Ge dej av bara.

Ann-Mari blev villrådigt stående och visste varken ut eller in. Ryggen i den trasiga schalen rörde sig fortfarande krampaktigt, och vid

en häftig rörelse gled denna ned och visade Ann-Mari ett gnällande litet trasbylte, tätt tryckt intill ett eldrött blusliv. Med en hastig rörelse svepte hon schalen om skuldran på kvinnan och sade med tvekande röst:

— De ä nog kallt för en sån där liten en att vara ute i kväll. Det vore nog nästan bättre om ni gick in nånstans.

— Angå de dej! kom svaret. Gå in. Var jag gå in?

Hon lyfte huvudet och såg på Ann-Mari med ett par flammande, rödgråtna, mörka ögon. Och Ann-Mari tyckte, att hon aldrig sett något så vackert och så sorgset i sitt liv förr. En sliten skinnmössa med en smutsig röd ros i, satt käckt på sned över ramsvart, vågigt hår, hyn var svagt guldbrun, näsan kort och rak, och över den möttes ett par smala, mörka ögonbryn. Munnen var liten och mycket röd, och i öronen hängde ett par stora guldringar.

— Var jag gå in? Han vara däruppe — hon nickade uppåt huset de stodo utanför — han slå mig om jag gå dit. För att barnet skrika. Han hata barnet. Men det vara vackert — se!

Hon slog undan schalen med en stolt rörelse och visade byltet för Ann-Mari, lyfte det högre, så ansiktet blev synligt, och såg på Ann-Mari igen.

— O! sade flickungen bara och stirrade på

det lilla ansiktet. Ja, han *var* vacker — ett litet under var han! Ett par stora mörka ögon sågo rätt in i hennes egna, en liten körsbärsröd mun höll han allvarligt slutet, och över den lilla näsan stötte raka, smala svarta bryn ihop. En alldeles ljus lock böjde sig över pannan och hyn var blek, men ändå lite skär på kinderna.

— Vara han icke vacker?

— Jo! sade Ann-Mari — han är det vackraste jag har sett. Vad heter han?

— Mischa. Han tio månader.

— O! Vem slår honom?

— Min husbond, min man heter det. Jag kan icke svensk riktig. Han dricka och sedan slå mig och Mischa. Han säga villa döda Mischa om han skrika. Å — vi måste springa ut ofta. Kanske han sova nu. Vill du hålla Mischa jag ser efter? Du vara snäll.

Ann-Mari räckte villigt ut armarna och lilla Mischa lades försiktigt i dem. Han kved lite mot hennes främmande ansikte, och hon började vagga och jollra med honom. Mischas mor såg på dem en stund, så log hon tillfreds och försvann in i den mörka porten. Och på trottoaren stod Ann-Mari och småsjöng för en brunögd liten herre, som bara var tio månader gammal och hade gruvligt ont för tänder. Några människor, som gingo förbi tittade lite förvånat på henne, men det fäste sig inte Ann-

Mari vid ett smul. Hon såg bara Mischa och Mischa såg bara henne, och det började glittra i hans sorgsna, mörka ögon. Ann-Mari drog ena vanten av sig och kittlade honom lite i mungipan med en erfaren kvinnas vana vid småbarn — hon hade aldrig låtit ett tillfälle gå förbi sig, när det gällde att stiffta bekant-skap med spädbarn, och på landet finns det gott om såna tillfällen. Och Mischa kände sig väl tillfreds i hennes arm och började så smått fundera på att låta humöret stiga ett par grader högre. Men ännu bestod han bara lite glittror i ögonvrårna. Så kände han en mjuk finger i mungipan och ett kittlande litet tag om hakan och hörde en mild röst:

— 'Katta lite, 'katta lite, 'katta lite . . .'

Då kunde han inte stå emot. Han drog ena sidan av munnen till ett leende, så det blev en stor grop i kinden, så bredde sig hela hans lilla körsbärsmun ut till ett gurglande skratt och armarna fäktade. Hans ansikte blev till en enda strålande, förnöjd, gropig glädje, och han pratade en hel del obegripliga saker, som Ann-Mari mycket väl begrep. Hon glömde både regn och blåst och »sammanträde» och bara önskade, att Mischas mamma aldrig mer skulle komma tillbaka. Vad Mischa tänkte är inte gott att säga, men han nöp Ann-Mari i kinderna med små blåfrusna händer och gurglade förnöjt åt allt konstigt hon pratade

med honom om. När hans mamma till slut kom, ville han inte alls gå till henne — han skrek och var både ond och ledsen. Men det hjälpte inte.

— Han sova nu, sade Mischas mamma. Mycke dricka inte vakna mer i dag. Tack för hjälp.

— Kan jag inte få komma igen i morron och leka lite med Mischa. Han är så förfärligt söt och jag ä så van vid småbarn.

— Vet inte. Kanske! Om du komma klockan tre. Ajö!

Med ett par snabba steg var hon inne i den mörka portgången och ur sikte, och Ann-Mari fortsatte sin avbrutna vandring. Hennes tankar hade fått en helt annan riktning, och hon gick i en stor undran över allt märkvärdigt, som finns på denna jorden. Kunde man nu tänka sig något underligare än detta med Mischa! Så vacker som han var, så vacker som hans mamma var — och så måste de gå ute på gatan i regn och blåst bara för att Mischas pappa inte tålde höra honom skrika. När han hade ont för tänder och *måste* skrika! Och vad kunde det vara för folk? Hon var inte svenska och liknade mest en tattare, fast o, vilka ögon och ett sånt hår! Aldrig hade hon sett henne förr, men hon skulle fråga Anderberg i morgon — han brukade känna till alla människor. Han med sitt negerhuve,

som han jämt lovade ta med sig, men alltid glömde. Ann-Mari började tro vad hon ville om det där negerhuvudet nu. Det var nog bara lögn alltsammans, både huvudet och negern. Men tänk, om man hade ett sånt eget litet barn som Mischa! Alldeles eget! Så smutsig han var och såna trasor han var lindad i. Tänk, om hon kunde sy ändå, så skulle hon sy till honom. En riktigt fin liten vit klänning, eller ljusblå kanske, eftersom han hade alldeles ljust hår. Den där ljusa locken nere i pannan och de där svarta ögonbrynen och ögonen. Kunde man tänka sig något vackrare! Och när han skrattade, så syntes två små, små vita tänder — precis som risgryn eller pärlor. En ljusblå mössa skulle han ha också istället för den där hemska röda, som var så smutsig och ful. Om hon bara kunde sy! Men Gertrud var styv och Anna Kristersson också — hon skulle fråga i kväll . . .

Med ett tvärstannade hon och funderade, så hon rynkade pannan. Så log hon och satte fördubblad fart. Nu visste hon — nu skulle det bli sammanträde av minsann. Nu skulle dom få höra!

Ann-Mari kom sist, men det gjorde inte så mycket — fastän hon enstämmigt utvalts till ordförande hade sammanträdet börjat ändå och en del förslag framlagts, i vilka hon nu hastigt blev insatt. Gertrud föreslog, att föreningen skulle heta »De sju jungfrurna», och att alla medlemmar skulle bära en ring med mystiska tecken. Elsa Lövgren skrek med gällstämma, att »det vore då det fånigaste namn» hon kunde tänka sig och Ann-Mari sekunderade. Elsa föreslog »De invigdas klubb», men med en hånfull fnysning bad Agata Andersson att få veta, vad »dom va invigda till». Lilla bleka Gunhild Sjöo tyckte för sin del, att båda förslagen voro utmärkta, men hon höll med om allt, så det var just ingen som fäste sig vid, vad hon gillade eller inte. Vivan Ekstedt kunde inte begripa vad det skulle tjäna till att ha något namn alls — »man kunde väl ha livat tillsammans utan såna där konster» sade hon,

och hennes lite surmulna ögon stirrade stridslystet på Gertrud Vinge, vars förslag om en ring hon mottagit med ohöjlt förakt. Och Lisa Bengtson, som alltid var Vivans trogna vapendragare sekunderade varmt detta praktiska och fantasilösa förslag. Nu ville alla höra Ann-Maris åsikter.

Ann-Mari hasade sig upp på Gertruds vingliga och spinkiga lilla skrivbord, där porträtter och askar och alla möjliga prydnadssaker trängdes och skakade på ett oroväckande sätt, när hon klängde upp. En fotografiram vacklade tills den föll i golv och Gertrud sprang fram med ett förebrående: O då, Ann-Mari.

— Vad har du så mycke moj på bordet för då, sade sagda unga dam lugnt. Plocka undan grejerna här — för här ska bli skriva av, om stadgar och sånt ska författas.

Gertrud lydde ödmjukt.

— Vad nu namnet anbelangar, sade Ann-Mari och dinglade med benen, så tycker jag, att inget av dom ä bra. »De sju jungfrurna» är fånigt — om nån skulle få höra det så skulle det bara bli skoj av, det förstår du välän Gertrud.

— Jag tycker det låter stilit, sade Gertrud, men såg i alla fall lite generad ut under Ann-Maris kritik.

— »De invigdas klubb» är lite bättre, men det är inte någe vidare det heller. Jag tycker

att det vore bäst å vänta me namnet tills vi vet vad vi ska göra.

— Göra?

Sex par flickögon stirrade på Ann-Mari med uppriktig förvåning.

— Just göra ja. Det är välan ingen mening med en förening om man inte gör någe särskilt. Stickar åt negerbarn eller soldater eller sånt.

— Du menar väl inte, att vi ska sticka åt negerbarn heller, kom det med en indignerad fnysning från Vivan.

— Neej, det gör ja inte. Men någe ska vi välan göra ändå. Vad hade ni annars tänkt å ha en förening för?

Ann-Mari tittade från den ena till den andra, men ingen ville svara först. Slutligen sade lilla Gunhild Sjöo med sin förskrämda röst och djupt rodnande:

— Jag tänkte att vi skulle läsa högt å prata om det sedan. Dikter.

— Dikter — ä hörnu håll i mej, skrek Ann-Mari med sin värsta Stockholmsslang, för vilken hon åtnjöt obegränsad respekt och beundran. Nää, Gunhild — inte dikter! Dom ska man läsa för sig själv. Förresten ä det det fåniaste som finns.

— Men jag såg dej skriva vers häromdan under kristendomen, du.

Det var Elsa Lövgren, som talade, och när

hon hov upp sin röst, fanns det inga möjligheter att höra fel.

Ann-Mari blev blodröd och de andra flickorna småfnittrade förtjust.

— Det gjorde jag inte det, för där narras du. Förresten, det gjorde jag för å skoja med dej, som alltid ä så nyfiken och ska se på allt vad man gör. Det var ingen vers alls, jag bara skrev raderna under varann å gjorde dom korta för att du skulle tro det var vers.

Men nu blev Elsa Lövgren allvarligt uppretad. Först skulle hon bli förolämpad och kallad för nyfiken, och sen skulle dom andra tro, att Ann-Mari skojat med henne. Varför hon reste sig, kastade håret undan ur pannan med en magnifik rörelse, himlade med sina små rödkantade ögon, slog ut med handen och kvad:

Mitt hjärta utav kärleks kval vill brista
 var gång Hans öga på mig ser
 Min mun vill viska i det sista
 ditt namn, ditt namn som jag tillber.
 Kanhända då . . . .

Där tvärteg Elsa Lövgren och hennes spetsiga ansikte förvreds av fasa. Ty över henne stod Ann-Mari med ett språng, som vältte det lilla spinkiga skrivbordet med allt vad därpå var, som Gertrud inte hunnit plocka undan ännu. Det föll med en magnifik krasch, men

Ann-Mari såg inte åt det en gång. Hon var vit i ansiktet av vrede och ögonen svartnade på ett sätt, som Elsa Lövgren borde vetat inte bådade gott, om hon känt Ann-Mari lite mer. Nu tog hon bara ett steg baklänges i häpenheten över den snabba attacken, snappade efter luft och skrek fortsättningen:

Kanhända då, du trycker dina läppar
emot min . . . .

Klatsch! Där smällde en dundrande örfil, och med ett tjut, som kunnat väcka döda, sprang fröken Elsa Lövgren på dörren, under de närvarandes andlösa skräckslagna tystnad. Ann-Mari såg ut, som om hon tänkte rusa efter, men Gertrud högg henne i armen och viskade:
— Bry dej inte om henne. Låt na gå. Hon var nedrig.

Gunhild Sjöo började gråta och de andra visste inte vart de skulle titta. Ann-Mari var så blek, att de nästan blevo rädda — till och med munnen var vit, och läpparna skälvde av återhållen gråt. Agata Andersson räddade situationen med följande enkla ord:

— Jesses bläcket!

Gertrud gav till ett ångestrop. På golvet låg ett kabinettfotografi av en ung svajig herre med lockigt hår och blomma i knapphållet — det var allt man såg. Ty över ansiktet låg

det utvälta bläckhornet och en tjock blåsvart flod sipprade långsamt över kanten av kortet och ut på golvet. Ann-Mari daskade ett läskapper på alltsamman, och när det var fullsuget tog hon sin näsduk. Först på golvet och sen på porträttet, vars ansikte under hennes behandling ljusnade något och framträdde med negerpatina. Golvet bearbetades av Agata Andersson med Gertruds nagelborste, bordet restes, sakerna plockades upp och den yttre ordningen återställdes. När allt var färdigt sade Ann-Mari med låg röst och eldrött ansikte:

— Det blev ett fint sammanträde det här!

Gunhild Sjöo fnissade till, men hejdade sig förskräckt och slog handen för munnen, när hon mötte Ann-Maris allvarliga blick. Vivan Sjöstedt försökte hinna dra upp sin näsduk, men hann inte — skrattet frustade fram, trots allvarliga försök att hejda det, vilket gjorde explosionen så mycket våldsammare, Agata sjönk ihop i sitt soffhörn och började ljudlöst skaka med ansiktet begravet i en kudde, och Gertrud, som stått med sin negerliknande tillbedjares bild i händerna, lät det förkrossade uttrycket fara och smällde i sitt smittande, klara flickgapskratt. Det var bara Ann-Mari, som stod allvarlig — men så kunde inte hon heller längre. En frustning överföll henne, näsduken drogs upp, och när hon fick se den

bläckdränkta trasan var all självbehärskning slut. Det blev en skrattorgie — ett hejdlöst bortkiknande med tårade kinder och hastiga, snyftande andedrag, och långa, matta stönanden. Var gång någon snöt sig och med halvkvävd stämma försökte förklara, att hon »höll på å dö» bröt stormen ut på nytt.

Äntligen blev det lugnt och med övernaturligt allvar sågo alla på varann.

— Jag kunde inte låta bli, sade Gunhild Sjöo med snuvig, darrande stämma. När Ann-Mari sa det där om — om ett fint sammantr. . . .

Ny storm. Nytt allvar.

— Och när jag såg Gertrud stå där me sin neger . . .

— Och Elsa Lövgren sprang på dörrn s . . .

— Kära flickor så roligt ni har på ert sammanträde, avbröt en mild röst, och ett skratande ansikte tittade in genom dörren. Det var Gertruds mamma, och med ett flögo alla upp, allvarsamma, med onaturligt högtidliga ansikten, nigande och knixande.

— Vill ni komma och dricka lite kaffe nu, så får ni fortsätta sedan med ert viktiga arbete.

Nya knixar och långsamt tågande ut till salongen, där kaffebordet stod dukat. Fru Vinge — borgmästarinnan — gick före och

efter kommo alla flickorna. Då och då stannade någon, böjde sig dubbel och hängav sig åt en vild, ljudlös skrattorgie, snöt sig häftigt och fortsatte med tårglittrande ögon i den föregåendes fotspår. För att inne i salongen djupt allvarlig niga för borgmästaren.

— Var så goda, flickor, sade borgmästarinnan vänligt och serverade kaffet. Men . . . jag tyckte du sa att det skulle vara sex stycken Gertrud. Här är bara fem.

Fru Vinge såg lite frågande på sin dotter, som blev en smula röd och med svävande stämma svarade:

— Jaa, mamma, vi var sex men . . . men Elsa Lövgren gi-i-i. — — — —

Låt oss dra en barmhärtighetens slöja över den explosion som följde. Borgmästaren, som var en liten förtorkad och högtidlig herre med stränga begrepp om det passande, flyttade sig nervöst fram och tillbaka på stolen. Han såg nästan ut som fruktade han för sitt liv. Borgmästarinnan försökte ett ögonblick att se ogillande ut, men det gick inte länge och till slut smittade munterheten t. o. m. borgmästaren. Efter några små torra, generade: hehe, hehehe! greps också han av den ungdomligt uppslupna stämningen och skrattade åt ingenting, så tårarna pressades fram.

Ja, det var en glad och otvungen stämning, i den Vingeska salongen den eftermiddagen.

När flickorna äntligen försvunnit in till sitt sammanträde igen satt borgmästarn ännu och småskrockade för sig själv. Så sade han:

— Gunilla — kan du begripa vad vi skrat-
tar åt, du och jag. Här sitter vi och fnittrar
som om vi vore backfischar vi med. Jag har
ta mej tusan inte skrattat så på den dag jag
minns. Förbaskade tösungar!

Inne i Gertruds rum fortsatte sammanträdet, men nu var det Ann-Mari, som utslutande hade ordet, och alla glömde skrattkaskaderna inför hennes allvar.

— Nu ska ni få höra! sade hon. Negrer och sånt strunta vi i och — — — och dikter också.

Hennes röst darrade en aning, och rodnaden steg klar upp på kinderna. Men ingen så mycket som snöt sig en gång och allas blickar voro fästade på henne, ty det syntes, att hon hade något alldeles särskilt att föreslå. Så hon fortsatte:

— Men vi ska sy i alla fall. Vi ska sy åt Mischa!

— Vilken Mischa? brast det ur Vivan Ekstedt, och de andra sekunderade.

— Jag mötte honom på gatan nyss. Han ä tio månader och det sötaste ni nånsin kan få se. Svarta ögon och ögonbryn och lite

brun hy, men alldeles ljust hår, som ä lockigt. Hans mamma ä fattig och kan inte tala svenska riktigt, och hans pappa slår både honom och henne för att Mischa skriker. Han har ont för tänder. Och han är smutsig och trasig och fattig, men om ni *visste* så söt! Och nu tänkte jag, att vi skulle sy kläder åt honom, för annars får han nog inga.

Jubel och rop. Förslag. Diskussion. Hänförelse. Bara lilla Gunhild Sjöo satt alldeles tyst, så tyst, att Ann-Mari märkte det mitt i allt pratet och frågade:

— Va ä de me dej — tycker du inte det är bra?

— Joo, sade Gunhild. Men jag tänker på, att vi just inget kan sy, och att det nog skulle gå bra långsamt att få något färdigt. Och om han är så fattig och har så lite kläder, så skulle han behöva dom lite fortare. Kunde vi inte sala och låta gamla Lotta ni vet, sy något medesamma? Eller köpa färdigt?

Ann-Mari såg fundersam ut.

— Du ä inte så dum i alla fall, Gunhild. Jag kan inte sy mer än en pumpa kan sy, det vet jag då, men man kunde förstås be nån annan klippa till. Fast Lotta kunde få sy en kappa allra först förstås. Mina damer, jag understöder fröken Sjöös förslag. Är någon av annan mening.

Nej? — — — —

— Förslaget antages!

Och ordföranden smällde en linjal i skrivbordet, så det gick en stöt igenom allihop.

— Vidare föreslår jag — fortfarande ordföranden som talade — att föreningen uppkallas efter sitt syfte. Vad säger ni om M. B. — Mischas beskydd. Ingen levande människa kan då räkna ut vad det ska betyda.

Förslaget gick igenom och linjalen lades åter med schvung i bordet. Återstod val av styrelse och uppsättande av stadgar. När alla platser i styrelsen blivit besatta befanns, att föreningen saknade en enda medlem — alla hade gått åt. Men det gjorde ingenting — så mycket hemlighetsfullare och säkrare blev det hela. Stadgarna inskränkte sig till löfte om obrottslig tystnad, samling en gång i veckan och intet försummande av verksamhet, som kunde främja föreningens syfte. Punkt och slut. Linjalen i bordet — bom! Upplösning av sammanträdet, sedan tretton kronor och trettisex öre insamlats.

På hemvägen kastade M. B:s ordförande en granskande blick på fönstren i Mischas hus. Men ingenting misstänkt hördes eller syntes. Allt var tyst — endast regnet vräkte ned i strömmar, och ordföranden satte av i galopp för att komma hem något så när torr. Den kvällen glömde hon både dagbok och Honom

och somnade med ett småleende och Mischas ljusa hårlock i tankarna.

*

Elsa Lövgren var inte i skolan dagen därpå, vilket beredde Ann-Mari en viss obestämd lättnad. Men alla »M. B:s» styrelsemedlemmar voro tillstädes och Ann-Mari dekreterade extra sammanträde på frukostrasten. Sammanträdet ägde rum i ett hörn av skolgården, uppmärksammades föga och resulterade i, att hela styrelsen troppade av i sluten trupp till stadens barnekiperingsaffär. Där inköptes under mycket fnitter och efter allvarsamma överläggningar en liten rock — inte ljusblå, som Ann-Mari drömt om, utan klarröd, efter den övriga styrelsens önskan. Gunhild Sjöo, som plötsligt svingat upp och visat sig i besittning av stort praktiskt förstånd, hade nämligen på det bestämdaste satt sig emot en ljus färg, som snart skulle bli solkig och ful. Och Ann-Mari måste med en suck ge henne rätt. En röd liten mössa, som gick att knyta under hakan inköptes också, men när allt skulle betalas och Ann-Mari pompöst befallde:

— Skattmästarn sköter om affärerna, be-
fanns det att skattmästarn ej fann föreningens
kassa tillräcklig att täcka omkostnaderna.
Ytterligare tre kronor måste satsas. Ordfö-
randen var den enda, som satt inne med pe-

kunier, och de voro avsedda till en ny tysk grammatik. Men det kunde inte hjälpas:

— Ni får låna mej era i tur och ordning tills jag kan lägga av från veckpengarna och köpa mej en, sade Ann-Mari, och det beviljades.

Varefter var och en försvann hemåt för att äta frukost och ta en sista hastig blick på de återstående läxorna.

Lektionerna ville aldrig ta slut den dagen, tyckte Ann-Mari, och tyckte hela styrelsen i M. B. — men äntligen ringde klockan för sista gången, pulpetlocken slängdes upp, böckerna plockades fram, och Ann-Mari flög i väg med sitt paket hårt klämt under armen. Styrelsen följde sin ordförande till porten av Mischas residens, och det överenskoms, att den skulle vänta i parken, för den händelse det fanns någon möjlighet, att få ta ut Mischa ett slag. Ann-Mari lovade att göra vad hon kunde och försvann med en nick inåt gården. Solen sken strålande igen, men inne på den lilla gården var det otrevligt och kallt och luktade illa. Ett knotigt gammalt äppelträd stod och vred sig mot en fuktig vägg, en rankig trädgårdsoffa lutade sin trötta rygg mot pumpen, och en trasig dörr stod och slog med gnisslande gångjärn. Ann-Mari gick sakta in genom den, upptäckte i dunklet en trappa och steg uppför. Hon stannade utanför en smutsig dörr, knackade på och steg in.

Framför kakelugnen satt Mischas mamma på huk och rörde i en kastrull, från vilken en doft av vidbränd gröt bredde sig i rummet. Det var kallt därinne — ett par nästan utbrunna vedpinnar glödde ännu i kakelugnen, men gävo just ingen vidare värme. I en soffa låg en man på rygg med vidöppen mun och snarkade ljudligt — hans ansikte var mycket rött, och det svarta håret låg i orediga testar åt alla håll. Ena armen låg under huvudet och ur den trasiga skjortan stack en smutsig armbåge fram. I en hörna på golvet satt Mischa på en hög obeskrivliga trasor, och sög med allvarlig min på en kaffesil.

Kvinnan vände sig om, när Ann-Mari sakta låste dörren efter sig, nickade, men gjorde på samma gång med handen en varnande rörelse åt soffan till. Ann-Mari förstod och smög sig på tå fram över golvet.

— Godda! viskade hon. Hur ä det med Mischa i dag? Han fick väl inget stryk i går sen?

— Inte stryk! viskade den lilla kvinnan och log. Och när hon log såg man hennes vita tänder och en stor grop i ena kinden. Den röda blusen hade hon i dag också, men den var så smutsig och fläckig, att det egentligen bara var ryggen, som var riktigt röd. Håret hängde som det ville, bara uppsatt med en enda nål i nacken, men det var en nål med

blixtrande stenar i, fast Ann-Mari kunde se, att över hälften av dem var borta. Kjolen var blå och grinade i sprundet, och på fötterna hade hon ett par gamla trasiga tofflor.

— Sitta! sade hon till Ann-Mari och strök med en armrörelse ned en hög kläder på golvet.

Ann-Mari satte sig och hennes ögon foro över rummet, för att till slut stanna på Mischa, som utan att bekymra sig om någon världens ting fortsatte med att efter alla konstens regler suga och tugga på kaffesilen. Ann-Mari smålog mot honom och han hejdade sig en stund mitt i tuggningen, svarade ett artig: gugul och högg i på nytt med sina små vita tänder.

— Vad ni heta? frågade en mild röst. Och Ann-Mari vände sig åter mot den lilla kvinnan vid kakelugnen.

— Ann-Mari, sade hon. Ann-Mari Lindelöv. Vad heter ni?

— På affisch Señora Isabella. Men mitt riktiga namn Rosa Spifelli. Jag spanska — han där polack. Mischas pappa svensk, hans mamma spansk.

— Är det inte ert barn? frågade Ann-Mari häpen.

— Inte mitt barn — min syster, men hon död. Bryta ryggen en kväll i Hamburg. Trapetsen falla. Dios mio!

— Dog hon — dog hon genast? viskade Ann-Mari.

— Två timmar hon leva, men inte tala. Jag ta Mischa — ingen annan finnas.

— Men hans pappa?

— Ingen veta var han finnas. Aldrig sett Mischa, inte veta om honom.

— Va dom inte — hade han inte — va dom gifta?

— Jo gifta en månad. Sen han rymma bort på båt utan säga ord. Paolo — min husbond — hata Mischa. Älskade hans mamma, men hon inte se honom, bara Ni-ils. Mischas pappa heta Ni-ils. Paolo hata Ni-ils, hata Mischa.

Ann-Mari lyssnade med en kväljande känsla av ångest och skräck. Hon satt där på den rankiga stolen med armbågarna stödda mot knäna och hakan vilande i händerna, och den lilla kvinnan viskade och viskade, medan hon ömsom blåste på elden och ömsom rörde i kastrullen. Då och då kastade hon en snabb, rädd blick åt soffan till, men snarkningarna ljödo alltför regelbundet för att det skulle vara någon fara på färde. Och så berättade hon vidare på sin brutna, underliga svenska, som gjorde allt ännu mer främmande för Ann-Mari:

Nu ville Paolo att hon skulle lämna Mischa på fattighuset här i staden, men hon ville inte. Hon hade hört så mycket om hur små barn finga fara illa där, och hon älskade Mischa,

om han också inte var hennes eget barn. Men i går, när han var rusig, hade Paolo sagt, att lämnade hon inte barnet ifrån sig skulle han döda det. Dios mio! santa Maria, sant Josef! — vad skulle hon ta sig till. Fattiga voro de med — Paolo fick bara liten lön nu, sedan han brutit ett ben och inte kunde hänga i trapetser och gå på lina längre. Hon gjorde lite konster på hästryggen, men det betalade sig inte så bra — hon var inte skicklig nog och alltid, alltid rädd, så fort det blev fråga om lite farligare saker. Och det hon förtjänade drack han upp. Å — han kunde behöva den glädjen, han var förtvivlad hennes Paolo och så god mot henne, när han inte druckit något. Men Mischa . . . Hon kunde inte köpa kläder en gång åt barnungen.

Då kände Ann-Mari, att hon var ordförande för M. B., och att styrelsen med otålighet väntade att få höra närmare detaljer om sin skyddsling.

— Jag har . . . de vill säga vi . . . jag menar, att jag har med mig nånting till Mischa. Jag såg i går, att han hade så lite kläder på sig och jag tänkte, att kanske . . . att ni . . . att han kunde behöva nåt varmt, för det är rätt kallt ännu. Så några kamrater och jag har köpt det här till honom. Varsågod fru . . . Se . . . fru Spi — jag minns inte vad ni hette. Det var så konstit.

Men det gjorde också precis detsamma — det var paketet, som var huvudsaken. Upp revs det av ett par fina, brunhyade händer, och med en lång, förtjust suck vecklade fru Rosa Spigelli upp den röda lilla rocken.

— O — la la! mumlade hon hänförd och höll den upp mot sitt ansikte. Och mössa — santa Maria! O querido mio, nu du bli vacker. Señorita — å ni vara god! Gracias, mil gracias!

Och den häpna Ann-Mari fann plötsligt lilla Rosa på knä framför sig, gång på gång kysande hennes händer. Ann-Mari blev så generad, att hon helst velat springa från alltihop.

— Kära hjärtannes, är ni alldeles — snälla rara ni — varsågod! Det är ju inte bara jag som köpt den ...

Men ingenting kunde hindra den lilla spanjorskan att efter sitt lands sed tacka riktigt för gåvan. En ström av spanska viskades fram över Ann-Maris händer, och hon satt där och vred på sig, innerst nästan önskande både Mischa och kappan och alltsammans så långt vägen räckte. Till slut fann hon sin räddning i att helt lugnt säga:

— Men ska vi inte prova den?

Och upp for Rosa som en blix. Jo, jovisst — prova! Mischa befriades från kaffesilen, såg ett ögonblick ut som om han allvarligt tänkte protestera mot denna åtgärd, men änd-

rade sig, när han fick se den granna röda färgen och log förföriskt. Rocken togs på — den var mycket för stor, men det var bara bra, sade Ann-Mari snusförnuftigt, så hade han något att växa i. Mössan knöts under hakan med en fin rosett, den ljusa hårlocken vällde fram, och både Ann-Mari och Rosa stirrade betagna på det unga lejonet, som bara kluckade och guppade och log åt alltsammans. Rocken var så lång att den skylde både ben och fötter och väl var det, ty de små kängorna gapade framtill och strumporna voro sönder, så alla Mischas små rosenröda tår stucko ut.

— Får jag låna honom ett tag? frågade Ann-Mari. Bara ett litet tag. Mina kamrater, som har hjälpt till med pengar till rocken vill så gärna se honom och det är så skönt ute. Får jag?

— Si si, querida! Tag honom! Madre mio han vara vacker! Och ni mycket god. Inte länge borta — jag snart gå ut.

Ann-Mari nickade lugnande, tryckte Mischa stadigare in till sig och knekade försiktigt utför den branta trappan med det lilla röda knytet i famn.

Och på en undangömd vrå i Stadsparken väntade henne M. B:s styrelse i ett tillstånd av förväntan och yttersta otålighet.

Föreningen »M. B.» skulle gå på cirkus — styrelsen ansåg det för sin plikt och sin skyldighet. Det var sju dagar efter Mischas upptäckande och alla voro nu mer eller mindre personligt bekanta både med Mischa och señora Isabella. Ann-Mari hade till och med haft ett animerat och ytterst intressant samtal med Paolo »som ä trevlig, fast han ä en slusk», förklarade hon. Fru Berg framlevde sitt oskyldiga, ovetande liv, och väl var det för henne, ty hade hon haft en aning om Ann-Maris förunderliga umgänge dessa sista dagar hade väl vartenda hårstrå rest sig på ända på hennes konstrikt friserade huvud.

Ann-Mari umgicks med »cirkuspatrasket» — var ledig minut smög hon iväg till det stora tältet i stadens utkant och hon var för länge sedan bekant med allesamman — från kinesen, som snurrade tallrikar på pinnar till hästskötarna och clownerna. Direktören hade

hon också träffat, föralldel, men honom tyckte hon inte om, fast han var underbar med sitt långa lockiga svarta hår, som räckte ända ned till axlarna, sina vaxade mustascher och sin utsökta örnnäsa. Men han gav sitt folk för lite betalt, hade hon hört, och var otäck elak och fordrande. Men o — vilken stilig cirkus han hade! Bara hon kom in under det höga tältet med dess svala, besynnerliga, gröna dager, så riktigt ryste hon av förtjusning. Och så härligt där luktade av hästar och djur. Helst brukade hon slinka in på frukostrasten — då var man i fullt arbete på cirkus Slavisky. Hästar dresserades, nya nummer repeterades, nya hissande trapetskonster försöktes med nät spända inunder. Ann-Mari och Vivan Ekstedt tiggde sig till en gång att få hoppa från en trapets ned i nätet. Det var härligt, men nog högg det till lite i mellangärdet alltid innan de hunno ned i nätet — och ont gjorde det med, fast de inte hoppat alls högt ifrån. Så nog skulle det kännas, om man brakade ned från den allra högsta plattformen högst inunder taket, det kommo de då överens om. Gertrud stod och tittade på — hon vågade förstås inte vara med och hoppa, och så tyckte hon det var opassande att kjolarna flögo upp.

— Men det struntar jag i, sa Ann-Mari, för jag har gymnastikbyxor på mig, så jag kunde precis lika väl va utan kjol. Om du visste

så skojit det var, så skulle du inte bry dig om att vara så fin.

Och nu några dagar senare möttes som sagt styrelsen för M. B. och skulle gå på cirkus. Det var sista föreställningen — i morgon slutade dessutom skolan för påsklovet, och det låg feststämning i luften. Nästan hela skolan skulle gå, och det var en syn att se M. B. tåga in genom tältöppningen, hälsande och leende mot biljettförsäljare, vaktmästare och annat cirkusfolk. De andra kamraterna, som ingen aning hade, varken om föreningen eller dess intima liason med cirkus, stirrade gapande på skådespelet och viskade häpet sinsemellan. Elsa Lövgren, som instinktivt kände, att detta var något som hon kunnat vara delaktig i, om inte en viss dikt lästs upp en viss eftermiddag för en vecka sedan, log hånfullt och högt och behandlade hela föreningen som luft för övrigt. Men hon kunde inte neka till, att hon blev röd av förargelse, när varenda en av de uppträdande särskilt gjorde en bugning och slängde ett leende åt det håll där föreningen M. B. placerat sig i korgstolarna på första raden. Elsa Lövgren satt alldeles bakom dem, så hon såg tydligt, att det var de, som fingo hälsningarna — i synnerhet Ann-Mari. Och alla nickade de igen också åt varenda en, som var inne på manegen. Det var besynnerligt. Men när señora Isabella red in — sagolikt

vacker i paljetterad vit tyllklänning — då blev det rent förgjort. Hon red banan runt, så sågspånen yrde, men när hon kom mitt framför M. B. nästan stannade hon, nickade och sade något konstigt åt Ann-Mari, som svarade detsamma igen. Å, Ann-Mari hade begagnat tiden och lärt sig lite av señoran:

— Buenas tardes, señorita! log Isabella och gropen i hennes kind blev hänförande djup.

— Buenas tardes, señora, svarade Ann-Mari rodnande, och alla sågo på henne. Mest »Mobban», som inte satt långt ifrån. Hon såg fullständigt hysterisk ut.

Under pausen gingo alla ut i stalltältet, och där var det rent av upprörande hur Ann-Mari och Vivan Ekstedt hoverade sig. Där andra bestämt avvisades och fingo stanna bakom ett rep, kröp Ann-Mari och Vivan inunder och vandrade fram till elefanten, som stod där, gåvo den socker och promenerade omkring, som om de ägt hela cirkus. Och vaktmästaren, som bevakade repet, bara smålog och gjorde honnör, precis som om han känt dem i all sin dar. Elsa Lövgren såg på »Mobban» och »Mobban» mötte hennes ögon med en blick, som kom Elsa att darra av förväntan på morgondagen och geografilektionen. Då skulle allt Ann-Mari få sig. Vänta henne!

Efter pausen trillade kinesen med tallrikar

och en turk trollade bort sig ur en omsurrad koffert, som sex man från publiken varit och förseglat med lack och sigill för att se att allt gick rätt till. Det var underbart! Ett par clowner i blixtrande paljettdräkter narrade alla att skrika av skratt med sin brutna svenska och sina befängda upptåg, och sen kom señora Isabella in en gång till, hoppade av och på i vildaste galopp, stod på hästryggen och gled genom tunnband. Alla voro hänförda, men Ann-Mari tittade på med det mest retsamma lugn.

— Ä hon inte *gräslit* styv! sade Gertrud, och de andra styrelsemedlemmarna flämtade fram ett hänryckt: »joo». De kände liksom en stolt känsla av äganderätt, när deras blickar vilade på den smidiga, leende lilla señora Isabella. Var hon inte deras Mischas moster kanske — hade de inte talat med henne alla, och var hon inte deras vän? Endast deras ordförande satt oberörd och såg på prestationerna med ett överlägset småleende. När hon ridit ut och bifallsstormen lagt sig, sade samma ordförande till svar på en fråga av Gertrud:

— Jo vars, det ser styvt ut. Men det är inte ett enda dugg svårt de hon gör. Det kan jag med — åtminstone kunde jag det när jag var liten. För två år sen. För då gjorde jag det.

— Ä, hörru, håll i mej! sade Vivan med en fnysning. Och Gunhild Sjöo fnös också.

— Tror du inte! skrek Ann-Mari, glömsk av alla omkring dem. Jo, *det* du! Jag gjorde cirkus själv, när jag var liten — jag stod på en gammal fet märr, så det bara brakade om'et och hoppade genom tunnband gjorde jag med, du.

— Det tror vi på! fnyste Vivan.

— Och jag kan hoppa så där också som hon gör, av och på hästen. De ä ingen konst ett enda dugg. Hon har handtag i bukjorden till å med å ta tag i. Jag har då gjort de tusen gånger bara med å hålla i manen — det är så lätt som sex. Det har jag lärt mej av våran kusk, för han har exercerat vid dragonerna å han kan rida må du tro. Varenda bonnbeväring får lära sej de där — de kallas för språng i sadeln. Man bara följer med av farten ser du!

— Puh! blåste Vivan och bakom sig hörde Ann-Mari Elsa Lövgrens elaka hånfnitter, vari flera av hennes skolkamrater instämde. För Ann-Mari hade talat med högan röst, utan tanke på, att det för alla oinvigda måste låta som det mest dumma och otroliga skryt. Nu blev hon blodröd av harm och inom henne brann bara ett begär: att få visa alla de där skrattande idioterna, att hon talat sanning. Men *hur* var hon ännu inte på det klara med,

och när i detsamma ett spännande trapetsnummer gick av stapeln glömde hon alltsammans. Men det satt en tagg kvar och värkte, det kände hon.

Mellan näst sista numret och sista steg en vaktmästare fram och skrek ut på den mest besynnerliga svenska, att direktören beslutat, till tack för allt intresse och vänlighet han rönt, att sätta vem som ville av det ärade publikum i tillfälle att förtjäna femtio kronor. De, som så önskade, fingo försöka, att stå manègen runt ett varv på en hästrygg. Kunde de hålla sig kvar utan att falla av, utbetalade direktören femti kronor till vem som lyckades. Hästen var garanterat lugn, och till förebyggande av alla olyckor förseddes den, som ville försöka, med ett säkerhetsbälte, vid vilket en lina var fäst. Linan löpte över ett block i taket, tre starka karlar höllo i andra ändan och ramlade man, så föll man inte, utan blev hängande i luften. Varsågod — vem vill försöka?

Tystnad en stund. Så klevo två fiskarpojkar ned — röda i ansiktena av förlägenhet och solbränna, mössorna sutto på nacken och luggen vällde fram. Den utsökt artige vaktmästaren knäppte bältet om livet på den ene, señora Isabellas gråskäckiga häst travade in — bred i ryggen som en logdörr. Den unge mannen såg lite betänksam ut, men uppmuntrande

rop från vänner och bekanta uppe på ståplatserna kom honom att bestämma sig. Han hivade upp byxorna, drog åt svångremmen, sköt mössan längre bak på huvudet och närmade sig den gråskäckiga. Då hördes en gäll röst:

— Ta å dej skorna, annars går de aldrig!

Det var Ann-Mari, som eldad av ögonblickets betydelse glömde både uppförande och allt. Hennes ansikte var purpurrött av upphetsning, och det var tur för henne, att hon inte såg »Mobban» — då hade hon nog rest sig och sprungit ifrån alltsammans. Gertruds förfärad »men Ann-Mari då!» skrattade hon bara åt, och hade inte tid att se på något annat än pojken, som hastigt snörde av sig skorna och sparkade dem ut mitt på planen. Hans ansikte hade fått ett drag av fast beslutsamhet, och det bekom honom rakt ingenting, att strumpan var sönder så en stor, svart få stack ut. Ett par vaktmästare hivade upp honom på hästen, stallmästaren klatschade och den gråskäckiga skumpade iväg i tung galopp. Knappt ett halvt varv stod han — vacklande och vilt fäktande med armarna — så föll han baklänges och blev hängande i repet, som dینگlade fram och tillbaka med honom. Skratt och bravorop. Nästa man! Han hade hela strumpor och klarade sig bättre, men stöp innan varvets slut. Flera försökte, eggade av

de andras misslyckande, och till slut kom en plåtslagarlärling. Och han stod — säkert och fast, men hur det gick till, så föll han innan varvet var över och snurrade kring i repet.

— Det var fusk! sade Ann-Mari högt. Han hade klarat sej. Men dom ä väl rädda om femtilappen kan jag tro. Jag såg, att dom drog av honom med repet.

Då hördes en gäll röst bakom Ann-Mari —, en försmädlig, hånfull röst.

— Du som ä så styv och kan göra allt de där — varför går du inte och försöker. Skryta kan du nog!

Naturligtvis var det Elsa Lövgren och naturligtvis vände sig Ann-Mari om med flammmande ögon:

— Håll du mun på dej! Du visste väl inte att en häst hade fyra ben en gång förrn du kom hit i kväll.

Fnissande från de närsittande. Elsas röst igen:

— Du, som skriver vers så fint — de var så klart, att du kan rida cirkus också. Det tror vi varenda en.

Fnissande.

Då for den lede i Ann-Mari. Hon reste sig, vände sig om mot Elsa och svarade lågt, men i hennes ögon lyste den där farliga glansen, som Elsa mindes och var rädd för:

— Jag ska visa dej, att jag kan stå och

jag kan hoppa. Men om du efter denna kväll vågar att säga ett ord till mig, så är du dödens.

Och innan någon av styrelsemedlemmarna hann blinka, hade deras ordförande hoppat över estraden och var inne på manègen. »Mobban» reste sig upp och ropade med stentorsröst:

— Ann-Mari Lindelöv, du sätter dig genast på din plats!

Men Ann-Mari var döv för alla mänskliga stämmor — hon hörde bara Elsa Lövgrens hänskratt och såg bara de andra flickornas misstroget grimaserande ansikten, och inom henne brusade det en virvelstorm av oklara tankar — bara *det* visste hon, att de trodde hon ljög. Men hon skulle visa dem! Rak i ryggen marscherade hon rätt på gruppen kring den gråschäckiga, rodnaden kom och gick på hennes kinder, munnen skälvde lite, men annars kunde ingen märka någon oro.

— Löwen! sade hon till en av vaktmästarne, hennes specielle vän. Löwen — nu ska jag försöka!

Löwen vände sig om, stirrade häpen på henne och smålog faderligt.

— Nein, nein, fräulein — bitte!

— Jo, sade Ann-Mari. Det ska jag. Men jag vill inget bälte ha.

— Inget bälte... aber...

— Nix, för ni joksar! viskade hon.

— Men herrn direktör har absolut verboten...

— Han ä rädd om femtilappen. Men jag bryr mig inte om den, hälsa honom det från mig. Jag gör det för nöjes skull — um mich zu amüsieren, förstår han.

Ann-Mari klämde i med sin skrala tyska, så alla de andra pretendenterna på femtilappen vördnadsfullt stirrade.

— Jawohl! sade Löwen och gnäggade till av förtjusning. Men gnäges fräulein, om ni skada?

— Intel! sade Ann-Mari. Faller jag så är det så mjukt i sågspånen, så det kommer inte att kännas.

Men i sitt inre bad hon en het bön, att hon inte skulle falla: låt mej stå, låt mej stå, gode Gud, låt mej stål tänkte hon medan hon drog av sig skorna och knäppte kjolen av sig ute i gången. Så gick hon in i gymnastikbyxor och strumpsockar.

— Jag lyfta fräulein, sade Löwen och förde hästen fram till henne.

— Nej, sade Ann-Mari. Sätt hästen i galopp eller allra helst skarpt trav.

— Han mest gå i galopp, sade Löwen. Mycke långsam galopp.

— Sätt i galopp då!

Men för sig själv tänkte hon:

— Guskelov att jag hade gymnastikbyxorna på.

Den gråskäckiga duntade i väg, stallmästarn smällde med piskan. Hela cirkus höll andan av häpnad och spänning, men Ann-Mari hann inte tänka på någonting just nu. Närmare kom hästen, Ann-Mari sprang några steg jämsides, fick tag på manen och svingade sig upp. Av igen, en lätt studsning i marken — på igen, av igen, på igen. Så blev hon sittande, medan hästen alltjämt i kort galopp gick runt, runt. Långsamt reste hon sig, först på knä, fick sedan upp en fot, så den andra och stod till slut rak på den breda ryggen. Vingligt och osäkert till att börja med, men sedan allt stadigare — tre varv banan runt. Då gled hon ned i sittande ställning, ropade stopp åt stallmästaren och hoppade av.

Make till jubel hade nog aldrig cirkus Slavisky hört. Man skrek, tjöt, stampade, hurrade, klappade. Och under tiden försvann Ann-Mari ut i ryttargången, tog på sig skor och kjol, skakade hand med alla de hänförda vaktmästare och artister, som ännu funnos kvar, och smög sig ut bakvägen, just som utgångsmarschen spelades upp. Den första biten sprang hon, för att vara säker på, att ingen skulle hinna fatt henne — sen gick hon långsamt och fundersamt.

— Nu har jag allt ställt till det trevligt för

mej! tänkte hon. Gudskelov, att tant Helena reser så tidigt i morron bitti, så hon inte kan få höra något. Men vad ska dom säga i skolan! »Mobban» var där. Hon såg ut som döden själv, när jag red förbi' na. I morrn är det sista dan före påsklovet — på torsdag reser jag till Hålundsborg. Men vad ska det bli i skolan, vad ska dom säga! Och moster, som var så glad, att jag inte ställt till något spektakel på så länge. Så blir hon väl så lagom nu. Ojoj! Att jag var så fånig. Men om bara inte den där otäcka Elsa Lövgren retat opp mej, så hade det aldrig hänt. Fast det var frestande förstås. Milde Melander va Elsa glodde . . .

Och mitt i eländet måste Ann-Mari fnittra till vid minnet av alla de gapande munnarna och i synnerhet Elsa Lövgrens.

— Men o! Mobban, Mobban! . . .

Första lektionen för dagen led mot sitt slut — lärarinnan var som vanligt, kamraterna som vanligt, utom att de hämfört sjungit Ann-Maris lov på den lilla stunden mellan bönen och klockans ringning till historielectionen — allting var som vanligt, utom för Ann-Mari. Hon kände en kväljande förnimmelse, en osäker, hissnande känsla i mellangärdet var gång hon tänkte på gårdagen, och hon satt onaturligt uppmärksam och stilla. Hon var övertygad om, att straffet skulle komma i en eller annan form, och hennes fruktan besannades. Just som böckerna slagits upp för att pricka ut ny läxa, öppnades dörren och in trädde skolans fruktade föreståndarinna, fröken Dancke. Ann-Maris hjärta hoppade upp i halsen på henne, när de alla reste sig till hälsning, och hon blundade för att slippa se.

— Ann-Mari Lindelöv kommer genast ned i kollegierummet till mig! sade en torr, kall

röst och dess ägarinna vände sig långsamt om med handen på höften, som alltid hennes vana var — och lämnade rummet.

Ann-Mari trängde sig förbi kamraterna och marscherade efter, men hon hann uppfatta Elsa Lövgrens skadeglada grin och Vivan Ekstedts uppmuntrande viskning:

— Strunta i gumman om hon är nedri!

I fröken Danckes majestätiska kölvatten traskade Ann-Mari med hängande huvud och nedslagna ögon. Den enda som syntes i korridorerna var städerskan, gamla Lotta, som medlidsamt runkade på huvudet åt sin favorit. Ann-Mari försökte ett leende, men det blev bara en liten darrning kring läpparna. Men så log hon riktigt åt sin egen ömkliga rädsla, slängde huvudet rakt upp och muttrade för sig själv:

— Hon kan inte ge sej till å klå mej i alla fall — hon ska då inte få se att jag ä rädd.

Fröken Danckes fylliga bakdel vaggade in i kollegierummet, Ann-Mari gled efter och stängde dörren efter sig med en liten smäll. Inkommen såg hon Mobban sitta i en stol, låtsande läsa tidningen.

— Det tar sej! tänkte Ann-Mari och mötte Mobbens blick med ett stadigt stirrande och en överdrivet djup nigning. Skvallerbytta där! tillade hon vanvördigt för sig själv.

Fröken Dancke slog sig ned i sin bekväma

skrivstol framför skrivbordet, vred den lite, så att hon utan besvär kunde beskåda sitt offer, tog en linjal och knackade sakta med den mot bordsskivan.

— Jag har hört de mest upprörande saker om dig, Ann-Mari, började hon, och linjalen knackade till lite hårdare vid meningens slut. Saker, som göra mig både ledsen och ond. Kom närmare, så jag kan tala med dig ordentligt. (Knack!)

Ann-Mari klev fram med ett par långa steg och avvaktade fortsättningen.

— Du var på cirkus i går?

— Ja, jag var på cirkus.

— Jag har låtit mig berättas — här gjorde Ann-Mari en halv vändning åt Mobban till, som satt lite bakom, böjde på huvudet och smålog så maliciöst hon kunde — jag har låtit mig berättas, att du där först och främst uppträdde på ett sätt, som kunde få en att anta, det du på något sätt stod i närmare beröring med de uppträdande. Är det så?

— Jag känner dem allihop, om det är det fröken Dancke menar, och flera av dom är jag god vän med.

Fröken Dancke drog hörbart efter andan, och Mobban rasslade nervöst med tidningen.

— Du känner allesammans — du är, hur sade du, *god vän* med flera! Sedan hur lång tid tillbaka sträcker sig denna högst besynner-

liga bekantskap? (Skarp knackning med linjalen.)

— En vecka, svarade Ann-Mari prompt.

— Någon har sagt mig — åter gjorde Ann-Mari en liten vändning och åt Mobban till och krökte på läppen — att inte endast du, utan flera av dina klasskamrater på det mest oblyga och okvinnliga sätt hälsade på och talade med cirkusmänniskorna. Är det kanske många i min skola, som umgåtts på intim fot med dessa artister?

— Inte många, och det är egentligen mitt fel, att vi lubbat . . ., att vi sprungit på cirkus om frukostrasterna . . .

— Sprungit på cirkus . . . i frukostrasterna . . . flickor från min skola!!

Fröken Danckes blekfeta ansikte blev mörkrött av fasa och ogillande, och hon teg en lång stund innan hon förmådde fortsätta.

— Vad gjorde ni på cirkus i frukostrasterna? Ann-Mari teg.

— Vad gjorde ni, Ann-Mari Lindelöv?

— Inte någe farligt alls! Vi hoppade i trappetserna och ner i fallnätet. Vi skojade med elefanterna och hästarna. Och kinesen försökte lära mej trilla runt med tallrikar på en käpp — det va inget vidare svårt förresten. Och så . . . så lekte vi med en liten pojke som heter Mischa.

— Vem är Mischa? viskade fröken Dancke.

Hon såg ut, som väntade hon en jordbävning, när som helst.

— Mischa! Å Mischa ...

Ann-Mari smålog bara vid minnet av Mischa, och hon glömde ett saligt ögonblick i vilken fruktanvärd situation hon befann sig.

— Nåå, vem är Mischa?

— Han är tie månader, svarade Ann-Mari och i hennes förut så stela och kalla röst kröp en mild liten värme in. Han är son till señora Isabella — nej det är han inte riktigt, men han är barn till hennes syster, som bröt ryggen av sig i en trapets. Hans pappa är svensk, men han gav sej av ifrån sin fru — för dom var gifta!

Fröken Dancke skälvde och bleknade, men Ann-Mari märkte ingenting — hon fortsatte med strålande ögon:

— Han rymde på en båt, och flera månader efteråt föddes Mischa och señoran tog honom, när hennes syster dog. Och hon gifte sej med Paolo, som är polack och egentligen älskade Mischas mamma. Men när hon dog och han inte kunde få henne, tog han señora Isabella i stället. Dom kanske var lika. Men han tycker inte om Mischa — eftersom det inte är hans barn med Isabellas syster, och när han är full så slår han honom. Han har ont för tänder och ...

Ett kvävt fnitter från Mobban trängde till

Ann-Maris öron. Med blixstens hastighet vände hon sig om och sade med allvarlig röst:

— Det är inget att skratta åt! Han har *förfärligt* ont och jämrar sig ibland så man kan gråta.

— Jag skrattade inte, stammade fröken Moberg skräckslagen, ty Ann-Mari såg mordisk ut och fröken Dancke kastade en ogillande blick på sin lärarinna.

— Det var inte om detta vi skulle tala, sade fröken Dancke efter ett ögonblicks tystnad. Inte om småbarn, som ha ont för tänder — detta med ett utsägligt satiriskt leende, som kom Ann-Mari att känna en vild åtrå att få rusa på och skaka henne — utan om ditt besynnerliga umgänge med alla dessa cirkusmänniskor och orsaken till det.

— Ja, det är just Mischa, sade Ann-Mari.

Och så berättade hon om sitt första möte med Mischa och señora Isabella, om fattigdomen och eländet, om föreningen »M. B.», om alltsammans.

— Det är bäst å klämma fram med alltihop, annars råkar dom andra i klistret också, tänkte hon, och *dom* har ju inte gjort någe ont. Och inte jag heller för den delen!

Fröken Dancke värdigades le lite, när hon hörde om M. B., och hennes stela drag mjuknade en smula, när Ann-Mari beskrev den röda kappan och mössan och Mischas gula hårlock.

Men så tog hon sig samman och påminde sig, att detta egentligen bara var inledningen.

— Min kära Ann-Mari, sade hon därför, och rösten var lika sträv och kylig igen. Allt det där är ju strängt taget inte något ont att säga om. Tvärtom visade ju både du och de andra flickorna prov på gott hjärta, när ni tog hand om lilla Mischa. Fast jag på det högsta ogillar ert fraterniserande med cirkusartisterna. Det passar sig inte för fina flickor att umgåås med den sortens folk.

Ann-Mari bet ihop tänderna om ett häftigt svar, men hon kände upproret sjuda inom sig: »fast jag tycker synn om'na för hon ä dum», var hennes människovänliga, om ock vanvördiga tanke. I lycklig okunnighet om Ann-Maris förkrossande dom, försatte fröken Dancke:

— Det är ditt uppförande på cirkus i går jag vill tala om. Är det sant, att du uppträdde inför hundratals människor och gjorde en sorts uppvisning i ridning?

— Jaa, det gjorde jag.

— Vet du, att du med detta blivit en skamfläck för hela skolan? Att du försatt mig i en ytterst penibel och obehaglig situation, och att du själv för alla tider satt en klick på ditt namn, på mitt och på skolans? Och på din familjs.

— O! sade Ann-Mari bara. Men hennes

ögon blevo stora av häpnad och förtvivlan, medan en rebellisk liten trotsets ande viskade: »inte kan det vara så farligt heller».

— Hela staden talar naturligtvis inte om något annat, och du kan tacka mig för, att inte den här historien kommer i tidningarna i dag. Hade jag inte fått höra det så tidigt, hade du i eftermiddag skyltat i båda tidningarna för ditt oförsvarliga tilltags skull. Vad tror du din moster och fru Berg skulle sagt om de fått läsa om detta i pressen?

— Jag vet inte! mumlade Ann-Mari. Bara tanken på fru Helena Bergs uppsyn om något sådant hänt, fylde henne med fasa. Och moster! Moster med de milda ögonen och den låga, klara rösten. Hon som var så glad, att Ann-Mari äntligen blivit förständig och vuxen. Å, moster! Ann-Maris ögon fylldes med stora, heta tårar, som långsamt droppade ned på sjömansblusen. Fröken Dancke såg dem och kände en inre tillfredsställelse över sin välta-
lighets makt över unga sinnen.

— Vad ditt straff skall bli för detta vet jag sannerligen inte ännu. Jag måste tala med rektorn och kollegiet. Det är något så oerhört, att det trotsar alla erfarenheter — denna skola är över hundra år gammal, men något liknande har aldrig förekommit i dess annaler. (Knack.)

Ann-Mari måste le lite, så förtvivlad hon än var.

— Neej, suckade hon med bruten röst — det tror jag säkert att det inte har. Men jag gjorde det, för att dom skrattade ut mej, när jag sa, att det ingen konst var. Jag har kunnat det där sen jag var liten och red på en ponny. Karlson hemma lärde mej det. Och när dom inte trodde mej, utan bara fnyste och skrattade, så blev jag så rasan . . . så ond, så jag tänkte inte alls på, om det var passande eller inte.

— Man ska aldrig ge efter för dåliga impulser, Ann-Mari — kanske detta kan lära dig till en annan gång, att vara mer eftertänksam. Du får gå nu. Efter påsk skall jag meddela mig med fru Berg — hon är bortrest nu hör jag. Men jag kan bereda dig på, att nedsatt sedebetyg blir det minsta du har att vänta — kanske t. o. m. relegering på ett år. Nu får du själv tänka på det här i påsklovet — jag antar du får inte för roligt! (Bestämd slutknackning.)

Ann-Mari neg och vände mot dörren. Just som hon höll handen på vredet ropade fröken Dancke henne tillbaka:

— Det var sant — jag skulle fråga dig en annan sak, medan jag nu har dig här. Jag skulle inte ha tänkt just på dig annars kanske, men efter den här historien tror jag dig om

vad som helst. Vet du, vem som häromdagen var nog oförsynt, nog taktlös och elak att . . . att hissa upp fröken Mobergs velociped i flaggstången?

Ann-Mari blev purpurröd och hon vred krampaktigt på näsduken, som hon höll i handen. Jaså, nu skulle det också bli upptäckt till allt det övriga. Om hon finge dö ändå!

— Vet du vem som gjort det? upprepade fröken Dancke, och Mobban kröp närmare i spänd förväntan.

— Ja, sade Ann-Mari, och nu var hon blek. Ja — det var jag!

— Du! skrek Mobban och tog henne i armen, som om hon tänkte ruska henne. Men föreståndarinnans närvaro räddade Ann-Mari åtminstone från den förödmjukelsen.

— Ja. Det var jag.

— Men du var ändå bland dem, som sprungo omkring och letade, din gemena unge! väste Mobban och greppet kring armen hårdnade.

— Ja.

— Och då visste du hela tiden, att den hängde i toppen på flaggstången, och att du själv hissat upp den.

— Ja, sade Ann-Mari och det glimmade till lite i hennes bedrövade ögon vid minnet av den härliga stunden: Mobban arg som ett bi och orolig för sin älskade cykel — beskär-

mande sig och nästan gråtande, och halva skolan farande omkring för att söka. Tills Mobban till slut i sin förtvivlan med en blick åt himlen tänkte nedkalla den högstes straffdom över den usling, som stulit velocipen. Hennes blick hejdades innan den hunnit himlavalvets blekblå höghet, den hängde som förstenad vid en punkt ett stycke upp i luften, munnen gapade i en häpnad över alla gränser. Högst upp i toppen på flaggstången hängde en damcykel — hennes. Ingen visste, vem som gjort nidingådadet, ingen hade sett något, om inte möjligen gamla Lotta, för hon kluckade och skrockade så mystiskt. Men tillfrågad nekade hon blankt och sade, att antagligen hade väl »nån usel pojkaslunt från gatan hissat opp härliheta lite nämre saliheta». Och där stannade efterforskningarna. Men i Mobbans bröst bodde en dov förnimmelse av, att den skyldige fanns inom räckhåll, och det var på hennes viskande begäran, som fröken Dancke nu kallat tillbaka Ann-Mari. Och äntligen vilade Mobbans blick på upphovet till hennes smälek. Ty det kan inte förnekas, att inte hela skolan, både lärarpersonal och elever haft ogemment roligt åt velocipedhistorien.

— Kanske du ritat den där karrikatyren på tavlan i stora salen också? skrek hon till Ann-Mari, glömsk av fröken Dancke och allt.

— Jaa, svarade Ann-Mari, och det glittrade

ännu lite mer i hennes ögon. Hon kunde ännu se den för sig — det var det bästa hon gjort. Mobbans breda gestalt sittande på cykeln och trampande med flygande kjolar och regnande svettdroppar uppför en himmelshög flaggstång på väg mot högre rymder. Ovanför, ur molnen kikade trumpetande keruber fram, och nedanför dansade en skara flickor i vild glädje, medan geografier flögo i luften, kastade av deras vandalhänder.

Vid Ann-Maris sista ja, blev Mobban så apoplektisk i hudfärgen, att fröken Dancke oroligt reste på sig och lugnande sade:

— Så ja, fröken Moberg, sätt er ned. Nu vet vi ju vem den skyldiga är. Du har ett vackert register nu, min kära Ann-Mari och en synnerligen fin och god flicka tycks du vara. Det enda jag kan säga till ditt försvar är, att du inte försöker svänga dig undan, utan erkänner dina bravader. Men det är också sannerligen det enda. Varför gjorde du detta mot fröken Moberg?

— Därför att hon ständigt och jämt grälade på mig och alltid har visat, att hon avskydde mig. Jag har aldrig gett henne någon anledning, som jag vet. Men alltid pekar hon ut mig för de andra, som det lataste, det dumaste som finns. Hon sade en gång, när mitt hår var särskilt rufsigt — det hjälper ju inte vad jag gör med det — hon sade så hela klas-

sen hörde det: kära Ann-Mari så du ser ut i håret, om du skulle försöka med en kam en gång i veckan, så blev det kanske bättre. Om hon sagt det på skämt, så skulle jag inte brytt mej ett dugg om det, eller bara till mig, men hon sa det så alla hörde det och riktigt elakt — jaha elakt! Och därför åkte hennes cykel i luften också. Men karrikatyren var en olyckshändelse — den skulle strukits bort och det lovade flickorna att göra också innan det ringde. Men de glömde det i brådskan, så Mobb . . . fröken Moberg fick se den. Jag hade inte menat det.

— Ja, du kan gå nu, Ann-Mari. Jag har inte lust att tala med dig längre — jag är mycket, mycket missnöjd med dig. Nu ringer det till lektion också — du har varit här mer än en timme. Skynda dig nu!

Denna gång blev inte Ann-Mari återkallad. Hon stängde dörren efter sig, och medan hon sprang uppför trappan till klassrummet mindes hon plötsligt, att det var Hans lektion som hörjade. Svenska. Ett ögonblick hejdade hon sig, tänkte gå från skola och allt, men så beslöt hon att visa kamraterna världens mest oberörda ansikte och sprang vidare. Hon kom just efter läraren till lektionen, och trädde småleende in i rummet, färdig att oberörd möta en korseld av nyfikna blickar. Men hon hejdade sig på tröskeln och stod tvärstilla med

ögonen på svarta tavlan. Sen vände hon helt om för att ingen skulle se hur tårarna kom störtande och lutade sig ett ögonblick mot dörrposten. Så sprang hon ut i korridoren till kapprummet, och fann sina kläder, krängde dem på sig och flög utför trapporna och över skolgården hemåt. Då och då snyftade hon till, och ett kvidande: åh, åh! hördes ibland.

Hemkommen kastade hon sig på sängen framstupa, med hatt och kappa på, och hela kroppen skakades av gråt.

— Jag vill inte leva mer, inte leva mer! hickade hon fram gång på gång. Dessemellan snöt hon sig ljudligt, och så började hon om igen på samma sätt. Tills hon utmattad somnade.

På svarta tavlan hade hon läst — med prydlig, präntad stil — hela dikten:

Mitt hjärta utav kärleks kval vill brista . . .

Det var Kristin, som väckte henne efter två timmar:

— Ann-Mari, Ann-Mari! — men jestanen ligger inte flickan med hatt och kappa på! Ä ho tosi Ann-Mari?

— Vad är det? mumlade Ann-Mari och reste sig surmulen.

— Gertrud Vinge å en annan flicka ä här å dom vill nödvändigt tala me na. Har ho inte varit i skolan i da eller har ho försovi sej?

— Jag skall aldrig gå i skolan mer, sade Ann-Mari bestämt. Säg åt dom, att dom kommer in.

Kristin försvann och strax därpå stack Gertrud huvudet genom dörren.

— Tjänare! sade hon.

— Mors! svarade Ann-Mari i uttråkad ton. Är plugget slut?

— Ja då — du har varning i geografi och matematik.

— Jag har minsann fått så mycket varningar jag behöver förut muttrade Ann-Mari dystert. Tjänis, Vivan!

— Va sa Danckan?

— Att jag var en fläck för skolan, för familjen och för mig själv, att jag skulle få nedsatt sedebetyg allraminst och kanske relegeras. Mobban klämde ur mej om cykeln och karrikatyren, ni vet, också. Så jag har det trevligt!

Gertrud och Vivan sutto dödstysta en stund och tittade hjälplöst på Ann-Mari, som med blekt lugn stirrade igen.

— Vad ska fru Berg säga? frågade Vivan till slut med rådvill blick.

— Vet inte — kommer aldrig att få veta det heller, hoppas jag.

— Vad tänker du göra då?

— Vet inte, men alltid blir det väl nån råd. Vem hade skrivit opp den där idiotiska versen på svarta tavlan?

— Elsa Lövgren förstås, fast hon nekade. Vi kom in så sent hela M. B. att vi inte hann suddas ut den förrän pastorn kom. Och efter honom kom du! O! Ann-Mari — så blek du blev och vad jag *hatar* Elsa!

— Vad sa han?

Ann-Maris röst darrade lite, men hon såg Gertrud rätt in i ögonen och försökte se oberrörd ut.

— Han tittade på tavlan en stund, så skrat-tade han lite och sa till ordningsman: ta bort den där förtjusande dikten — det gör mig ont att behöva utplåna den, men jag ska själv använda tavlan. Inte ett ord mer sa han, och det gick nog Elsa i magen. Men han skrat-tade flera gånger för sig själv under timmen.

— Jag undrar inte på't, sade Ann-Mari sorgset. Den var fåni. Att jag kunde vara så dum nån gång och skriva sån där smörja.

— Den var inte ett dugg dum, sade Vivan häftigt. Den var stilig tycker jag, och jag kan bara inte begripa, hur du kunde sätta ihop den.

— Köss me! sade Ann-Mari milt och elegant. Hör ni vad ä klockan?

— Två. Tåget går om en halvtimme — ska vi gå ner nu?

— Jag *måste* säga ajö åt Mischa och seño-ran och jag ä redan så illa ute, som jag kan bli. Men vågar ni gå med? Tänk om Mob-ban eller Danckan eller nån annan är nere.

— Jag går med! sade Gertrud med ovanlig energi. Jag fick pengar av mamma i frukost-rasten att köpa skor och strumpor för åt Mischa. För nu, när ändå du åkt fast, så var det ju ingen hemlighet längre. Och Vivan och jag har köpt på vägen hit. Ljusbula du, med slejf, och strumpor i färg.

— Kom, så lubbar vi! skrek Ann-Mari och iväg bar det med hela trion.

Nere vid stationen var det fullt med folk, som skulle resa från staden över påsken, men ingen cirkus syntes till — inte en enda av artisterna fingo de syn på, fast de sprungo omkring överallt. Till slut frågade Ann-Mari en stationskarl och fick till svar, att cirkusfolket och djuren och alltsammans rest med elvståget.

— Det var det konstigaste jag har hört, sade Ann-Mari. Señoran sa i går, att de skulle resa med två och tretti. Hon sa förstås, att jag skulle komma opp klockan tolv till henne, men det glömde jag precis i allt eländet. Kanske dom ä kvar — kom så går vi dit!

Redan i trappan hörde de Mischas gälltjut och smålogo mot varann i förtjusning.

— Dom ä kvar! sade Ann-Mari och knuffade upp dörren, som inte var riktigt stängd.

Men rummet var tomt — koffertar och kläder borta, bara en hög med skräp mitt på golvet och i soffan Mischa, gastande för fulla lungor. När Ann-Mari lutade sig över honom för att ta honom till sig tvärtystnade han och började småklucka och le, med kinderna ännu våta av tårar. Men det prasslade så underligt, när hon lade armen om honom, att hon måste titta ned för att se vad det var. På bröstet, fastnålat vid den smutsiga lilla koltten satt ett papper, som det stod något skrivet på.

— Håll honom, sade hon till Vivan, så ska jag se efter vad det står.

Hon tog loss lappen och läste högt:

»Señorita med korta hår — ni få Mischa. Paolo säga det också å ni sagt ni vilja ha hånöm. Jag gråta men ni så god. Povresito! Paolo icke villa ha honnåm mera. Nu han er riktig. Rosa Spigelli.»

Dödystynad. Bara Mischas gurglande skratt, där han lekte med Vivans halskedja. Till slut Ann-Maris röst, lite oklar och skälvande:

— Ta hit honom, Vivan. Han är min!

Och foglig som ett lamm lämnade Vivan honom ödmjukt ifrån sig. Ann-Mari satte sig på en skranglig stol med Mischa i knät, strök håret lite åt sidan på honom och lutade sin kind mot hans huvud. Det bävade lite kring munnen, men hon grät inte — bara satt och stirrade rätt framför sig med stora, mörkande ögon. De två flickorna stodo handfallna och sågo, ömsom på varann och ömsom på den lilla gruppen på stolen. Så sade Gertrud, och rev snöret från paketet hon burit på:

— Nu ska vi se hur skorna passar Ann-Maris Mischa.

Ann-Mari såg upp och log, Vivan började fnissa och rätt vad det var, så skrattade alla tre — nej, alla fyra, för Mischa stämde in så gott han kunde. Och skorna provades och voro två nummer för stora, så Gertrud sprang och

bytte, medan Vivan och Ann-Mari drogo på strumporna.

— Vad ska du ta dej till med honom? frågade Vivan.

— Behålla honom förstås! klippte Ann-Mari av, kort och bestämt.

— Men hur ska du . . . var ska du . . .

— Jag tar honom med hem nu — tant Helena är som väl är borta och Kristin är hygglig. Agusta kommer inte hem förrän sent i kväll, för hon skulle på metodistutflykt. Och i morron bitti reser jag till Hålundsberg. Hit kommer jag *aldrig* mer igen!

— Vad menar du? Ska du sluta i skolan?

— Tror du, att jag vill komma tillbaka till Danckan och Mobban och allting annat. Tänk på versen bara, som Elsa Lövgren skrivit opp och förstås skrikit ut, att jag skrivit till . . . till . . . ja du vet vem. Tänk, att jag har kunnat vara så fånig!

Hon satt tyst en stund i begrundan och strök eftertänksamt upp och ned för Mischas ben. Han började gnälla lite igen — han var hungrig och hade tråkigt, och Ann-Maris klockarmband var han led åt att se, så länge hade han fingrat på det och försökt att få det i munnen.

— Att aldrig Gertrud kommer, sade Vivan otåligt. Får jag låna honom ett tag.

Det fick hon och Mischa teg, när han fick

hugga tag i hennes halskedja och tugga på den av hjärtans lust.

— Vad tror du din moster säger, när hon får veta, att du har fått ett barn? frågade hon efter en stund.

— Jag vet inte, sade Ann-Mari med en suck. Jag vet inte alls. Hon kanske förskjuter mej, hon också, för det här me cirkusen. Danckan sa ju, att jag satt en fläck på familjens namn.

Åter skälvde rösten lite och ögonen lyste nästan svarta i det bleka ansiktet. Jag vet inte vad jag ska ta mej till. Det är bäst jag rymmer min väg från alla människor, som ä arga på mej.

— Ä, du pratar! sade Vivan. Vart skulle du rymma. Har du pengar förresten?

— Arton kronor till biljetter och sånt. Det kommer jag inte långt på, och Mischa ska ju ha kläder och mat också. Men o! — du Vivan, är det inte härligt, att han är mitt allra egnaste lilla barn!?

— Joo. Men vad ska du göra med honom?

— Uppfostra honom förstås och klå honom, om han är le och inte ge honom för mycket gott, så han fördärvar tänderna. Och sy kläder åt honom och bada honom och lära honom prata och läsa och allt möjligt. Och han ska lära sej rida och skjuta och segla och . . . och dansa du, och han ska få bli precis vad

han vill — om det inte är någe fånit förstås. Nu kommer Gertrud bestämt.

Jo, det var Gertrud med andan i halsen och skorna under armen.

— Kan ni tänka er vem jag mötte? skrek hon, om man kan säga, att Gertruds klara röst nånsin kunde göra något så plebejiskt som skrika. Jo, Danckan ni! Hon frågade om jag sett till Ann-Mari och var så nådig och söt som aldri det.

— Nå, va sa du?

— Nej förstås. Och då sa hon, att hon varit hemma hos dej och sökt dej, men att du hade gått ut. Men att om jag mötte dej, så skulle jag be dej genast gå hem till henne.

— Jo, det trodde hon! sade Ann-Mari buttert.

— Har du varit och köpt skor? sa hon sen och skrattade, fortsatte Gertrud. För jag hade inte gett mej tid att få dom inslagna, utan hade dom i handen. Dom är ju så små, så dom syntes knappt, men när hon pratade med mej, så blev jag så konfys, så jag släppte en i gatan. Jaa, sa jag, jag har köpt dom här.

— Men du har ju inga småsyskon, sa hon.

— Nee, sa jag och blev aldeles röd, kan ni tänka er så fånit. Vem ska ha dom då? fråga hon. En liten pojke, sa jag. Kanske Mischa? sa hon och titta skarpt på mej. Jaa, sa jag och blev ändå rödare. Men har inte cirkusen

rest? fråga hon. Joo, sa ja. Hur ska Mischa få dom då? tyckte hon — hon var precis omöjlig att komma ifrån.

— Du sa väl inte . . . nästan vrålade Ann-Mari.

— Jo kan du tänka dej, sade Gertrud och såg djupt olycklig och generad ut. Jag kunde faktiskt inte hjälpa det. Mischa är kvar, sa jag. Ann-Mari har visst fått honom. Men du hade ju inte träffat Ann-Mari, sa hon då. Och jag önskade sannerligen att gatan hade öppnat sig så att jag hade fått sjunka rätt genom jorden och kommit fram i Australien. Nee, sa jag men jag har läst en lapp, som satt fast på Mischa, att dom lämnade honom kvar i present till Ann-Mari. Trevlig present! tyckte hon. Ja, sa jag — den kunde vem som helst önska sej, som inga barn har själv. Då blev *hon* alldeles ellrö, men inte hade jag precis menat det åt henne, fast det kanske lät så. Kan jag få lov att se på den där märkvärdiga Mischa? sa hon sen, och ni kan tänka er, att jag blev alldeles ifrån mej. Tänk, om hon velat följa med opp meddesamma.

— Jag tror inte han är inne, sa jag — så mycket som i dag har jag aldrig ljugit förr på en gång — jag tror inte han är inne, för Vivan skulle gå ut och gå med honom. Fast han inga skor har, sa Danckan. Då börja jag skratta och sa, att fröken tror väl inte en tie

månars barnunge kan gå heller? Och då blev hon alldeles rö igen. Jo, ni ä erfarna och visa nu må trol tyckte hon. Nå, när tror du herr Mischa är inne då? fråga hon sen igen. Jag vet inte, sa jag, men jag kunde ju komma hem med honom ett tag till fröken, när jag fått rätt på honom. Gör det, sa hon, och säj till Ann-Mari, att hon kommer också. Jag skulle vilja tala med henne. Ja, sa jag och neg och gav mig av, så fort jag bara hann.

— Jag undrar vad hon kan villa mej, sade Ann-Mari och såg fundersam ut. Dom kanske har upptäckt någe mer, som jag har gjort. Neej, förr sprunge jag tills jag doge, än jag gick till Danekan frivilligt. Hälsa henne det, du Gertrud! Men Mischa kan du visa opp för henne, för honom skäms jag minsann inte. Fast vi måste skaffa honom en kolt först — och byxor och skjorta och tröja. Titta så han ser ut, precis naken under den här smuts-trasan.

— Men pengar!

— Jag har arton kronor. Det är mina res-pengar, men biljetten till Hålundsborg kostar bara fem på tredje, och jag åker tredje förstås, fast jag har fått till andra. Fem kronor från arton — det blir tretton, och då har jag ändå fått varning i matematik. Kom så tar vi honom och går i affärer. Här finns inte ett dugg mer än brevet, som jag tar med mej, och snart

kommer väl gumman, som rår om huset och ska städa här. Sno er på, jänter!

Så gjordes ronden med Mischa, som Ann-Mari bar med viktig och moderlig min. Först fick han lite mjölk och bröd i ett konditori, och när han var mätt knogade de i väg Storgatan uppför, med falkögon åt alla håll så ingen skulle ta dem på bar gärning. Och Mischa ekiperades från topp till tå — det var märkvärdigt vad tretton kronor räckte långt. Men erkännas måste, att de köpte bara billiga saker av bomull och prutade som de värsta hästmånglare. Vivan hade två kronor och dem offrade hon med varm hand.

— Var ska vi byta på honom? frågade Gertrud.

— Vi gå hem till mej, sade Ann-Mari stolt och modigt. Kristin kanske inte är inne — hon skulle gå på torget.

Kristin var inte inne och Mischa tvättades och kläddes i all sin nya stass och guppade och pratade och var oemotståndlig.

— Gå nu med honom till Danckan, sade Ann-Mari till slut. Tycker hon inte han är söt nu, så är det synn om henne. Bli inte länge och säj, att ni inte har sett mej en gång. Tjänis! Vivan, så du bär honom! Du ska hålla handen om ryggen, annars kan han bli puckelryggi. Var rädd om honom — han är min!

När de gått slog Ann-Mari sig ned framför skrivbordet och började tänka. Och ju mer hon tänkte, desto mera modstulen blev hon. Allt vad fröken Dancke sagt gick hon igenom, ord för ord, och längst dröjde hon vid det där om fläcken — en skamfläck! Var det hon gjort så fruktansvärt, att kanske ingen människa ville vara med henne efter det? Skulle kanske till och med moster vända sig ifrån henne och säga detsamma som fröken Dancke? Och tänk verserna sedan, som hela klassen läst och skrattat åt — Ann-Mari rös bara vid tanken, att vända åter till skolan och gå igenom den skärselden. Aldrig — aldrig nånsin, det fick gå hur det ville! Och resan till Hålundsborg, som hon så morskt skrutit av för Vivan! Komma dit med Mischa och sen inte resa igen, när skolan började. Vad skulle fröken Silfverståål säga och tänka — den gamla husföreståndarinnan, som var så barsk

och bestämd, när hon satte den sidan till? Aldrig i livet skulle hon ta emot Mischa, och aldrig skulle hon tillåta Ann-Mari att sluta skolan.

— Å, min skapare! pustade Ann-Mari. Jag blir väl galen på kuppen. Vad ska jag ta mig till med Mischa — och med mig själv. Om jag hade pengar ändå, så reste jag till Josef i Amerika — han skulle nog ta hand om mej. Om jag skriver nu till moster och talar om hela eländet, så kanske hon inte får brevet på flera veckor, som hon reser överallt. Hon ska ju komma hem också om en månad. O, vad ska jag ta mej till! Hålundsborg blir väl det enda i alla fall — så länge. Fröken Silfverståål får dåndimpen, när jag kommer dragandes med en barnunge, men det kan inte hjälpas. Så det är bäst jag packar. Men jag måste gå och prova min nya dräkt först, så jag åtminstone ser snygg ut, när jag ska svinga opp för Silfverståål. Om jag kommer med längre kjolar än sist, så blir hon nog lite mjukare kanske.

Stönande drog hon på sig kappa och mössa och vandrade trappan utför, steg för steg. På gatan mötte hon herr Lennstedt, som rodande lyfte på mössan och bad att få göra sällskap.

— Kom bara! sa Ann-Mari dystert. Ingenting kan göra mej lessnare än jag är.

Herr Lennstedt ryckte till och rodnaden djupnade.

— För all del, sade han stelt, jag ska inte tränga mej på, om mitt sällskap är så obehagligt för er.

— Äsch — bråka inte! sade Ann-Mari, jag är lessen nog förut. Jag menade inget med det där, som ni behöver ta åt er. Det var riktigt bra, att jag träffade er, så får jag nån att prata med . . . och slipper tänka.

Herr Lennstedt lovade upp till hennes sida och sade skyggt:

— Vad är ni lessen för? Har dom varit kymiga mot er?

— Visselunda, svarade Ann-Mari med eftertryck. Var ni på cirkus i går?

— Ja, sade herr Lennstedt och hans blick var bräddfull av beundran och tillbedjan. Ni var storartad — något så stiltigt har jag aldrig sett eller tänkt mej i mitt liv.

— Ni är verkligen snäll, sade Ann-Mari ljusnande. Tyckte ni det riktigt säkert?

— Varenda en tyckte det. Ser ni inte hur alla småpojkar vänder sig efter er och tittar — såg ni inte den där arbetaren, som gick förbi nu, hur han beundrade er. Å, ni är känd nu må ni tro och varenda en tyckte, att ni var fullkomligt underbar.

— Inte Mobban, sade Ann-Mari med glitt-

rande ögon. Och inte Danckan heller. Kan ni tänka er, att jag har fått ett barn i dag.

— Hur ... va ... varför ... det är inte ...

Herr Lennstedt stammade och rodnade och rösten åkte upp i falsett flera gånger.

— Joho, ett riktigt stiligt barn, en pojke, som heter Mischa och är tie månader. Jag har fått honom i present av señora Isabella på cirkus. Det kommer snart varenda människa att veta, så jag kan gärna tala om det.

Herr Lennstedt var mållös. Men just som han skulle börja låta sin vältalighet flöda gav Ann-Mari till ett rop och började springa nedåt en tvärgata efter en lite dragen skeppare, som rullade nedåt hamnen till.

— Nilsson, Nilsson! ropade hon.

Och Nilsson hörde henne och vände sig om, grinande med hela sitt solbrända ansikte.

— Nä si på Ann-Mari — godagen. Hur stå te me henni? Ä ho gla i da?

— I dag ä det värre än nånsin, Nilsson. Ä Goliat med till stan?

— Nä, ho ä hemme i da. Ho har förkölt se. Va ä ho lessen nu etter, när ho tjänt femti kronor på cercuss å fått hele stan te gå på framföttera å glane.

— De ska han få veta en annan gång. Hur länge blir han i stan?

— Seglar i natt om vinn håller se. Sen ska

ja inte te stan på flere vicker så jag har te stå i.

— Hm — jag ser det, sade Ann-Mari. Akta sej han, och tacka Gud att Goliat inte är med.

— Jag ä inte full, om dä de ho tror, ja ä bare lite gla. En ska väl för tjuvingen få sej en klar te påsk. Men säj'et inte te Emma es ho träffera.

— Det var så klart, sade Ann-Mari. Ajöss då, och hälsa ut.

— Ska ske — gobaj!

Ann-Mari återvände till den sårade herr Lennstedt, som allvarligt funderat på att stolt gå sin väg, men ändå inte kunnat förmå sig till det.

— Förlåt, sade Ann-Mari artigt. Men jag *måste* tala med Nilsson ett tag. Jag kom att tänka på något, när jag såg honom.

— Jaså! sade herr Lennstedt torrt.

— Blev ni arg? frågade Ann-Mari och log.

Men när Ann-Mari log var herr Lennstedt såld — han bara såg och såg på henne och kände bröstet bristfärdigt av suckar.

— Nej då, sade han med tjock röst. Jag bara undrade vad ni kunde vilja honom.

— Det får ni inte veta, sade Ann-Mari och log återigen. O, nej men titta, dom har violer i blomsterhandeln. Är inte det dom vackraste blommor som finns, tycker ni?

— Jo, dom är mycke fina.

— Här ska jag opp förresten. Jag ska prova. Ajö — tack för sällskapet.

— Kunde jag... kanske jag kunde vänta, så fick vi sällskap tillbaka. När ni ändå vill prata...

Ann-Mari log för tredje gången från trappan, där hon stod. Herr Lennstedt kände hur hjärtat bultade inom honom, och hans blickar hängde vid hennes ansikte.

— Om ni vill, sade hans gudinna nådigt. Jag blir inte länge. Det är bara en avproving förstår ni.

Herr Lennstedt blottade ridderligt sitt blonda huvud och flanerade långsamt gatan framåt med en min, som om han ägt hela staden. Så kom han att tänka på något, hejdade sig och slog in på en liten tvärgata och drog förstulet upp portmonnän, räknade dess tämligen knala innehåll, log och gick med fasta, manliga steg direkt till blomsteraffären.

— Vad kostar violerna? frågade han vårdslöst.

— En krona knippan.

— Ni kan ge mej ett par.

Han fick dem i ett silkespapper, betalade de två kronorna i ytterst blandad växel och gick igen. Men innan han kom ut på gatan stoppade han försiktigt blommorna i rockfickan, ty hellre hade han dött än visat sig offentligt med en blombukett i handen.

Och ändå var han mycket röd, när han stängde dörren till butiken efter sig. Han hade bara tre öre kvar i portmonnän. Det var hans sista pengar för den veckan, och han hade tänkt köpa lite cigaretter för dem. Men sådan är kärlekens makt.

Efter en kvart kom Ann-Mari och hon log igen mot den unge mannen. Han badade i leenden den dagen och var vimmelkantig av lycka. Ann-Mari gick tyst en stund och hörde knappt på, vad han sade. Men så bröt hon av honom med ett:

— Herr Lennstedt! Ni kan hjälpa mej med en sak om ni är snäll.

— Med allt vad ni vill, svarade herr Lennstedt och hans röst var manligt beslutsam och grov.

— Men ni måste tiga — det är en hemlighet, som kan betyda väldigt mycke för mej. Kan ni lova att vara tyst som graven, om dom så skulle knipa er med glödheta tänger.

— Om dom ställde opp mej mot en vägg och sa, att dom skulle skjuta mej, om jag inte berättade det, så... så *skulle* dom få skjuta mej.

Och med en ädel impuls full av mod och beslutsamhet kastade herr Lennstedt sitt ljusa huvud tillbaka med en fart, så mössan höll på att ramla av. Hans hastiga rörelse för att

rädda den, störde i någon mån det magnifika i hans yttrande, men Ann-Mari var imponerad ändå.

— O! sade hon. Det var väldigt!

— Vad är det? frågade han och bet ihop tänderna och rynkade ögonbrynen, så han såg nästan farlig ut. Har någon förolämpat er.

— Neej då, neej då — fast jo, förstås, det har dom. Men det är inte det. Det är om barnet.

Om . . . om barnet?

— Ja, om Mischa. Jag ska rymma ser ni.

Herr Lennstedt flämtade efter andan och körde ned händerna i rockfickorna. Men han drog genast försiktigt ut den högra igen och såg förvirrad ut. Det prasslade i fickan också, men Ann-Mari märkte ingenting. Hon berättade i flygande fläng alla dagens vedermodor, och hon berättade så levande och känsligt, att herr Lennstedt på raka minuten varit färdig att spränga fröken Dancke i luften. Hans vrede kände inga gränser, och hans uttalanden och trösteord voro så fulla av kärna och vildhet, att Ann-Mari nästan tyckte, att hon inte förrän nu ens själv förstått hur gränslöst illa hon blivit behandlad, och vilken martyr hon egentligen var.

— Vet ni vad, sade hon — ni är verkligen bussig. Jag börjar riktigt att tyck . . . nej för-

resten, det var ingenting. Kom så går vi in i parken och sätter oss.

Herr Lennstedt följde med högburet huvud, mössan käckt på sned och vilt blickande ögon.

— Nu är det så, ser ni, fortsatte Ann-Mari, att jag inte *vill* resa till Hålundsborg — för Silfverstååls skull förstår ni. Och när jag fick se Nilsson så kom jag att tänka på en annan sak. Både Emma och han har sagt många gånger, att jag gärna får komma ut till dom och vara så länge jag vill. Vi ä fina vänner, förstår ni. Och i kväll sa Nilsson, att han inte skulle till stan på flera veckor och dom bor så långt ut, att dom nästan aldrig får post, om dom inte hämtar i stan själva. Där bor bara en fiskare till utom dom, och han är så gammal, så han far aldrig till stan. Om jag nu följde med Nilsson, så kunde jag vara säker en månad kanske och dom kunde söka mej överallt, men aldrig skulle dom tänka på Ytterkobben. Men jag kan inte klara mej själv i kväll med Mischa och allt ner till båten, och det var det jag tänkte be er hjälpa mig med. Inte en människa får veta det här, förstår ni.

Herr Lennstedt var djupt gripnen. *Han* var den enda hon litade på i sin nöd, till *honom* var det hon vände sig för att få hjälp och stöd. Skulle *han* svika henne? Aldrig!

— Ann-Mari, sade han och hans röst darrade

vid den djärvhet han tog sig, men stundens allvar kom alla konventionella hänsyn att falla bort. Ann-Mari — till döden kan ni lita på mig! Inte ett ord ska komma över mina läppar, inte en stavelse. Er hemlighet vilar säkert hos mig. Och jag ska hjälpa er med allt.

— Ni är . . . ni är *ädel*, Elof, svarade Ann-Mari. Ta mej i hand på det!

Och i den skymmande aprilkvällen tryckte de varandras händer till beseglandet av sitt hemliga förbund.

— Nu går vi, sade Ann-Mari. Jag måste hem och packa och göra i ordning.

Så gingo de, tätt bredvid varandra, och Ann-Mari gav alla instruktioner klart och tydligt. Vid porten fubblade herr Lennstedt lite i fickan, men kom sig inte för. Han klämde bara hennes hand hårt och bugade sig djupt över den, med mössan tryckt mot bröstet. Ann-Mari log för sista gången och började skjuta upp porten — snart skulle hon vara innanför den.

— Det var sant, sade herr Lennstedt, som om han plötsligt påmint sig en högst obetydlig sak, fast han hela tiden gått och tänkt på den. Jag har . . . här är . . .

Och så dök han ned i fickan och fiskade upp ett tillknycklat silkepapperspaket.

— Här har ni . . . ni sa, att ni tyckte om dom. Varsågod.

Och innan Ann-Mari visste ordet av stod hon med det skrynkliga paketet i handen och herr Lennstedt ilade bort med snabba, långa, blyga steg.

När Ann-Mari kom upp på sitt rum satt där två skräckslagna flickor — Vivan och Gertrud. Deras miner voro så till den grad dystra och förvirrade, att inte ens Ann-Mari kunde undgå att märka det, fastän hon själv hade fullt upp att tänka på.

— Vad ä det? frågade hon och stod stilla med violbuketten i handen. Har det hänt någe? Vad sa Danckan? Och — *var* ä Mischa???

— Borta! muttrade Vivan.

— Stulen! viskade Gertrud.

Ann-Mari bara stirrade på dem en hemsk minut, som kom dem att slå ned ögonen och envist betrakta mönstret i mattan.

— Om ni tror, att ni ä roliga med det här, sade hon till slut med förkrossande majestät — så tar ni fel. Ta fram honom genast! Jag har bråttom.

— Vi kan inte ta fram honom, sade Gertrud. O, Ann-Mari, det är förskräckligt!

Ann-Mari blev blek och ögonen svartnade, som de alltid gjorde, när hon blev skrämnd eller ond.

— Har Vivan gått och släppt honom? Jag såg, att hon inte begrep sig på att hålla honom. Har du . . . är han död?

— Kunde jag inte hålla honom! fräste Vivan ursinnig. Du ska inte tro, att du fått nån uppenbarelse från himlen om hur småbarn ska hållas och skötas. Jag höll honom nog både om ryggen och allting. Nej, det är värre än så!

— Men tala om det då — ögonblickligen! skrek Ann-Mari och klämde så hårt om violerna, att knogarna vitnade. Har Paolo kommit tillbaka och stulit honom?

— Paolo! stönade Vivan. Det är mycke värre. Danckan har tagit honom.

— Danckan! viskade Ann-Mari, och sen blev det dödstyst en lång stund.

Så sade Vivan och rätade upp sig:

— Du ska få höra't från början. Så här var det. Vi kom opp till Danckan och jungfrun visa oss in och Gertrud bar Mischa, som bara satt och skrattade i ett kör hela vägen. När vi kom in satt Danckan och drack kaffe, och vi blev bjudna också kan du tänka dej. Hon tog Mischa i knät meddesamma, men o!

va komiskt hon höll honom. Du säger, att jag inte kan hålla honom! Milde fader — hon tog i honom som om hon trodde han skulle explodera och spränga'na i luften var-enda minut. Men han bara skrattade och småpratade och högg tag i hennes klockkedja och tyckte allting var livat förstås. Ä han inte söt? sa jag. Jo han ä väldans tjusi, sa hon, eller någe ditåt. Har ni träffat Ann-Mari? fråga hon sen, mens vi drack kaffe. Då teg vi bägge två och Gertrud blev alldeles illrö.

— Det blev du med bara för det! dräpte Gertrud av.

— Det tror jag, svarade Vivan lugnt och fortsatte redogörelsen. Vi teg och då fråga hon en gång till. Jaa, sa Gertrud. Nå, varför kom hon inte med då? Hon sa, att hon inte ville, sa Gertrud. Högst besynnerligt, tyckte Danckan — hur vågade hon svara så? Då teg vi igen förstås. Men när vi hade druckit kaffe, så reste vi på oss och tackade och sa, att nu var det nog bäst vi gick hem med Mischa, för han skulle lägga sej. Då satt hon tyst en lång stund och sen fråga hon vad du tänkte göra av honom. Vi talte om alltsammans om Hålundsborg och att du skulle behålla honom. Så var hon tyst igen och sen sa hon . . . sen sa hon så här precis: Gå hem och hälsa Ann-Mari, att Mischa stannar här hos mig under påsken, tills fru Berg

kommer hem. Ann-Mari är för ung och för vårdslös för att få ensam ha hand om ett sånt här litet kryp. Dessutom har hon varit ytterst ohövlig mot mig genom att neka komma hit, och hälsa henne, att vill hon träffa Mischa får hon göra det här. Gertrud och jag höll på att få slag förstås. Vi bara tittade på henne. Men så sa jag: Ann-Mari förstår sej mycke bra på barn och har skött många, så hon reder nog Mischa också. Och han är hennes egen, sa jag. Vi vågar inte gå och tala om det, tyckte Gertrud. Nu går ni bara! sa Danckan och var så där riktigt skolförnäm. Mischa stannar hos mig — det är min plikt, både som människa och skolföreståndarinna att behålla honom. Adjö flickor!

— Och vad skulle vi göra? högg Gertrud in. Vi hade bara att niga och gå.

Ann-Mari satt alldeles tyst, men hon var så blek, att både Vivan och Gertrud ängsligt stirrade på henne. Till slut sade hon, och rösten lät underligt sträv:

— Det där var fult gjort av henne. Hon skulle aldrig ha gjort det, för nu ska det bli krig riktigt. Hon hade tänkt ut det där att lura opp Gertrud med honom, och sen — sen *stjåla* honom. För det *är* stöld. Men hon ska få se. Hon ska få se!

— Det är nedrigt det ä vad det ä, började Vivan, men Ann-Mari tystade ned henne.

— Håll snattran nu ett tag, medan jag grunnar, sade hon. Och så sutto de alldeles tysta igen, Ann-Mari med violerna för näsan. Med ens klämde hon knytnäven i kudden — hon satt på sängkanten — och skrattade till:

— Jag har'et, jag har'et! Det *måste* gå. Han ska stjälas tillbaka i denna levande kväll, så sannt jag heter Ann-Mari Sofia Lindelöv.

— Har du blivi galen? sade Vivan.

— O, Ann-Mari! viskade Gertrud.

— Visst sjutton ska han stjälas, men jag måste ha hjälp. Nu ska ni få höra.

Det konspirerades. Den ena galna planen efter den andra föddes, dryftades och förkastades, men äntligen hittade de en, som kunde lyckas, som måste lyckas. Ute föll mörkret allt hastigare, snart skulle det bli svart som i en säck tills månen gick upp, men det dröjde ett par timmar än. Ann-Mari försvann för ett hemligt telefonsamtal, och Gertrud och Vivan sutto kvar i väntan, med klappande hjärtan och blossande kinder. Så kom Ann-Mari tillbaka:

— Allt klart — han kommer! sade hon stolt, sträckte armarna över huvudet och skrattade triumferande. Om tie minuter möts vi i hörnan vid parken. Nu ska jag bara skriva det här brevet, och så får ni slå in alla Mischas kläder i ett paket. Det ligger papper under byrån.

Ann-Mari satte sig vid skrivbordet — skrev, rev sönder, började på nytt, rev sönder, tills hon inte hade mer än ett fint ark kvar. Då gjorde hon en jätteansträngning och lyckades, sköt ned brevet i ett kuvert, skrev sirlig utanskrift och stoppade alltsammans i fickan.

— Nu går vi, sade hon högtidligt. Jag har knyckt portnyckeln, så jag kommer in igen, utan att Kristin märker någe. Sno er!

Med ljudlösa smygande steg gled de tre som skuggor ut i tamburen och nedför trap-porna. Inte för det behövdes, ty det fanns ingen människa i huset, men det var så härligt hemskt. Ute blåste det, och småregnade och var nermörkt:

— Vädret gynnar oss! mumlade Gertrud skurkaktigt. Hon var den mest belästa av trion. Sen sades ej ett ord, förrän vid park-hörnan en lång, mager gestalt sköt fram emot dem. Det var herr Lennstedt. Ingen tycktes dock förvånad att möta honom, några viskande order uttalades av ligans chef Ann-Mari, och så begåvo sig alla i spridd skara fram mot ett hus lite längre nedåt gatan. I portgången samlades de åter — Gertrud och Vivan fingo ett par korta befallningar och försvunno uppför trappan. I sista minuten slängde Ann-Mari efter dem i en ljudlig viskning:

— Kom i håg fönsterhakarna!

Endast ett otydligt mummel kom till svar, och Ann-Mari och herr Lennstedt smögo sig djupare in i portgången och lyssnade med alla nerver på spänn. Nu stannade stegen en trappa upp, en svag ringning hördes, så åter steg och till slut en dörr, som öppnades.

— Ä fröken Dancke hemma? — det var Vivans röst.

— Ja, men hon har främmande. Var det något särskilt?

— Ja, vi kommer från...

Dörren slogs igen och endast ett otydligt mummel av röster hördes.

— Kom, nu kilar vi in på gårn! viskade Ann-Mari. Så vi kan se hennes fönster.

Inåt gården voro gardinerna inte fördragna och fröken Danckes våning strålade i rik eklärering. Man såg skuggor röra sig fram och åter, och då och då hördes klirrandet av glas och porslin genom det öppna fönstret.

— Så nedrigt att hon har främmande, viskade Ann-Mari. Och sicket stort kalas sen — nu kanske alltihop går åt pipan. Men jag ska ha honom, om jag så ska mörda... tst, nu går det i trappan. Nu kommer dom igen. Sno er på!

I portgången stodo Gertrud och Vivan, och ett viskande utan all ände tog vid.

— Hon har fullt me folk och dom har sett Mischa allihop. Men nu låg han — i hennes

rum eftersom det ligger längst bort, så han inte skulle bli störd sa hon. Vi bad att få gå in och titta på'n, och det fick vi om vi va tysta sa hon. Jesses, hon var så mastig som om hon haft tusen barnungar — *minst*. Men hon kunde inte gå med oss själv, sa hon, för hon hade främmande, men jungfrun kunde gå med och så kunde vi lägga Mischas kläder därinne också på samma gång. Vi snodde oss efter jungfrun förstås och på vägen sa Gertrud, så oskyldigt som bara det, att ligger sängkammarn åt gatan, för då blir han nog störd av bullret? Jag höll på att dö av skratt förstås och bet i paketet, så det gjorde ont. Nee då, sa jungfrun, den ligger åt trägårn, fröken tål inget bråk — hon blir så nervös av de minsta. Och när vi kom in, så titta jag som hastigast på Mischa — han sov som en stock — och sen låssades jag gå omkring och se på hur fint det var. För det *var* det! Och så titta jag ut genom fönstret, för rullgardin var som väl var inte nere — annars hade jag dragit opp den och tittat ändå — för jag skulle se om man såg någe av trägårn, sa jag. Och så peta jag så fint opp haken, så det tror ni inte. Jungfrun titta inte åt oss en gång — hon stog och spegla sej, för det brann en liten lampa över spegeln. Jaha, tack så mycke sa vi, ajö då. Ni behöver inte säga ajö åt fröken, tyckte jungfrun, för hon ä

inne med främmandet. Men när vi gick förbi, så såg vi na — hon satt och pratade och var så sockersöt mot pastor Arneberg.

— Hm, sade Ann-Mari och var glad, att det var mörkt i portgången. Hörde ni om dom skulle äta snart?

— Klockan halv tie, sa jungfrun.

— Hon är bara lite över åtta nu, sade herr Lennstedt, som hade självlysande klocka. Hans röst lät som den djupaste orgelton inne i portvalvet.

— Gud! sade Gertrud. Är hon så mycket! Då måste jag hem — jag vågar inte vara ute längre. Min mamma blir alltid så orolig om jag inte är hemma till åtta.

— Min med, sade Vivan.

— Ni kan gå nu, viskade Ann-Mari nådigt permitterande dem. Ni behövs inte mer. Herr Lennstedt och jag sköter resten. Klockan tie är Mischa hos mig igen. Tack för hjälpen — ni klarade er fint.

— Vi kommer till tåget, i morron bitti.

— Gör inte det föralldel! sade Ann-Mari häftigt. Jag ska inte — det vill säga någon kunde få se er och det är bättre, att inte Danckan får nys om att ni har varit med om det här. Ajö — jag ska skriva.

De sista orden kommo lite stötigt, ty med ens mindes Ann-Mari, att hon aldrig mer skulle återse dem i detta livet. Det var åt-

minstone hennes fasta beslut. Men Gertrud och Vivan anade intet av de skilsmässans kval, som söndersleto deras chefs och ordförandes bröst. De viskade bara, något som lät misstänkt likt: struntar i Danckan, kommer i morgon, måste få höra, tjänis! — och döko ut ur portgången, medan Ann-Mari och herr Lennstedt hastigt gävo sig av åt motsatt håll. De viskade hela vägen, fast ingen mänsklig själ så mycket som syntes en gång på de bakgator de kryssade fram. Vid porten sade Ann-Mari halvhögt:

— Klockan tie och glöm inte en säker, riktigt säker stege.

— Var lugn, svarade herr Lennstedt.

Klockan mellan tio och elva, onsdagen den 14 april begicks ett inbrott i lägenheten en trappa upp, Storgatan 19 — vilket i djärvhet och förslagenhet söker sin like. Ett barn bortrövades, eljest tycktes alla värdesaker och pengar finnas kvar. Saken anmäldes ej för rättvisan, och av brottslingarna hade endast en lämnat spår efter sig och detta i ett brev, som var fastnålat på huvudkudden i den kläd-korg där barnet vilat. Sedan lägenhetens innehavarinna i nattens frid läst detta meddelande satt hon länge som förstenad, suckade så djupt och kastade en nästan tårfylld blick åt kläd-korgen till, såg sig om i sitt ensliga rum och kröp stilla ned i sin säng. Men innan hon släckte läste hon än en gång igenom brevet, läste det högt och med sorgsen röst:

Som Mischa är min egen och han stulits från mig, har jag nu hämtat honom tillbaks. Sök ej efter mig — jag lämnar denna stad för

evigt och även flickläroverket. Eftersom jag är en skamfläck. Jag är ledsen för att jag är en skamfläck, men ingen ska behöva skämmas mer för mig. Mitt barn och jag försvinna och efterforskningar tjäna inget till.

Som jag ej kan skriva högacktningsfullt till en som stulit, skriver jag bara mitt namn.

Ann-Mari Lindelöv.

Fröken Dancke låg ett ögonblick i dystra tankar. Så suckade hon igen och mumlade:

— Dumma, tokiga flicka! Jag var kanske för häftig, när jag talade med henne, men visst borde jag behålla gossen. Om jag inte visste, att hon skulle resa till mosterns landställe i morgon, så skulle jag riktigt kunna bli orolig för vad hon tänkte ta sig för. Nu får jag gå ned till tåget och tala reson med henne.

Och så släckte fröken Dancke lampan, makade på sin kudde, suckade ännu ett par gånger och somnade — till drömmar om ett par stora svarta ögon, tjocka sprattlande små ben, och ett par lysande vita tänder i en liten skrattande barnamun.

Men utåt havet till — i månsken och susande västan flög Venus med alla klutar till. I förluckan, under ett gammalt segel, sov Ann-Mari den skuldbelastades lugna sömn och bredvid henne, med huvudet på hennes spinkiga arm låg Mischa med tummen i mun och

ögonbrynen lite hopdragna, som funderade han i drömmen på, vad i all världen det var för ett plaskande och gungande omkring honom. Vid rodret satt Nilson — lite sur och olustig efter de »klara» han i rikt mått njutit till påskens ära, och nere i skansen dånade fotogenköket med kaffepannan på — kocken var Gammel-Kalle, Nilsons dräng, gast, morbror och allt i allo. Månen hade hunnit högt på himlen, och Venus länsade undan så skummet flög om bogen.

Nilsson knackade ur pipan, fyllde den och satte sig bättre tillrätta med rorkulden under armen, för att komma åt att tända. Men just som han fått tändstickan att ta sig och skulle dra några första bloss föll den ur hans hand, pipan ur hans mun och rodret nästan ur hans arm. Så satt han framåtlutad en stund och lyssnade, skakade på huvudet åt sig själv och började en ny tändningsprocedur. Denna gången hann han inte mer än repa eld på stickan, förrän han stördes igen, och nu släppte han både ask och pipa och tändsticka och rorkult, och såg sig omkring med blickar, varur fasa talade.

— Va i helgutta ä de me dej, Arve! mumlade han för sig själv och strök sig med armen över pannan, som var våt av svett. Ä du full eller har du fått dille eller ä de skrömt . . .

En gång till — ett gällt, genomträngande

skrik. Då flydde Nilsson från allt, och rusade på skälvande ben åt skansen till:

— Mårbrå, mårbrå — hör I inte!

Men i detsamma började vinden leva i seglen och Nilsson måste tillbaka till rodret, så inte en olycka skulle ske. Men knappt hade han än en gång satt sig ned, och med darrande händer försökt få eld på pipan, förrän på nytt det hemska skriket ljöd, och sedan något, som kom håren att resa sig på Nilssons huvud.

— Nilsson, Nilsson! hörde han som ur ett hemskt fjärran och rösten var dov, förtvivlad, hemsk.

Då föll Nilsson på knä med rodret i hand och gömde ansiktet under toften.

— Ja ä en syndare, en förhärdad, förjälkad syndare, men supe de ska ja slute me um ja levanes kummer ifrå detta härna. Gu fader — där va de igen, å gammelmårbrå därnere sum inget hör. De blir vår seste färd. Vår seste . . .

Ett brakande hördes föröver och Nilsson kröp ihop ännu mer.

— Nu geck vi på grunn! huttrade han. En usel skråe har ja vatt i all min levnads dar, men dä mest att ja har söpe. Nu ä de slut me Venus å me allt, nu . . .

— Nilsson, har han blivit galen precis?

Ann-Mari stod framför honom med eldrött ansikte, rufsigt hår, utan mössa och med ett

bylte i famn. Nilsson såg upp — hans redan åt undergången vigda drag antogo en grönaktig färgton, och med ett stönande sjönk han ihop igen:

— Nu sir ja också — inte bara hör! Gu fader i himlens tron. Ja fatti syndi mänska sum med synn född jämväl sedan i alla . . .

Ann-Mari stirrade på honom med uppspärade ögon, så tog hon honom i axeln och ruskade honom det värsta hon orkade.

— Nilsson, Nilsson det ä ju bara jag, bara Ann-Mari, Nilsson! Jag har smugit mej ombord me mitt barn och ska med till Ytterkobben. Nilsson, hör han inte? Och ska han inte styra? Det leker i seglena och vi går över stag rätt vad de ä, om han inte lägger om rodret.

Det var det bästa hon kunde hitta på att säga. Med en hastig rörelse satte Nilsson sig upp, lade rodret över och såg till att han fick vind i seglen igen. Sen såg han på Ann-Mari — tog i henne, nöp i henne och sade till slut, fast rösten skälvde lite ännu efter förskräckelsen nyss:

— Ja jäsingen andråda — dä Ann-Mari! Gode Gu, mäns-ka så ho skrämde me. Hur i jössu namm har ho kummi hit?

— Ja gick ombord vid elvatiden, men både Nilsson och Gammel-Kalle söv och så . . . så ville jag inte störa er, utan kröp ner i förluc-

kan och la mej med pojken. Men jag lät luckan stå lite på glänt, för där var så varmt och luktade så nedrit otäckt. Och så somnade jag och vaknade vid, att Mischa skrek, och det var precis kolsvart, och jag kom inte ihåg medesamma var jag var, utan fick för mej, att jag var levande begraven. Nilsson kan inte tänka sej så hemskt det var! Ni hade lagt på luckan riktigt, när ni hissa klyvarn antar jag, och jag hade inget märkt. Och så kröp det något otäckt på mej, och så börja jag skrika det värsta jag orka. Men så mindes jag, att jag var på Venus och börja ropa på Nilsson, men ingen hörde nåt, och så bände jag och levde med luckan tills den gick opp. Och du milde fader så härligt det var med månen och stjärnorna och havet och blåsten! Och så gick jag ner hit, och då trodde jag Nilsson hade blivit vriden eftersom han låg me huvu under toften och bad till Gud. Trodde han de var spöken?

— Vesst! — vesst i allan välsinnade dar trodde ja dä va spöken. Å när ho drämde opp förlucka så trodde ja vi geck på grunn, å när ja feck si na, så trodde ja, att fan själv kum å hämte me — ho hadde månen bakum se å håre sto rätt opp å — tvi för alla jävlar så dant de kändes i skrove. De ska ja säj na Ann-Mari — att i natt har Arve Nilsson vatt gasterädd för förste gången i sitt liv.

Ann-Mari skrattade och skulle just säga

något, när Gammel-Kalle kom upp ur skansen med en spillkum kaffe i handen. Att han inte tappade den var Ann-Maris förtjänst, som högg den ifrån honom i sista minuten. Han stirrade stinnt på henne, som om han också trodde sig se spöken, men när Ann-Mari vrålade i hans bästa öra, att det bara *var* hon och ingen annan, nöjde han sig med att muttra:

— Hur fasiken har ho taje se hit, fleckonge? och klia sig i skägget med förvirrad min.

— Här har han kaffet, Nilsson, sade Ann-Mari och räckte honom spillkummen. Nu går jag ner och lägger Mischa i skansen och dricker lite jag med, och sen kommer jag opp och pratar med honom ett slag.

Nilsson nickade, men hans drag skvallrade fortfarande om den nyss genomgångna skräckan, vari blandade sig häpnad, oro och djupt ogillande.

I skansen drack Ann-Mari kaffe och åt så mycket smörgås och korb hon orkade proppa i sig — och det var en ganska betydlig kvantitet — sen stoppade hon väl om Mischa i Nilssons koj, skrek åt Gammel-Kalle, att se efter honom och gick upp igen. Nu skulle hon bikta för Nilsson — men ve honom, om han inte gav henne tysthetslöfte både före och efter.

— Nilsson, sade hon, när hon satte sig bredvid honom på styrluckan. Nu ska jag tala

om allt för honom, men först ska han lova mej, att inte för någon levande människa tala om det. Inte för Emma heller.

Nilsson rev sig i huvet och spottade betänksamt i lä, rev sig i huvet igen och tittade sen lite förläget och medlidsamt på Ann-Mari. Så sade han:

— Ann-Mari — ho vet att ho kan lite på me, men ja vell inte love na en evinnerli smul, förrn hon berättat om barnongen. Ä dä hennis?

— Visst ä dä min, Nilsson. Precis min egen — han trodde väl inte jag hade stulit den heller?

— Hur gammal ä ho Ann-Mari lella?

— Över femton, så jag ä ju bra ung, det erkänner jag. Men när jag nu en gång har fått barnet, så måste jag ju ta mej an det — det begriper han välan?

Nilsson nickade allvarligt och spottade en gång till i lä. Sen klarade han strupen och frågade i en hes viskning, medan han med tummen gjorde en gest åt skansen till:

— Hur gammal ä *han*?

— Så där en tie månar. Jag vet inte riktigt vilken datum han ä född.

— Tie månar!

Nilsson såg mer och mer förvirrad ut.

— Å ho ä inte fyllda femton ens, staccars armade barn.

Ann-Mari stirrade på honom i mållös förvåning en lång stund, så med ens brast hon ut i ett skratt så klingande och oemotståndligt, att Nilssons allvarligt beklagande min måste ge vika, och snart satt han där och smågnäggade han med, utan att veta varför — bara för att han inte kunde låta bli. Äntligen fick Ann-Mari fram:

— Trodde han . . . tänkte han . . . O, Nilsson, det här går jag inte igenom! Trodde han, att Mischa, att pojken var . . . var min? Jag menar, att jag var hans riktiga mam-m-ma?

— Jaa, sade Nilsson och såg sällsynt fåraktig ut. Vesst i helskutta trodde ja dä. En kan väl inte annat tro, sum ho prater å domderer om å ta sej an å va dä va allt. Fast ja töckte ju de va allt bra bort i stollafora. Hon ska inte va illgrömmen på me för de, Ann-Mari.

— Inte, Nilsson. Men skojit va det ju förstås. Neej då, han ä inte min på det sättet minsann, Mischa — jag önskar det vore så väl.

— Ho prater sum ho har förstånd te, sade Nilsson, men va i kresti namn va de ho kallade ongen för?

— Mischa.

— Missa — ska de va likt någe del Ä de namn på krestet folks barn dä. Min evie gul

— Om han lugnar sej lite Nilsson, så ska

jag berätta alltsammans, så ska han begripa mer än han gör nu. Men först ska han lova å tiga.

— Ja vasch, sa Nilsson.

— Intill döden, Nilsson.

— Ja vasch, Ann-Mari.

— Inte för Emma heller.

— Dä bler varr, för ho sir genast um ja går å grunner på nåt. Ho ä rent märkli me de.

— Han får låta bli och grunna.

— Ja lover.

— Intill döden! Det ska han säja efter.

— In te döden!

— Ta mej i hand tre gånger på det.

Nilsson sträckte ut sin valkiga näve, Ann-Mari sin smala hand, och tre gånger klämde Nilsson den, så hon nästan ville skrika. Och månen var vittne till den högtidliga eden och stjärnorna också. Ann-Mari drog en djup suck, satte sig riktigt tillrätta nära intill Nilsson, och så började hon från början.

Det tog lång tid, men ingen märkte, att stjärnorna började mattas, och att månen gled allt längre ned mot horisonten — att himlen började blossa lite i rött i öster. Nilsson lyssnade och Ann-Mari talade. Då och då föll han in med ett: »jäsingen i de» eller »fan ska ta na» eller »köss me på rätta stället» — och efter vart och ett av dessa kärnfulla yttranden kramade Ann-Mari hans hand, som låg

bredvid hennes. När hon äntligen var färdig med allt satt Nilsson tyst en bra nog lång minut. Sen sade han:

— Ann-Mari! Ho ä nummer ett ändå! Ja skulle vela sitt na, när ho stal pöjken genom fönstre och hasa men utför stegen. Ha, ha, ha!

Nilsson slog sig på knäna och skrattade så, att rorkulten fladdrade som ett löv i hans hand. Å frökna sen, när ho skulle gå å lägge se å si te pöjken!

Och åter överlämnade sig Nilsson åt en allt uppslukande munterhet i vilken Ann-Mari gjorde sällskap av fulla lungor. Men så blev hon allvarlig med ett, och lade handen på Nilssons knä för att få honom tyst:

— Men Emma, Nilsson?

— Jaha, sa Nilsson, och det glada grinet stelnade. Ho kummer allri te låte Ann-Mari stanne, um ho får vete, att ho römt. *Allri!*

— Det vet jag med, sade Ann-Mari dystert. Men det är det vi inte ska tala om. Jag säjer, att jag fick lov att resa hit över påsklovet, och att det nog räcker i tre veckor minst. Sen får jag väl hitta på nåt annat ställe, om jag måste ge mej av. Men till dess ä jag säker.

— Men hennis moste? frågade Nilsson och skakade på huvet. Va ska ho säje, när di börjer å lete efter na?

— Å till henne skrev jag ett litet brev och berättade alltsammans, fast bara kort förstås.

Jag skrev, att jag rymde, men till snälla människor, som inte tyckte bara illa om mej eller trodde att jag var en . . . en skamfläck.

Ann-Maris röst darrade och den där förargliga klumpen i halsen började knyta sig igen. Men Nilsson lade tafatt sin arm om hennes axlar och sade, fast hans röst lät lite oklar också:

— Um ho vore mi flecke, Ann-Mari, så skulle ja sjonge hosianna, de skulle ja!

— Nilsson ä allt nummer ett, svarade Ann-Mari och log lite. Nu går jag och kojlar. Gonnatt och . . . och tack, för att han skulle sjunga hosiannal

Och innan den förbluffade Nilsson visste ordet av hade hon slagit armarna om halsen på honom och gett honom en ordentlig kramning. Sen sprang hon utför skanstrappan, och kvar satt bara en konsternerad och mycket röd skeppare med något besynnerligt i olag med tröjkragen. Han tånjde ut den och vred fram och tillbaks med huvet, svalde ett par gånger och snöt sig onödigt hårt i nypan. Sen slog han knytnäven i däck, så det sa bom, och viskade:

— Hosiannal! Ja skulle sjonge hele salmboka igönum.

Det var fjorton dagar sedan Ann-Mari kom till Ytterkobben, och tiden hade flugit iväg, så hon knappt kunde hålla räkning på dagarna. De två veckorna representerade det härligaste hon upplevat hittills i sitt unga liv — var timme hade varit en fest, vart andedrag en lycka, var morgon ett uppvaknande till ett nytt härligt äventyr. Vad Emma beträffar, så hade hon från första stund tagit saken kallt, hade åhört Ann-Maris hastiga och lite invecklade förklaring med intresserat lugn och tydligen ansett det som den naturligaste sak i världen, att Mischa existerade som Ann-Maris fosterbarn. Hon välkomnade dem båda på sitt stilla, reserverade sätt, bäddade åt dem i »stugan» — det stora rummet innanför köket, som aldrig användes, och körde dem till sängs, fast det var klara, ljusa dagen. Protester tjänade till intet, och snart sov den unga modern drömlöst och tungt med sonen i en vagg

bredvid sängen — Bertils vagg. Och ute i köket satt Emma vid nättjugan och byggde skötar, medan hon underkastade Nilsson ett ingående och slugt planerat förhör. Han vred sig och pustade och svarade så oerhört förvirrat och motsägande, att Emma till slut varken visste in eller ut, som hon sade, och lät honom vara i fred. Och Nilsson smet ut genom dörren och nedåt sjöboden till det forstaste han kunde. Där torkade han svetten ur pannan, blundade med högra ögat, lade pek-fingern på näsan och viskade med en inpiskad skurks sluga utseende:

— Där lurte jag na allt ändå. Men dä satt hårt, å ett märkvärdit kvennfolk ä dä — dä säkert å vesst!

Emma hade från första stund förälskat sig i Mischa — och Mischa i Emma. Det var nästan så Ann-Mari höll på att bli svartsjuk. Han kunde sitta i hennes knä och prata och leka och ha så roligt så han skrek — men kom Emma in i rummet, fäktade han och slog med armar och ben för att få komma till henne och det hjälpte inte vad Ann-Mari hittade på för konstler med honom. Till Emma ville han och till Emma kom han. Hon låtsade ta honom lite motvilligt och utan vidare entusiasm.

— Dä bäst ja tarn e stunn, brukade hon säga med ett uttråkat tonfall. Han sätter väl te å skrike annars, pøjkaluringen.

Men när hon väl hade honom i sin famn, så kröp en stor och mild ömhet in i hennes ögon och hon lät honom dansa på knät medan hon sjöng de mest besynnerliga gamla vaggmelodier. Och Mischas små tjocka ben sprattlade. Mischas gula lock i pannan viftade och Mischas mörka ögon stodo fulla av lycka och tillbedjan stinnt på Emmas väderbitna ansikte.

— Dä rolit mä en sån här liten kröppling, sade Emma en gång, när Ann-Mari och Nilsson satt och såg på henne och barnet. Dä nästans sum um ja hadde Bertil liten igen. Dä den gohälliaste onge ja sitt, dä ä ett sum ä säket. Så cerkusonge han ä, så finns dä inte ont in. Sånt sir en från allre förste börjen.

För var dag som gick knöts kärleken fastare mellan Mischa och Emma. Hon vaggade honom till sömns i Bertils vagga, hon letade fram ur gamla gömmor skor och kläder, som varit Bertils, när han var liten, hon klippte till de allra schangtilaste kläder av stadigt, hemvävt tyg, och Ann-Mari och hon sydde om kvällarna för brinnande livet och Nilsson totade till leksaker med de mest besynnerliga fasoner och konstigheter. Om det så var Gammel-Kalle, så överraskades han ibland med pojkbytingen på knät. Och Mischa drog i hans skägg och i hans stora öronringar av guld och hade hissande roligt.

Och så hade fjorton dagar gått i strålande vårsol och med långa, skymmande kvällar. För Ann-Mari var det en ny värld, en ny planet — en underbar Robinsons ö, ett äventyr, där hon själv var hjältinnan och där hon inte behövde drömma sig till undren, utan där verkligheten överträffade allt hennes fantasi kunde dikta. Var det inte en härlighet utan like, bara att stå på sjöbodbryggan och se ut genom »glot» — den smala lilla viken, som löpte in från havet, och där båtarna lågo förtöjda i trygghet för var vinande storm. Var inte varje gammal förfallen och lutande sjöbod ett hemlighetsfullt rike för sig med alla möjliga konstiga och besynnerliga fiskedon. Var inte de smala gångarna mellan skötar, flundregarn och notar som hemlighetsfulla, dunkla grottor, där vad äventyr som helst kunde möta en. Och hela ön sen, som låg obebodd och lockande, så när som på ett par tre stugor i en klunga, där »glot» tog slut. Hon kunde gå i timmar och timmar, utan att höra ens en röst — hållarna lågo blankslipade och kala, men mellan dem knoppades björk, oxel och ek, och blåsipporna lyste som glada blå ögon i backsläntorna. Gick hon upp på det högsta berget kunde hon se hela havet runt om, och längst bort åt väster till stod en ensam gammal vit båk som ett spöke på en kal klabbe.

Om middagarna följde hon ibland med Nils-

son och Gammel-Kalle ut till havs i den tuffande motorbåten — torskrevor, skötar och flundregarn sänktes, och när skymningen föll voro de hemma igen. Om kvällen var riktigt stilla och lugn foro Nilsson och hon ut med lillökan eller »snälla», som en kallades. Ena sidan av båten var fylld med långa ljusterstakar, i fören hängde en järnkorg bräddad med tjärved, och mitt i båten låg mera bränsle uppstaplat. Och när mörkret blev som tätast stakade de sig fram utefter stränderna, tände på och gled o tyst i det röda fladdrande ljuset med ögonen skarpt pejlande bottenens tångskogar — något vitt, blänkande rörde sig, en stöt med ljustret, och en drypande ål slängdes in i båten. En natt hade de fått femtiotre stycken och Ann-Mari hade själv ljustrat femton. Det var att leva det!

Och när de kommo hem från en sådan färd — det kallades att »stöje» — fick man sig en slurk kaffe och så var det tid att fara till havs för att ta upp nät och revar. När de gåvo sig av var det svart natt, månen stod i nedan som en smal, gul bukt och slog glitterbroar över vattnets svärta. Hu! — det var kallt och blåsigt och gungigt, men Ann-Mari tyckte ändå, att hon inte ville byta med någon människa i världen. Hon hade oljebyxor och oljerock och en tjock halsduk, som var dragen högt upp över hakan. Sjöstövlar hade hon

också — ett par av Nilssons gamla, och ju mer det stänkte och fradgade över skvättborden, dess roligare var det. Gammel-Kalle satt och sov midskepps, hans huvud slängde hit och dit, och ur mungiporna rann en sakta, brun flod av tobakssås. Han märkte inte hur det blev rött i öster, hur allt liksom delade på sig — åt väster ännu full natt, åt öster en darrande förväntan av dag. Månen sken, men drog sig stilla ned bakom en svart klabbe. Stjärnorna bleknade, men stränderna lågo ännu svarta och tunga. I öster ljusnade det mer och mer, några små moln skockade sig på en punkt och färgades klarröda, Nilsson stoppade motorn och fiskade med båtshaken upp ett trävake, medan Gammel-Kalle gäspande lade ut årorna och började ro med små snabba, korta tag. Ann-Mari hängde över relingen i spänd väntan, allt ljusare blev luften, och när den första sköten, blixtrande av strömning halades ombord, gled solen upp och glittrade mot fiskarnas blankhet och skötmaskornas väta. Sköte efter sköte halades in, solen steg allt högre — flundregarnen togs upp och båten blev tung av fisk. Så steg Gammel-Kalle och Ann-Mari i sumpen, som hängde på släp och »repade torsk», medan Nilsson »ellade på» motorn och började bena ur flundror ur garnen. Ann-Mari rodde och Gammel-Kalle repade, och torsk efter torsk slängdes i sum-

pen, så dropparna stänkte högt upp och färgades röda av den röda solen.

— Ä I färdie? skrek Nilson.

Gammel-Kalle tog in sista ankaret och viftade med det, och Nilsson satte motorn i gång, Ann-Mari slängde fånglinan åt honom i förbifarten, och så sutto hon och Gammel-Kalle kvar i sumpen hela hemvägen för att tynga ned den, så det kom tillräckligt med vatten in till torsken. Det var som att åka karusell, tyckte Ann-Mari — än slank man hit och än slank man dit, än ryckte det till, så man var färdig att gå överbord, och än gjorde hela sumpen en glättig halvcirkelrörelse, så man blev yr i huvet. Då skrattade hon så högt och klart, att Nilsson till och med hörde det över fotogenmotorns smatter, och vände sig om med ett grin. Men Gammel-Kalle han sög på sin sura snugga och stirrade ut mot solen och havet, som om han inte tyckte det var mödan värt ens att märka om så hela sumpen stod under vatten.

När de kommo hem vid sextiden kändes doften av kaffe långt ut i glot, och röken stod blå ur skorstenarna. Och när man kom in i det varma köket, fick av oljekläderna och stövlarna, så var det bara att slå sig ned framför bordet. På den rosiga vaxduken stodo fyra spillkummar fulla med rykande kaffe, en tallrik med vetebröd och rågbröd och en med gult

smör. Ann-Mari satt nästan och sov, så sömnig var hon, men hon stannade kvar ändå, så länge hon nånsin orkade i köket — där var så välsignat varmt och skönt, och Goliat gick och stövlade fram och åter under småprat om allt möjligt. Hur många tjog torsk? Hur många tjog flundror, hur mycket strömning?

— Nu går ho å lägger se, Ann-Mari! kunde hon så plötsligt säga. Pöjken sover än å vi ska ut å bene sill å sätt upp garn å sköter te tork. Näej — ho går å lägger se! Ho får hjälpe te me de en ann da. Gå nu bare!

Och Ann-Mari mumlade ett sömnigt:

— Jag går välan då, Goliat. Men jag ä iute så värst trött i alla fall. Låt mej inte sova för länge, för jag har fått lov å segla själv i dag om det inte blåser för mycke.

Och så gick hon in i »stugan», klädde av sig i rasande fart, tog en sista titt på Mischas rosiga lilla ansikte — så mycket som var synligt av det i den väldiga kudden — och gled ned mellan svala, grova linnelakan med en suck av lycka. För att sova tills middagen stod på bordet och klockan var tolv.

Och nu hade fjorton dagar gått. Ann-Mari visste det inte ens, men en kväll, när Emma och hon sutto ensamma hemma och Gammel-Kalle och Nilsson voro ute och lade ålrev, sade Emma plötsligt:

— Jaha, nu har ho bare e vicke kvar, Ann-Mari.

Det blev alldeles tyst ett ögonblick — bara Mischa, som låg i Bertils gamla vagga, småpratade lite med sig själv, som hans vana var, och lämnade inte Emmas ansikte med sin sömniga blick. Så sade Ann-Mari, och hennes röst lät så underligt klanglös:

— Har jag varit här så länge? Måste jag resa om en vecka? O, Emma, låt mej få . . .

Men innan hon hann sluta blev hon blodröd och avbröt sig själv.

Emma byggde vidare på en trasig not och låtsade ingenting höra, men ett litet leende gled över hennes nedböjda ansikte, och blicken hon hastigt kastade på Ann-Mari var full av stor ömhet. Flickan satt där med hakan stödd mot handen, i knät låg ett par byxor av grov lärft, som Emma klippt till åt Mischa. Ögonen sågo ut genom fönstret, men ute var allt mörkt och endast lampans låga speglades i rutan. Det skälvde lite kring munnen och pannan var rynkad som i djupa tankar. Vinden låg på, så det knakade i knutarna och elden i spiseln dånade högt emellanåt. Emma reste sig sakta, lade byggnålen på bordet, strök byggkniven av fingret och böjde sig ett ögonblick över Mischa, som förtjust sträckte armarna mot henne och fäktade för att komma upp.

— Ligg du still, lillpöjken, mumlade hon och strök honom över håret. Du ska nope te å sove nu, för dä svartan natt för en sån sum du.

Mischa såg ut, som om han tänkte yttra sig, men insåg i tid att han egentligen var alltför sömnig och slöt ögonen belåtet, när Emma sakta rörde vaggan fram och åter. Ann-Mari satt alltjämt tyst och Emma störde henne inte. Hon tog en lykta från väggen, tände den och slängde en schal på sig.

— Jag går te lagårn ett bete, sade hon bara och gick ut.

I det varma, tysta köket satt Ann-Mari kvar. Mischa sov med långa snusande anddrag, klockan tickade på dragkistan och elden knattrade döende i spisen. Då brast det samman för Ann-Mari. Allt det undanskymda, skrämmande, som hela denna tid lurat i bakgrunden, allt hennes karska mod och säkerhet på, att det hon gjort var det rätta, alla tankar hon skjutit undan, när de velat närma sig — alltsamans ramlade över henne. Vad hade hon gjort, vad skulle det bli, vart skulle hon ta vägen? Var fanns hennes moster — hade hon fått hennes brev? Vad tänkte och trodde hon — kanske hon sörjde henne som död, kanske hon blivit sjuk — hon med sitt klena hjärta, som aldrig tålte oro av något

slag. Tänk om hon dödat henne — om hon gjort henne sjuk!

En ångest klämde till om hjärtat så det gjorde ont, utanför ven blåsten och det pep och suckade i skorstenen. Och inne satt en samvetssjuk och sorgsen liten flicka med tårvärkande strupe och bankande hjärta. Alltsammans gick hon igenom — från början till slut: mötet med señora Isabella, Mischa, cirkuskvällen, förhöret i kollegierummet, återerövrandet av Mischa och till slut flykten i nattens mörker. Hon försökte tänka sig in hurdant det nu var i skolan, vad de sade och trodde om henne — vad Han tänkte. Och med ens märkte hon, att det egentligen gjorde henne detsamma. Han var inte Han längre — han var bara han. Så lite trofast var hennes hjärta, tänkte hon med en djup suck av förakt över sig själv, att hon inte ens orkade vara trogen den hon älskat över allt på jorden. Hon nästan smålog, när hon mindes hur hon rodnat bara hon tänkte hans namn inom sig, hur det dunkat i hennes bröst bara hon mött honom händelsevis på gatan, hur hon drömt om honom och tillbett honom. Det var så långt bort alltsammans — hela långa, oändliga, små korta fjorton dar. Så mycket värd var hennes kärlek! Ja, hon smålog, men leendet var inte så strålande glatt, som det brukade vara — det var inte det le-

ende, som kom herr Lennstedt att hålla andan av lycka och tillbedjan — det var mest bara en darrning i munvinklarna medan ögonen sorgsna stirrade rakt fram.

Det stampade i förstugan och Emma kom tillbaka.

— Hua va dä blåsl! huttrade hon och hängde schalen över soffkanten. Har ho sytt knapphåle färdit nu, Ann-Mari.

— Neej, sade Ann-Mari och fumlade med byxorna. Jag har just inte sytt nåt sen Emma gick. Jag har setat och grunnat.

— Kan si dä på elln, som nästan ä slut, muttrade Emma och blåste i spisen så askan rök. När det började dåna och brinna igen, slog hon sig ned vid sköttjugan och fortsatte med byggningen.

— Va grunner ho etter? frågade hon om en stund.

— Jag grunnar på mej själv, Goliat. Och det är inget livat.

— Nänä! sa Emma och nickade.

Så blev det tyst en lång stund igen, men till slut sade Emma, och rösten var så mild och ovanligt varm:

— Ho har sitt lessen ut, Ann-Mari, sen ho hit kum. Inte för jämnan, men när ho tror att ingen sitt na. Men ja har sitt ja! Å ja har nog grunnet ja mä. Välsinnede barn —

ho ä för ong te va lessen. Um ho velle tala um et för me, så kanske de kunne bli lite lättare. Men e gammel fiskerkäring ä inte mycke te tale mä förstås.

— O, Emma! sade Ann-Mari och rusade upp med byxorna i ena handen och synålen i den andra. Älskade, kära Emma, hon vet allt, att hon ä nästan de bästa jag vet — näst moster och Josef förstås!

Och Emma nästan föll av stolen, så häftigt var attacken, när Ann-Maris armar klämde om henne.

— Välsinnede mäns-ke, småskrattade hon. Ho välter me baklänges!

Men Ann-Mari klämde henne hårdare och hårdare intill sig, och när hon kände Emmas grova armar omkring sig i ett fast, tryggt famntag, då fick tårarna komma — det lönade sig inte längre att kämpa emot. Och med sin kind tryckt mot Emmas, grät hon länge och innerligt, medan Emma vaggade henne fram och åter, som ett litet barn och hela tiden muttrade:

— Lella Ann-Mari, lella välsinnede barn — så ja, så ja . . .

Till slut dog snyftningarna bort, Ann-Mari snöt sig kraftigt i Mischas nya byxor, utan att märka det ens, torkade ögonen och snöt sig igen. Hon såg på Emma med rödkantade, bedrövade ögon och sade:

— Nu ska hon få höra allt, Emma — men hon får inte köra ut mej i natt! Nu ska jag börja från början.

— Tar det lång ti? frågade Emma.

— Ja, det tar en timma minst.

— Vänte lite då, så sätter ja på gröten medan — så den ä färdi när kara kummer. Sy hon knapphåle så längen.

Emma dundrade på en gryta över elden, hällde i mjölk och plockade fram gryn — sen satte hon sig vid bordet och tittade väntande på Ann-Mari:

— Nu kan ho sätte i gång, sa hon bara.

Det gjorde Ann-Mari. Hon satte i gång och det med fart. Emma satt bara och gapade till slut, när den ena kraschen följde på den andra — ibland skrattade hon lite för sig själv, ibland ruskade hon på huvudet och snöt sig i förklädessnibben. Emellanåt steg hon upp och rörde i gröten, men inte en sekund släppte hon Ann-Maris ansikte med blicken. När allt var slut steg hon fram till flickan, som satt där med blossande kinder och ängsliga ögon, lade armen om hennes axlar på sitt vanliga, lite tafatta och blyga sätt, och sade endast:

— Ackackack, barn lella!

Och Ann-Mari kände en oändlig trygghet och lättnad, vred och vände på huvudet tills

hon fick det riktigt tätt in mot Emmas bröst, och drog en lång, lycklig suck. Nu visste hon, att allt skulle bli upprett. Men Emma teg länge och hennes ena hand strök och strök över flickans hår — handen var så vass och grov, att ibland ett hårstrå fastnade och följde med. Det gjorde ont, men Ann-Mari hade gärna setat där tills vartenda hår på huvudet gått av, så välsignat lugnande och god kändes den handen. Till slut sade Emma:

— Nu får vi hitte på nån rå för na Ann-Mari. Vi får grunne å grunne tess vi hitter de bäste. Nu ska ho äte lite gröt å så ska ho gå å lägge se. Ja ska tale ve Nilsson i kväll.

Emmas röst fick en annan och skarpare klang, när hon nämnde Nilssons namn, och hennes läppar pressades ihop på ett sätt, som intet gott bådade för sagde Nilsson. Ann-Mari hörde det och lyfte upp huvudet med en snabb rörelse:

— Hon får inte va arg på Nilsson, Emma. Kom ihåg, att han lovade intill döden och tog i hand tre gånger. Han kunde inte bryta det löftet.

— Nä vasch, ja minns et nog. Men de, att den förgrömmade karn kunne hålle se så osköldi, de gör me villgalen. Han prate nog bort i tok, när jag frågte'n förste måron, men ja tänkte de va för han hadde fått lite för

mycke start i se, så ja fäste me inte för'et. Då
förste gången han har lure *me*. Men gå nu
i säng Ann-Mari å ät först. I möra ska vi
tales ve.

Ann-Mari sov länge nästa morgon. Hon vaknade vid att en solstrimma gled över kudden och stack henne i ögat och så reste hon sig på armbågen för att se till Mischa. Men vaggan var tom, och ute i köket hörde hon en kvittrande liten röst, som ideligen, ideligen sade:

— Ä dä dä, dä dä... gööö...

— Klockan ä nog mycke, tänkte hon, men låg ännu kvar en stund och lät blicken fara runt rummet. Där var mycket att se: snäckramar, porslinshundar, glaskulor, pappersblommor i stora buketter och fotografier i massor av Amerikafolk. Hennes blick stannade på en grannt utsirad och guldkimrande tavla: »Herren ser allt!» stod där.

— Hm, tänkte hon. Det gör han nog kanske.

Sen tittade hon på en bonad över sängen, där det var insytt: Glat humör gör dagen skön.

— Ja, de också tänkte hon.

Men längst och mest drömmande stirrade hon på en annan, handbroderad bonad, föreställande en svart skog och mitt i den en ärggrön sjö, eller kanske det skulle vara en äng. Under stod:

— Där man minst kan vänta, finns en liten glänta.

— Alltihop ä som svarta skogen för mej nu, tänkte hon och rynkade dystert ögonbrynen. Tänk om de blir nån glänta, när jag minst kan vänta. Om jag kunde begripa förresten, varför Goliat satt opp den där bonaden precis över kommoden. De ser så skojigt ut. Neej! jag måste välan gå opp nu, så jag får höra vad dom grunnat ut, Nilsson och Emma.

När hon efter en stund kom ut i köket var där alldeles tomt, så när som på Mischa. Han hade fått av sig ena skon och tuggade på den av hjärtans lust, men slängde den genast och började krypa mot Ann-Mari så fort han orkade.

— Du din lilla rackare där! muttrade hon och lyfte upp honom. Ska du äta opp dina skor. Akta dej du!

— Dä dä dä... göö! svarade Mischa och log strålände med sitt nedsmorda ansikte.

I detsamma steg Emma in genom dörren — brådskande och andfådd.

— Ann-Mari! sade hon häftigt, utan att ens ge sig tid att hälsa god morgon. Ann-Mari! Titt ut i glot. Där kummer e motorbåt — e fin e från stan. Ä dä inte burgmästarns?

Ann-Mari sprang fram till fönstret och såg ut, och hon blev så blek, att Emma ängsligt lade armen om henne och tryckte henne intill sig. Ingenting sade någon av dem, till och med Mischa teg — de sågo bara på den smäckra vita motorbåten, som sakta gled in mot sjöbodbryggan.

— Ä dä inte burgmästans? viskade Emma till slut.

— Jo, viskade Ann-Mari tillbaka. Det är borgmästarns. Han kommer själv ut ur ruffen nu. Och där kommer Nilsson på bryggan och talar med honom. O, Emma! Nu är det ute me mej.

— Logna se, logna se, välsinnede barn, sade Emma tröstande, men hennes egen röst darade och handen hon stödde mot fönsterkarmen skakade. Sätt se Ann-Mari å lät me ta pójken.

— Nej, lät mej ha honom, lät mej ha honom!

Och Ann-Mari tryckte Mischa intill sig så häftigt att han blev rädd och började skrika. Då tog Emma honom varligt och allt blev tyst igen.

— Nu stiger han ur båten Emma. Men titta ... ser hon ... det är nån mera med. En dam ... å, Emma, Emma, det är moster!

Med ett brak slängdes köksdörren på vid gavel, i ett hopp togs förstugutrappan och med långa, virvlande steg flög Ann-Mari ned till sjöboden. Men hon stannade innan hon sprang ut på bryggan — tvärstannade med ens och lutade sig ett ögonblick mot sjöbodväggen. Tänk om ... kanske inte ... om nu inte moster blev glad att se henne. Å! — all den stormande glädje och lycka hon nyss känt, när hon kände igen gestalten i båten, ströks bort och blev till en bävande ångest och skräck. Nu ... nu steg hon upp på bryggan, nu hörde hon hennes röst. Så länge sen hon hört den — så klar och låg och härlig den var! Ännu såg hon ingen — sjöboden dolde Ann-Mari, men nu steg hon fram. Ett steg till och borgmästarn stod mitt framför henne. Men bakom honom — bakom honom stod en smal liten dam med ett par stora, sorgsna ögon i ett blekt ansikte. Ann-Mari såg bara henne — hon nästan knuffade till borgmästarn i sin iver att komma förbi honom och sade varken goddag eller förlåt. Bara såg och såg på den bräckliga lilla gestalten ytterst på bryggan. Så kom rösten — mild och fylld av oändlig kärlek och lycka:

— Min lilla flicka! Ann-Mari ...

Ann-Maris armar voro omkring henne, Ann-Maris röst mumlade över hennes huvud alla de ömma små smeknamn hon älskade att höra. Hennes huvud låg mot Ann-Maris bröst — hennes flicka hade blivit så lång och stor, att hon knappt kände igen henne. Men rösten var densamma och armarna höllo henne så fast, att hon inte längre kände hur trött och upprörd hon var. Hon lade sina armar kring sitt hjärtebarns hals, och bara hon och flickan visste hur gränslöst lyckliga de voro. Nilsson och borgmästarn gingo sakta upp mot stugan, och Nilssons krage var i olag igen — borgmästarns också för den delen. De harklade och hostade och snöto sig, var och en på sitt sätt, men i dörren stod Emma, och hon gjorde ingendera delen. Hon lät bara tårarna rinna hon.

— Sätt på kaffil sade Nilsson med onödigt sträv och befallande röst.

Emma gitte inte svara en gång. Hon gav honom bara en blick, som sade mer än ord, neg för borgmästarn och lät honom gå före in i stugan. Men borgmästarn kände sig ruskelig, och borgmästarn bad att få gå in i köket, och dit gick han också till Emmas förfäran. Där ställde han sig framför spisen och sade aldrig ljud, bara stirrade på Mischa och såg onaturligt bister ut. Vilket inte imponerade ett smul på denne oblyge unge herre.

Emma hann både mala kaffe och lägga på det, innan köksdörren öppnades och Ann-Mari kom in.

— Moster kommer strax, sade hon.

Och fast hennes ögon voro rödgråtna, strålade de ändå av en så förklarad lycka, att de voro alldeles oemotståndliga.

— Goddag, farbror! sade hon och neg djupt och höviskt för borgmästarn.

— Goddag, högt ärade! brummade han och försökte se oberörd och kyligt nedlåtande ut. Men det glittrade lite bakom glasögonen och ryckte lite kring munnen. Jag ska häkta dig för barnarov!

Innan Ann-Mari hann svara steg hennes moster in, och sen var allt bara hälsningar och förvirring tills kaffet slogs upp. Ann-Mari pratade hela tiden, men inte med ett ord berörde hon anledningen till borgmästarns och mosterns oväntade ankomst. Hon talade om segling och fiske och ejderjakt och allt hon kunde hitta på, men då och då gled hennes blickar i smyg över mosterns vita ansikte, och när kaffet var drucket viskade hon i hennes öra:

— Nu måste du lägga dig och vila ett tag, Du är så trött — kom och lägg dig på min säng. Så ska vi prata sen, när du har sovit lite.

Och utan vidare ledde Ann-Mari in henne

i stugan, stoppade ner henne och bredde över henne och smög sig ut på tå. Borgmästarn gick ned i ruffen och lade sig, och Emma började fundera på vad hon i alla dar skulle hitta på till middag åt så fina thasskaper. Och när hon bestämt det, hade hon ett långt, allvarligt samtal med Ann-Mari.

När en timme gått smög Ann-Mari sig in i stugan med Mischa på armen. Hennes moster var vaken, men såg uppkryad ut efter en stunds sömn. Hon log mot de två i dörren och räckte ut handen mot dem. Och Ann-Mari gick sakta fram till sängen, föll på knä framför den och höll upp Mischa:

— Det här är Mischa, moster — mitt eget barn, som jag fått. Jag vill bara, att du ska se honom riktigt, så ska jag ta ut honom sen. Är han inte vacker — är han inte härlig?

Fru Cederholm såg länge på honom, och han log som den artige lille kavaljer han var, och försökte komma åt att dra i pärlbandet kring hennes hals.

— Jo, Ann-Mari — han är en härlig pojke. Det är nästan en för fin present för en sån liten flicka som du. Vad tänker du göra med honom?

— Det har jag bestämt medan du sov, svarade Ann-Mari. Det blir svårt, men det kan inte hjälpas. Goliat tar honom.

— Goliat...??

Fru Cederholm kastade en förvirrad blick omkring sig och reste sig till hälften upp.

— Jaså — så fånig jag är. Goliat är Emma, Nilssons Emma — hon ute i köket. Vi talade om en hel del i går kväll — hon fick inte förrän då veta allt om mej, och hon lovade att grunna ut något i natt, så hon skulle hjälpa mig. Och så talade hon med Nilsson och Gammel-Kalle och dom tyckte det också, eftersom dom ä så förtjusta i Mischa allihop. Nilsson och Emma tar honom till sitt eget barn, dom bryr sig inte om att det är en cirkusunge, säger dom. Och Emma grät bara hon tänkte på att bli av med Mischa. Hon behöver en barnunge, säger hon, för här är så tyst. Jag tycker också så förfärligt mycke om Mischa, men... men...

Ann-Maris röst bröts lite och hon kysste häftigt Mischas hand och lät sin kind vila mot hans hår en sekund.

— Men, ser du, sade hon sedan — han får det nog bättre här än hos mig. Det säger Emma. Jag är så ung, säger hon och kanske inte blir så mycke hemma innan jag blir gammal, och Mischa behöver en mamma hela tiden, säger hon. Och det har hon nog rätt i. Kanske det hade blivit besvärligt för dig också, att ha honom på Hålundsborg, men tror du inte, att det hade varit livat i alla fall?

Ann-Mari såg frågande på det vita ansiktet i sängen och smekte lätt kinden.

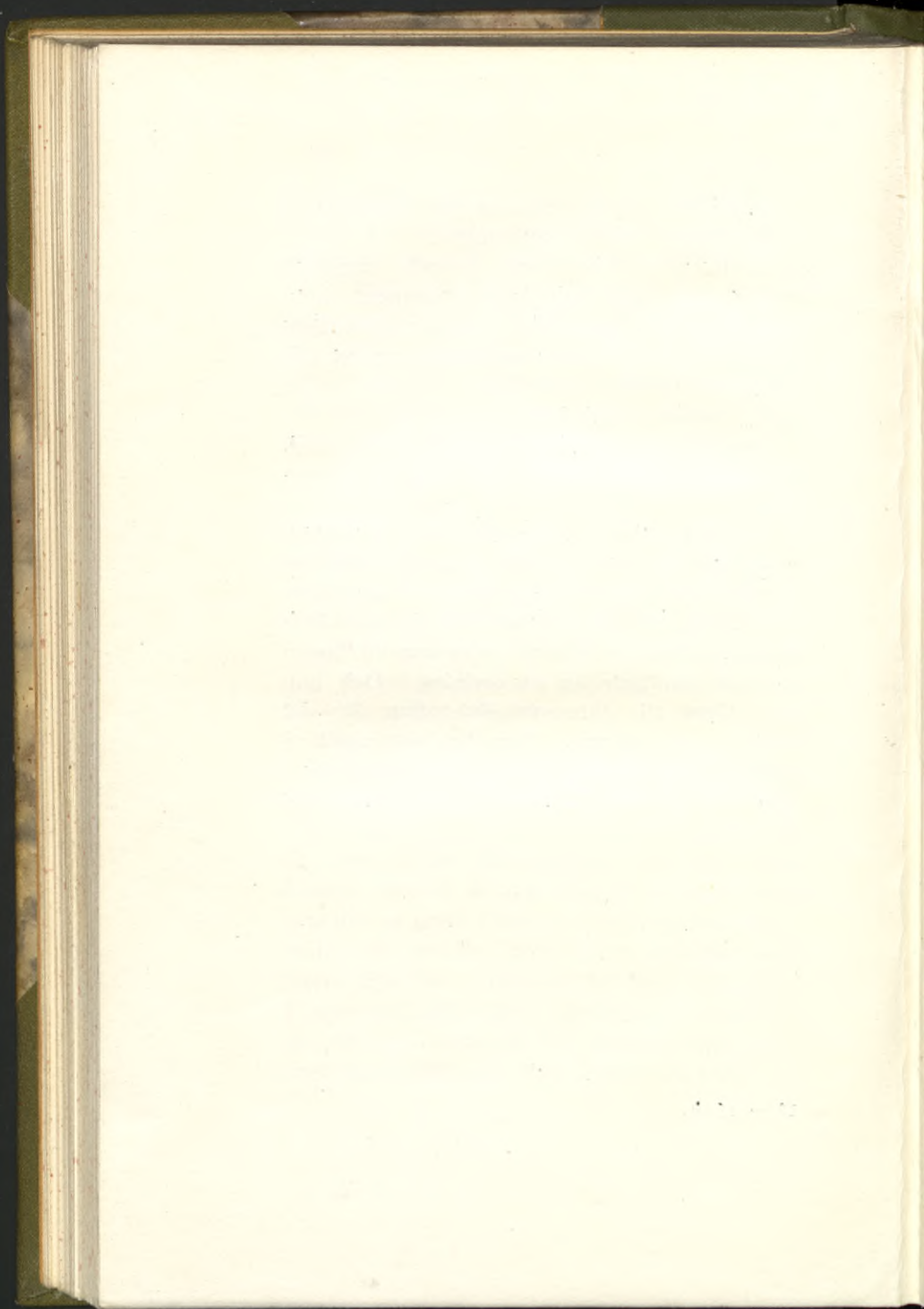
— Jo visst, lilla barn, svarade den låga rösten och ett leende lyste i ögonen. Men Goliat har nog rätt ändå. Du har ännu lång tid kvar i skolan, och sen ska du resa ut och kanske bli borta i flera år.

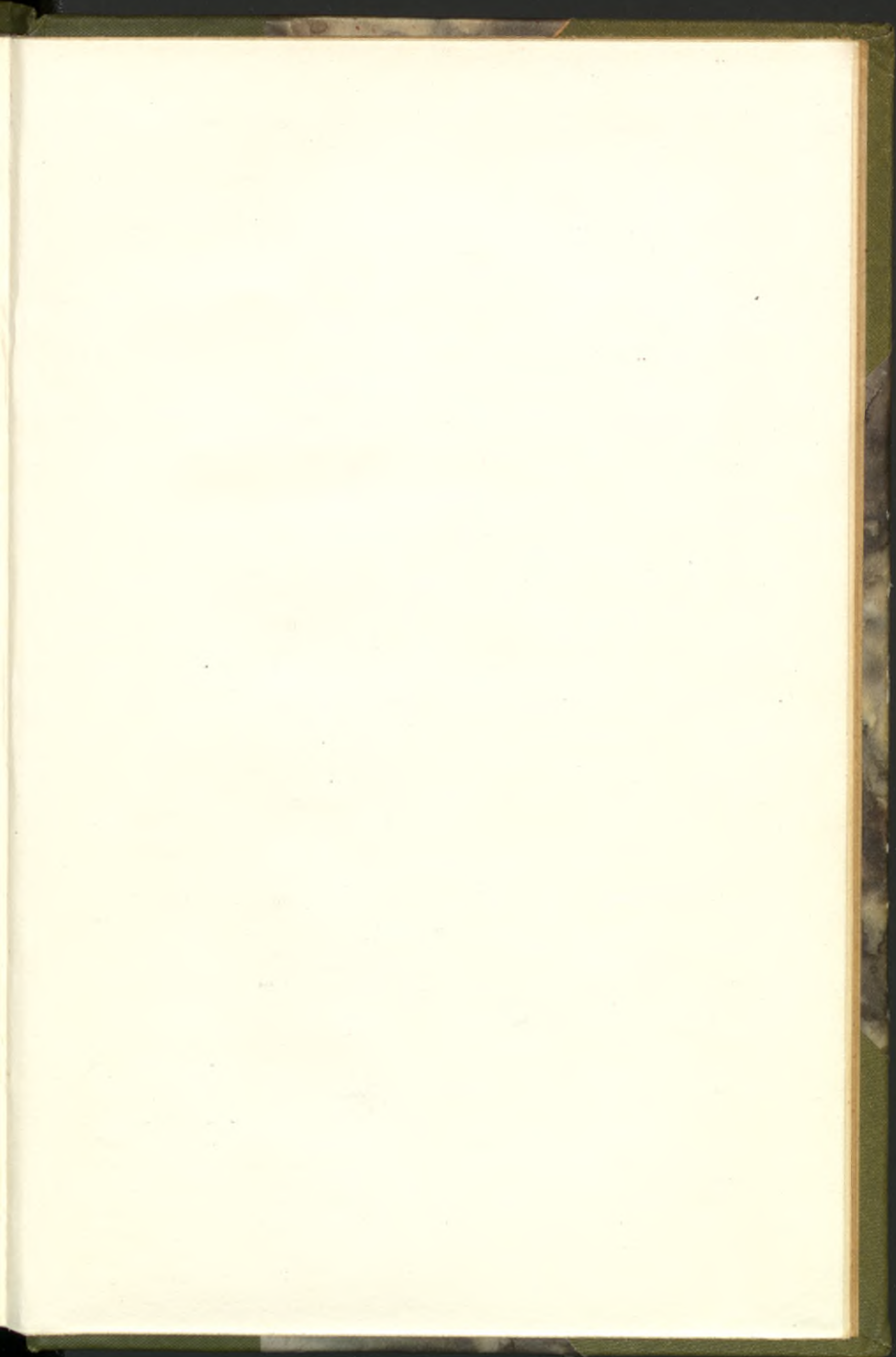
— Javisst — till Josef!

Åter glittrade leendet i de trötta ögonen och en smal vit hand strök över flickans orediga hår.

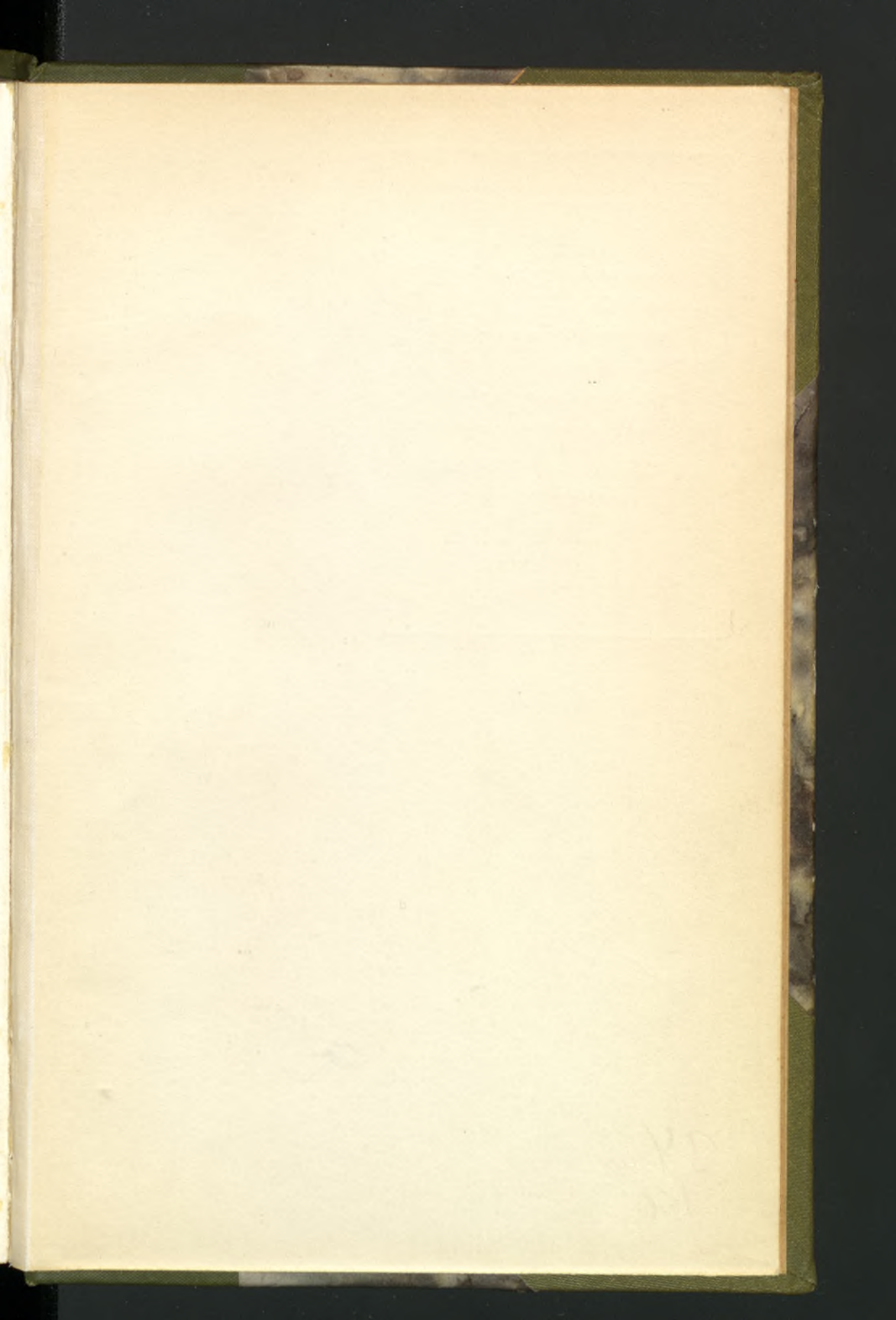
— Lilla trofasta flicka! mumlade hon bara.

— Nu ska jag ta ut Mischa — och sen ska du få höra alltsammans, innan vi äter. Goliat fäktar och gnor därute må du tro! Och hon ska låta döpa Mischa, säger hon, för ingen vet om han inte är en hedning. Och han ska döpas till Johannes Kristoffer, för det hette hennes pappa. Har du hört något så galet? Men för mej blir han alltid Mischa i alla fall, och jag får låna honom ibland. Det har Goliat lovat.

34
14

ESTER BLENDA NORDSTRÖM:
.....

EN PIGA BLAND PIGOR

13:de upplagan - - - - kr. 3: 50

EN RACKARUNGE

4:de upplagan - - - - kr. 6: 25

KÅTORNAS FOLK

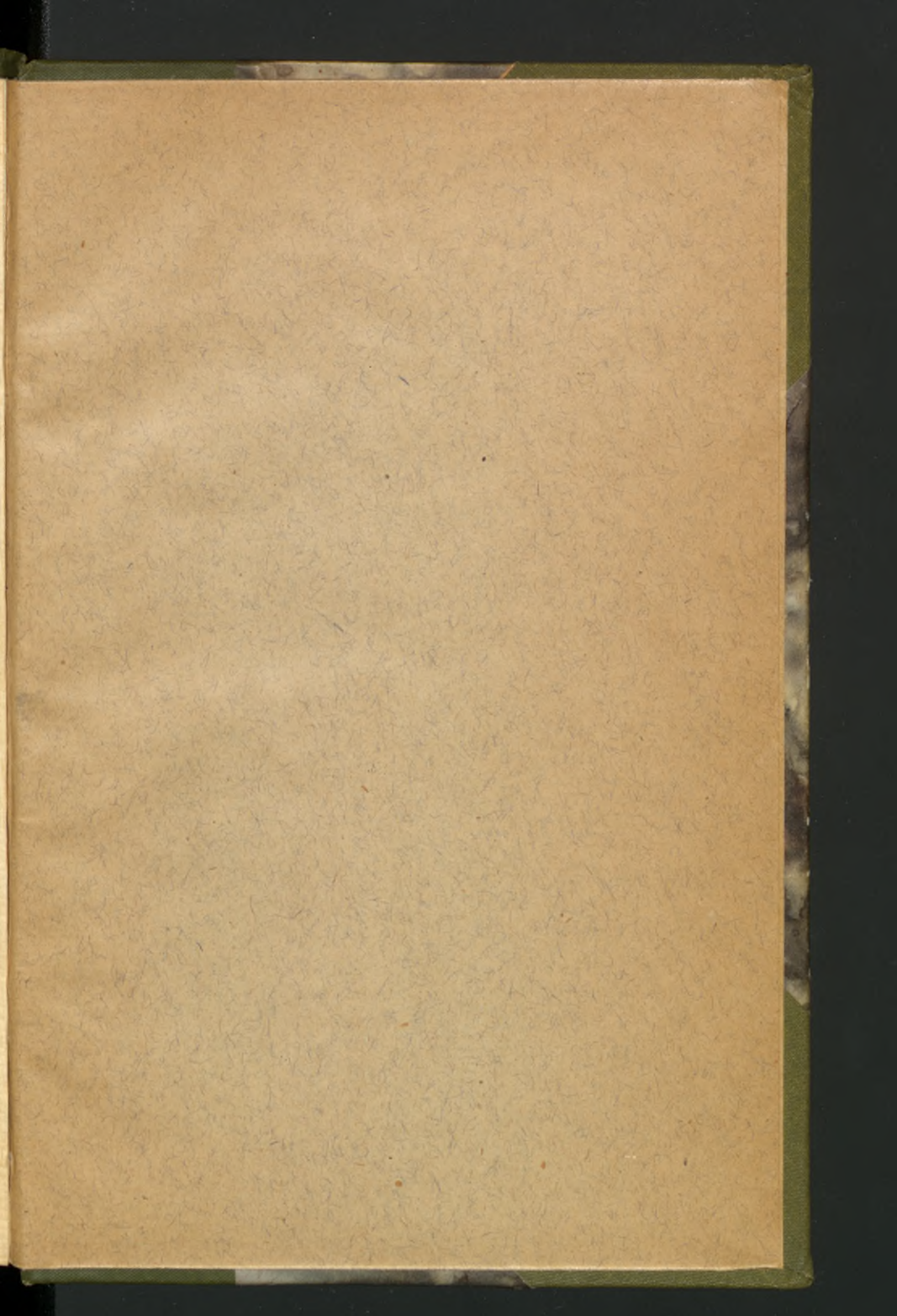
4:de upplagan - - - - kr. 5: 75

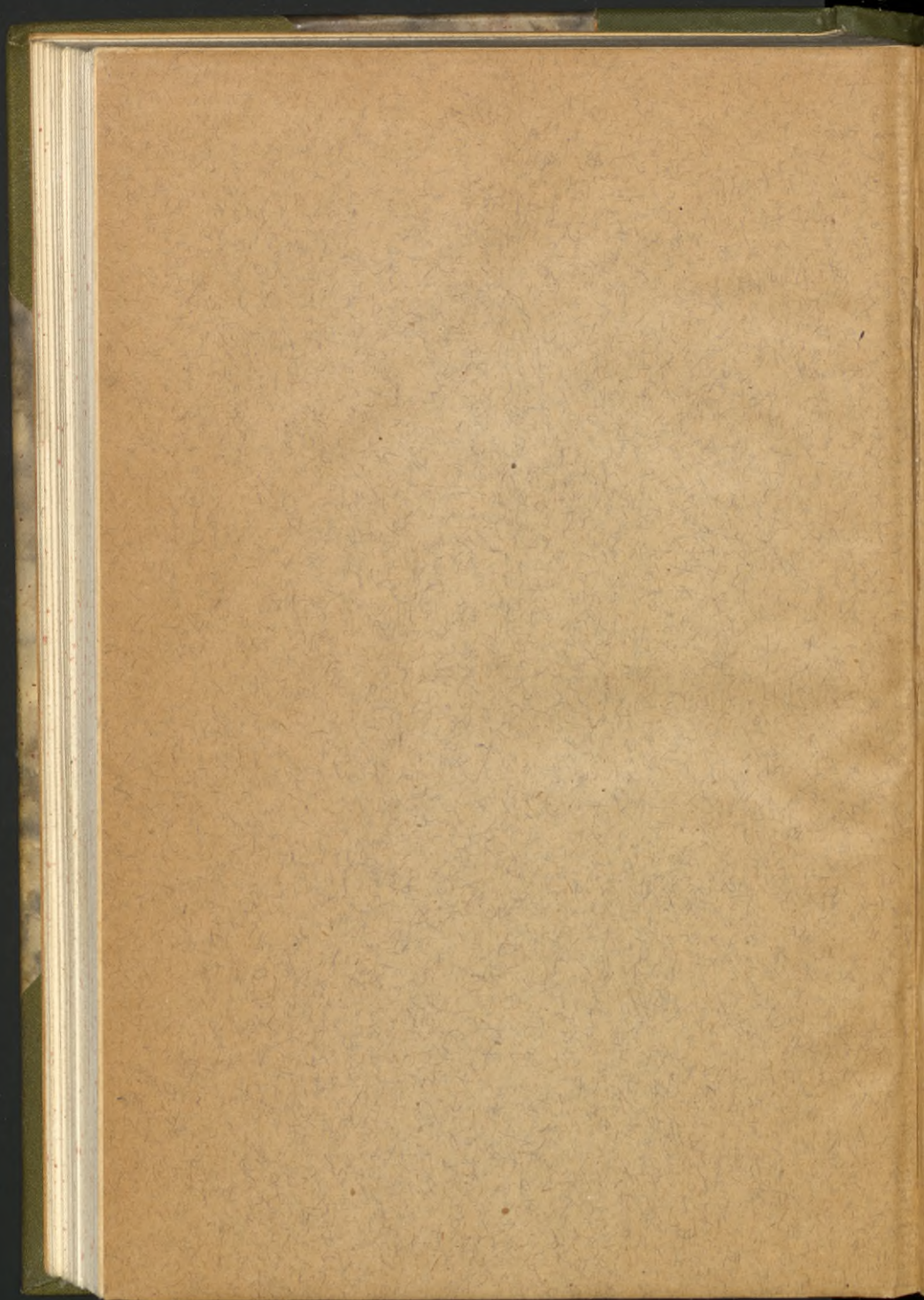
15 ÅR - - - - - kr. 5: 50

WAHLSTRÖM & WIDSTRAND
STOCKHOLM

27

6000239172

Göteborgs universitetsbibliotek

